

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

“GAL –
TÂRGOVIŞTEA
EGALITĂȚII DE
ȘANSE”

Cuprins

1.	Prezentarea generală a orașului sau municipiului (peste 20.000 locuitori)	5
1.1	Principalele caracteristici geografice, inclusând hărți	5
1.2	Populația și caracteristicile demografice.....	6
1.3	Patrimoniul natural	7
1.4	Patrimoniul arhitectural și cultural.....	9
1.5	Locuirea și accesul la utilități	10
1.6	Profilul economic (ocupare și mediul de afaceri la nivel local)	12
1.7	Instituții locale și servicii publice	15
1.8	Organizații ale societății civile	16
1.9	Experiența locală privind proiectele cu finanțare europeană	17
2.	Identificarea teritoriului vizat de Strategia de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC ...	20
2.1	Prezentarea generală a teritoriului SDL	20
2.1.1	Delimitarea teritoriului SDL și întocmirea planului.....	20
2.1.2	Principalele caracteristici geografice	21
2.1.3	Patrimoniul natural	21
2.1.4	Patrimoniul arhitectural și cultural	22
2.2.	Comunitatea marginalizată din teritoriul SDL (inclusiv ZUM)	22
2.2.1.	Studiul de referință reprezentativ la nivelul populației din teritoriul SDL	22
2.2.2.	Validarea și declararea zonei/ zonelor urbane marginalizate	23
2.3	Analiza diagnostic a nevoilor, resurselor și problemelor populației din teritoriul SDL....	25
2.3.1	Populația și caracteristicile demografice	25
2.3.2	Ocupare, mediul de afaceri și protecție socială	26
2.3.3.	Locuire și acces la utilități	28
2.3.4	Accesul la instituții și servicii publice	30
2.3.5.	Analiza problemelor comunitare ale diferitelor zone distincte din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM	31
2.3.5.1.	Persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială	31
2.3.5.2.	Problemele comunitare din perspectiva cetățenilor și a autorităților/instituțiilor...33	
2.4.	Acțiunile desfășurate anterior în teritoriul SDL	34
2.5.	Elemente complementare privind prezentarea teritoriului SDL	38
3.	Analiza SWOT.....	40
4.	Procesul de implicare a comunității	43
4.1.	Formarea și organizarea Grupului de Acțiune Locală (GAL)	43
4.2	Animarea partenerilor locali și mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul SDL	44
4.2.1	Animarea partenerilor locali	44
4.2.2	Mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială ...46	
5.	Obiectivele SDL	48
6.	Planul de acțiune SDL	51

6.1 Ce măsuri sunt necesare	51
6.1.1 Sinteza problemelor și măsurilor necesare, grupurile țintă	51
6.1.2 Corelarea cu documentațiile strategice, inclusiv cu Planul de Mobilitate Urbană	54
6.1.3 Contribuția măsurilor la temele secundare FSE	54
6.1.4 Contribuția măsurilor la temele orizontale.....	56
6.1.5 Combaterea segregării rezidențiale.....	57
6.1.6 Asigurarea sustenabilității intervenției DLRC	58
6.2 Măsuri prioritare	59
6.2.1 Prioritizarea măsurilor	59
6.2.2 Abordarea integrată.....	61
6.3 Lista indicativă de intervenții.....	63
7. Monitorizare și evaluare	65
7.1 Monitorizarea și evaluarea continuă.....	65
7.2. Evaluarea de impact.....	66
8. Planul finanțiar	69
9. Lista de anexe ale SDL.....	72

Introducere (sau Sumar executiv)

Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC) este un instrument pentru promovarea dezvoltării integrate și implicării comunităților în dezvoltarea locală prin formarea unui parteneriat local. Parteneriatul local are rolul de a elabora și de a implementa o strategie de dezvoltare locală integrată, beneficiind de finanțare pe termen lung, și deținând puterea de decizie cu privire la modul în care sunt cheltuite fondurile.

Asociația GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ „TÂRGOVIȘTEA EGALITĂȚII DE ȘANSE” a luat ființă în anul 2017, în temeiul OUG nr. 26/2000, pe durata nedeterminată, având ca membri fondatori următoarele entități: MUNICIPIUL TÂRGOVIŞTE (partener public), SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE CRUCE ROȘIE - Filiala Dâmbovița, ASOCIAȚIA ROMANES, ASOCIAȚIA ZAEDNO a bulgarilor din Târgoviște (parteneri societatea civilă). În prezent, GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ „TÂRGOVIȘTEA EGALITĂȚII DE ȘANSE” are în componență 1 entitate aparținând sectorului public, 3 entități aparținând sectorului privat, 4 entități aparținând societății civile și 1 persoană fizică, reprezentând ZUM.

Scopul asociației este implementarea măsurilor/operațiunilor integrate, la nivelul teritoriului municipiului Târgoviște, respectiv teritoriul SDL, pentru promovarea drepturilor și îmbunătățirea condițiilor de viață, îmbunătățirea calității serviciilor, infrastructurii, atragerea fondurilor europene pentru finanțarea investițiilor necesare realizării acestora, dar și inițiative de cooperare și dezvoltare de parteneriate care să promoveze potențialul zonei, împreună cu membrii comunității. Teritoriul Strategiei de Dezvoltare Locală în conformitate cu cerințele DLRC este reprezentat de Municipiul Targoviste (alcatuit din Zone Urbane Marginalizate și zona funcțională aferentă acestora), având la 1 ianuarie 2017 o populație alcătuită din 92.850 persoane și vizează o zonă urbana coerenta din punct de vedere economic, social și fizic. Aceasta cuprinde 5 Zone Urbane Marginalizate ce insumează un total de aproximativ 12.170 persoane.

Implementarea mecanismului Dezvoltarea Locală aflată în Responsabilitatea Comunității (DLRC) la nivelul teritoriului SDL are un rol foarte important, urmarind diminuarea actiunii factorilor ce generează săracie și excluziune socială în Municipiul Targoviste în general și în cadrul Zonelor Urbane marginalizate în special. Se urmărește astfel scoaterea din sărăcie/reducerea sărăciei și integrarea socială prin stimularea asocierii „de jos în sus” a actorilor din teritoriul SDL.

Necesitatea de implementa mecanismului Dezvoltarea Locală aflată în Responsabilitatea Comunității (DLRC), a apărut totodată din necesitatea de a rezolva multitudinea de probleme cu care se confrunta comunitățile din teritoriul GAL, în special cele din zonele urbane marginalizate: Infrastructura rutieră degradată, Lipsa spațiilor verzi, de parcuri, locuri joacă pentru copii, Condiții de locuire precară, Gradul redus de ocupare a forței de muncă în sectorul formal, Locuri insuficiente și dotarea necorespunzătoare a anumitor gradinite/creșe, Neparticipare școlară și risc mare de abandon școlar în rândul copiilor și tinerilor, Analfabetismul și nivelul scăzut de educație al adulților, Accesul redus la servicii medicale, Acces redus al persoanelor vulnerabile la protecție socială și servicii sociale, Discriminare percepță în spații publice, școli, în relația cu autoritățile locale, la locul de munca, Promovarea insuficientă a culturii și a tradițiilor locale.

Principalele obiective de dezvoltare specifice stabilite de Grupul de Acțiune Locală „TÂRGOVIȘTEA EGALITĂȚII DE ȘANSE” sunt urmatoarele:

OS 1. Creșterea calității vieții și a gradului de confort prin reabilitarea infrastructurii urbane degradate și asigurarea unei infrastructuri urbane moderne și durabile în teritoriul SDL;

OS 2. Îmbunătățirea condițiilor de locuire și asigurarea unor condiții de locuit decente pentru categoriile sociale dezavantajate;

OS 3. Creșterea ratei de ocupare din comunitățile marginalizate, prin masurilor active și integrate de informare, formare profesională și măsuri de încurajare a investițiilor și promovarea sanselor egale de acces pe o piață a muncii modernă, flexibilă și inclusivă;

OS 4. Creșterea participării la învățământ, reducerea și prevenirea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii a persoanelor din zonele marginalizate

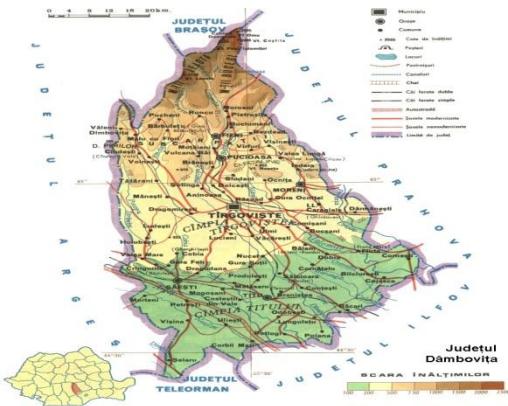
OS 5. Îmbunătățirea accesului persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială la servicii de sănătate de bază și la servicii sociale;

OS 6. Creșterea nivelului de informare și conștientizare a fenomenului de discriminare pe piața muncii, din scoli și institutii publice, în vederea schimbării atitudinii sociale și stereotipurilor.

Obiectivele specifice au fost identificate în baza unui larg proces consultativ, pornind de la analiza de nevoi și evaluarea problemelor și resurselor sociale, economice și de mediu din teritoriu.

1. Prezentarea generală a orașului sau municipiului (peste 20.000 locuitori)

1.1 Principalele caracteristici geografice, incluzând hărți

Hartă cu localizarea orașului/municipiului în cadrul României, respectiv în cadrul județului

Zona administrativă a Municipiului Târgoviște ocupă 5.267 de hectare, (40,17% - intravilan și 59,83% - extravilan). Spre nord de Târgoviște, dealurile din vecinătate urcă spre culmile Munților Bucegi și Leaota. Către sud și sud-vest se întinde Câmpia Română. Spre nord-vest, domină Dealul Mănăstirii, care coboară în trepte spre est. Din punct de vedere hidrografic, Municipiul Târgoviște se încadrează între două bazine hidrografice: Ialomița-Buzău cu râul și cel al râului Argeș - care este afluent principal râul Dâmbovița. Rețeaua de drumuri care leagă municipiul de importante repere regionale, naționale și internaționale este formată din: DN71, DN72, DN72A, DJ711, DJ712, DJ717, DJ718, DJ719, DJ720B și DJ721, rețeaua de cale ferată de liniile secundare: 904 Titu – Târgoviște – Pucioasa și 302 Ploiești – Târgoviște, iar cel mai apropiat aeroport este Aeroportul Internațional „Henri Coandă” din București (la 80 km). Clima este placuta cu o temperatură medie anuală de 9,9°C. Valoarea medie a precipitațiilor atmosferice este de 600-700 mm anual. Iar ceata poate să apară la o umiditate a aerului mai mică de 100%. Vegetația forestieră este cea specifică zonei de silvostepă: anin, plop, sălcie, salcâm, cireșul sălbatic, carpen, stejar, gorun, platan, arțar, ulm, frasin, tei etc.. Lumea animală este terestru, acvatice și subterane. Cele mai des întâlnite sunt veverița și vulpea, iar pe lunca Ialomiței se întâlnesc diferite specii de rozătoare: iepurele, șoarecele de câmp, popândăul și ariciul. Dintre păsări mai frecvente sunt ciocârniloarea, cucul, pupăza, pițigoiul, vrabia, guguștiul și norii de ciori. Populațiile acvatice creează biotopuri specifice în lacuri și râuri, iar în apele curgătoare, pot fi sărate specii de cain, biban, scobar și

Harta Municipiului Târgoviște (Sursa: SIDU Târgoviște)

Municipiul Târgoviște este situat în partea centrală a județului Dâmbovița, la încrucișarea unor drumuri comerciale (Buzău, Brăila, Giurgiu, Brașov, Câmpulung) și reprezintă un nod al căilor de comunicații rutiere (situat la 78 km de București, 48 km de Ploiești și la 110 km de Brașov. Din punct de vedere al așezării geografice, Municipiul Târgoviște este situat în câmpia subcolinară, la zona de contact dintre Subcarpații Getici și Câmpia Română., în apropierea paralelei de 45°, anume 44°56' latitudine nordică și meridianul 25°26' longitudine estică.

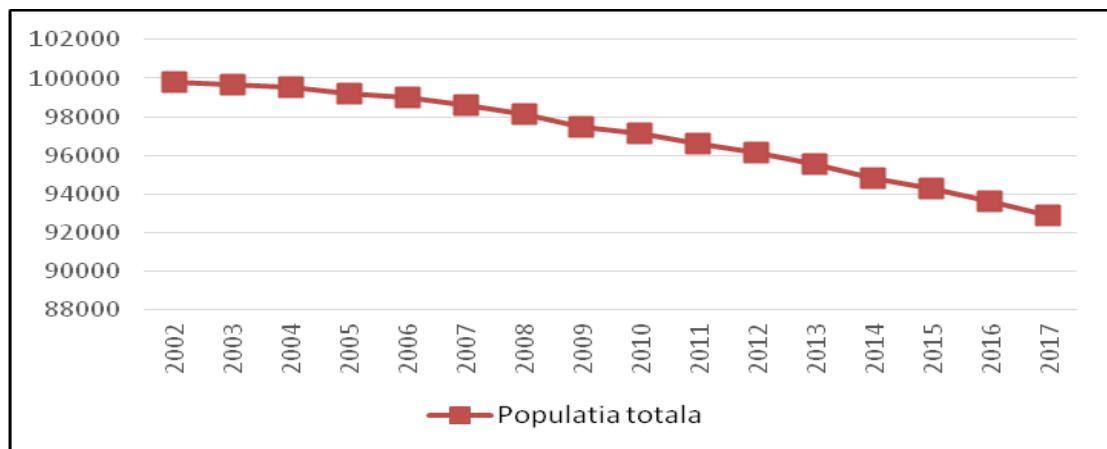
mreană. Solurile din zona Municipiului Târgoviște sunt soluri argiloiluviale brun-roșcate, fertile pentru plantele de cultură. Ca resurse minerale pot fi menționate: pietrișurile și nisipurile, petroliul și gazele de sondăexploata prin Schela de Petrol

Târgoviște. În depozitele de pietrișuri, nisipuri, argile, există straturi acvifere locale cu caracter permanent, la adâncimi de 2-4 m în aluvialul luncilor și teraselor de lunci.

1.2 Populația și caracteristicile demografice

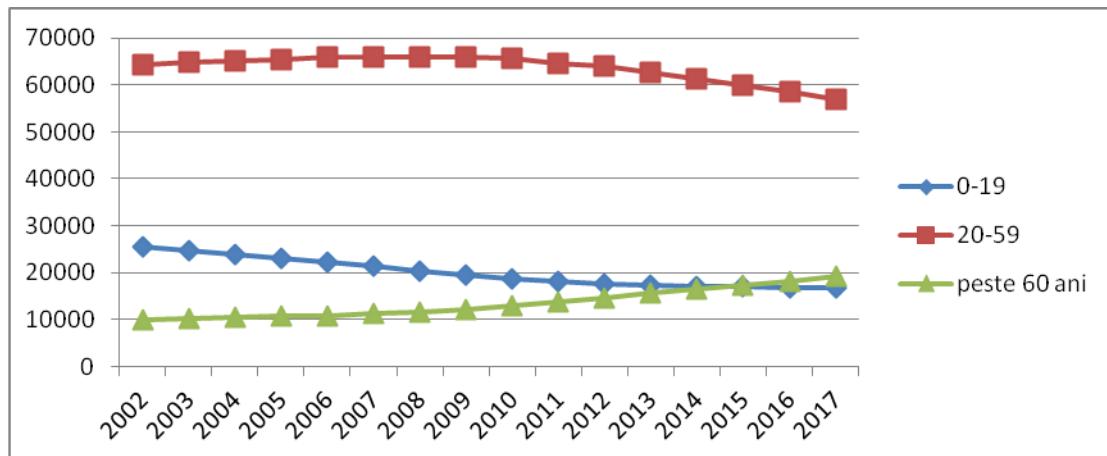
Populația din cadrul Municipiului Târgoviște se află în declin demografic. Acest proces este cauzat de mai mulți factori: îmbătrânirea populației, scăderea natalității dar și de un proces de migrație negativă. Conform datelor INS, la 01.01.2017, Municipiul Târgoviște avea o populație cu domiciliul de 92.859 locuitori, înregistrând o scadere cu 6.944 de locuitori față de 1 ianuarie 2002. De asemenea, conform Recensamintelor populatiei și a locuințelor din anii 2002, respectiv 2011 și populația stabilă totală a avut o scadere semnificativă: de la 89.930 persoane (2002) la 79.610 persoane (2011).

Figura 1. Evoluția populației cu domiciliul în Municipiul Târgoviște în perioada 2002-2017

Sursă: INS, Tempo Online, Populația după domiciliu la 1 ianuarie

Figura 2. Structura populației pe grupe de varste și evoluția acesteia în perioada 2002-2017:

Sursă: INS, Tempo Online, Populația pe grupe de varste

În perioada 2002-2017, se observă tendința de creștere a populației cu vîrstă de peste 60 ani și de scadere a populației cu vîrstă între 0 și 19 ani, reliefându-se astfel tendința de imbatranire a populației. La nivelul anului 2017, populația tanără (0-19 ani), reprezintă 87,42% (16.734 persoane) din populația imbatranită (19.141 persoane). Totuși, partea de mijloc, reprezentând clasă productivă de pe piața muncii și cea care suportă cheltuielile de întreținere a tinerilor și a persoanelor vîrstnice (populația adultă, cu vîrste cuprinse între 20 și 59 de ani), este mai numeroasă și în consecință, baza de impozitare și sustenabilitate a sistemelor sociale este mai

mare. Fenomenul de îmbătrânire a populației, coroborat cu cel al mișcării migratorii, dacă vor continuă în ritmul actual, pot conduce la o scădere dramatică a numărului de locuitori (pe termen lung), având efecte negative asupra economiei și nivelului de trai din Municipiul Târgoviște, odată cu creșterea raportului de dependență demografică.

Din punct de vedere al sporului natural, în perioada 2002 – 2016, desi acesta are valori pozitive (cu excepția anului 2014 cand înregistreaza valoarea de -47 de persoane), se observă oscilația acestui indicator, având totodată un trend descendant accelerat. Astfel la nivelul anului 2016, diferența între cei născuți și decedați este de numai 14 persoane (în timp ce la nivelul anilor 2008-2010 avea valori apropiate de 300). Pe de alta parte, indicatorul privind migrația (stabiliri cu domiciliul în localitate-plecari cu domiciliul din localitate) înregistrează în perioada 2002-2016 numai valori negative, cu un trend oscilant - descendant. Raportându-ne la numarul total, în perioada 2002-2016, valoarea absolută este de -10.472 de persoane (cu o medie pe an de -698,13 persoane).

Distribuția pe sexe în Municipiul Târgoviste (conform populației după domiciliu la 1 ianuarie 2017) este relativ echilibrată: 52,84% femei și 47,16% bărbați.

În ceea ce privește structura etnică a populației din Târgoviște, conform Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011, populația română este evident majoritară, ponderea acesteia fiind de 88,00%. A doua etnie ca importanță numerică este cea a romilor, 3,36% din populația municipiului în 2011, în ușoară creștere procentuală față de Recensământul din 2002. Celelalte etnii sunt foarte slab reprezentate în Municipiul Târgoviște: bulgarii - 0,83%, maghiarii, ucrainenii, germanii, turcii, ruși-lipovenii, sârbii, grecii sunt etnii formate din grupuri mai mici de 30 de persoane și împreună abia depășesc 0,29%. Ponderea persoanelor pentru care informația nu este disponibilă este de 7,52%. Structura confesională este mai diversificată: populația de confesiune ortodoxă cu 88,77%, cultul evanghelic - 0,72%, neoprotestant, în speță pentecostal - 0,70%, creștin după evanghelie - 0,61%, adventist de ziua a saptea - 0,53% și romano-catolic - 0,50%. Pentru 7,60% din populație, apartenența confesională este nedisponibilă.

Din punct de vedere al educației, conform datelor de la Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011, populația stabila de 10 ani și peste - 71.797 persoane, după nivelul de educație se imparte astfel: studii superioare - 19.067 persoane - 26,56% din care 15.419 persoane studii universitare de licență - 21,48%, post liceal și maistri - 4265 persoane - 5,94%, învățământ secundar - 41.923 persoane - 58,39% (din care liceu - 23.774 persoane - 33,11%, școală profesională și de ucenici - 7.234 persoane - 10,08%, gimnazial - 10.915 persoane - 15,20%), primar - 4.936 persoane - 6,87%, fără școală absolvita - 1.616 persoane - 2,24% (din care analfabeti 574 persoane - 0,8%).

1.3 Patrimoniul natural

Conform datelor detinute de Primăria Târgoviște, suprafața totală de spații verzi la nivelul anului 2016 este de 100,7 hectare, reprezentând 1,91% din teritoriul administrativ și 4,76% din intravilan. Aceasta corespunde unei valori medii de 10,76 mp de spațiu verde/locuitor, sub limita de 26 mp impus prin Legea 24/2007 și Directiva europeană 2008-50-CEE. Din punct de vedere al evoluției, suprafața spațiilor verzi a crescut de la 67 ha (2000 – 2009) la 112 ha (2010-2015), respectiv 123 ha – 2016. (Sursa INSSE – Tempo).

La nivelul Municipiului Târgoviște nu există zone clasificate drept arii naturale protejate sau rezervații naturale și au fost identificate următoarele parcuri: Parcul Chindia are o suprafață de 140.331 mp, Parcul Mihai Bravu are o suprafață de 50.072 mp, Parcul Mitropoliei are o suprafață de 25.233 mp, Grădina zoologică are o suprafață de 39.000.

Municipiul Târgoviște se încadrează în categoria zonelor cu nivel de poluare mediu. Principalele surse de poluare sunt: industria (metalurgică, chimică, constructoare de mașini și echipamente, industria alimentară, producătoare de energie electrică și termică, extracția de țiței și gaz natural etc.), precum și traficul rutier și activitățile menajere. Pe teritoriul Municipiului Târgoviște există o stație de monitorizare automată a calității aerului, a carei rezultate sunt transmise și procesate continuu în rețeaua națională. Conform Raportului privind calitatea aerului înconjurător în județul Dâmbovița pentru anul 2015, pulberile în suspensie sunt principali poluanți din Municipiul Târgoviște, însă nu depășește valoarea limită zilnică pentru protecția sănătății umane. Potrivit legislației în vigoare, monitorizarea calității apelor de suprafață și subterane se realizează de către Administrațiile Bazinale de Apă, aflate în subordinea Administrației Naționale „Apele Române”. Supravegherea calității apelor din Municipiul Târgoviște se realizează de către Laboratorul Sistemului de Gospodărire a Apelor Dâmbovița din Târgoviște, din structura Administrației Bazinale de Apa Buzău – Ialomița (pentru bazinul hidrografic Buzău – Ialomița).

Conform Raportului privind starea mediului în județul Dâmbovița - Ianuarie 2015 emis de Agenția pentru Protecția Mediului Dâmbovița, apele de suprafață din zona Municipiului Târgoviște au înregistrat o stare bună din perspectiva elementelor biologice, fizico-chimice și a poluanților specifici. Calitatea apelor freatic este bună pentru toate profilele hidrologice nefiind înregistrate depășiri ale valorilor de prag pentru poluanți. În Municipiul Târgoviște aprovizionarea cu apă potabilă se face în regim continuu, iar calitatea apei furnizate se încadrează în parametrii de potabilitate impuși de Legi. De remarcat este și faptul că, în ultimii ani, volumul apelor uzate evacuate a scăzut considerabil în Municipiul Târgoviște, pe fondul restrângerii unor activități economice, a contorizării consumului de apă în gospodăriile populației, dar și a investițiilor semnificative în conformarea la cerințele de mediu. Un rol decisiv în acest sens l-a avut modernizarea infrastructurii de apă-canal și extinderea rețelei de canalizare.

Sursele de poluare ale solului sunt: utilizarea îngrășămîntelor chimice; utilizarea substanțelor fitosanitare; depozitarea deșeurilor; poluarea solurilor ca urmare a activităților miniere și industriale; poluarea verde prin infestarea cu buruieni a terenurilor rămase necultivate.

Factori de risc naturali și antropici: riscul seismic, risc de inundabilitate, risc de instabilitate, riscuri antropice.

Zgomotul constituie unul dintre factorii perturbatori ai mediului, care influențează ambianța în care se desfășoară activitatea și viața omului. Este produs din surse naturale, dar mai ales antropice: mijloace de transport, utilaje, oameni etc. În zona Târgoviște este caracteristică poluarea sonoră tipică mediului urban, cea mai importantă sursă fiind traficul rutier, în special în timpul zilei. Valorile înregistrate pentru nivelul de zgomot echivalent s-au situat, în general sub nivelul de zgomot admisibil

Managementul deșeurilor: În Municipiul Târgoviște deșeurile municipale colectate sunt reprezentate de deșeuri menajere, deșeuri stradale, deșeuri provenite din întreținerea spațiilor

verzi, deșeuri din construcții și demolări, deșeuri din echipamente electrice și electronice, deșeuri din hârtie și carton, deșeuri de plastic și nămoluri de la stațiile de epurare. În Municipiul Târgoviște funcționează Direcția de Salubritate, instituție publică în subordinea Consiliului Local Municipal Târgoviște.

1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural

Municipioal Târgoviște are un potențial turistic ridicat datorită existenței monumentelor culturale și istorice de valoare.

Principalele atracții turistice din municipiu sunt: Complexul Muzeal „Curtea Domnească” cu Ansamblu Curții Domnești, care include "Turnul Chindiei" (Curtea Domnească a fost ridicată de Mircea cel Bătrân, extinsă de Petru Cercel în 1583-1585 și renovată de Matei Basarab și Constantin Brâncoveanu în a doua jumătate a secolului al XVII-lea. Turnul Chindiei a fost ridicat de Vlad Țepeș, are o înălțime de 27 m și este unul dintre simbolurile orașului); Muzeul Tiparului și al Cărții Românești Vechi; Muzeul Scriitorilor Dâmbovițeni; Muzeul de Artă; Casa atelier „Gheorghe Petrașcu”; Casa atelier „Vasile Blendea”; Muzeul de Istorie; Muzeul Evoluției Omului și Tehnologiei în Paleolitic; Expoziția permanentă Metamorfozele unui loc al Memoriei: de la Școala de Cavalerie Ferdinand I la spațiul profan al locului procesului și execuției soților Ceaușescu și al sfârșitului comunismului în România; Complexul Monumental al Mănăstirii „Stelea”; Complexul Monumental al Mitropoliei; Biserica Sf. Nicolae Andronești; Biserica Albă; Biserica Sf. Nicolae – Simuleasa; Biserica Sf. Gheorghe ; Biserica Crețulescu; Biserica Sfintii Împărați Constantin și Elena; Biserica Buzinca; Biserica Lemnului ; Biserica Sf. Ioan Botezătorul; Biserica Târgului; Biserica Sf. Nicolae Geartoglu; Biserica Sfintii Atanasie și Chiril; Biserica Stolnicului; Biserica Oborul vechi; Complexul Monumental al Mănăstirii Dealu

Turnul Chindiei este cea mai importantă atracție turistică din oraș și totodată simbolul orașului, elemente specifice edificiului fiind prezente pe stema orașului, în partea de sus, dar și în partea de jos. Fiind un monument istoric, turnul găzduiește o expoziție de documente și fotografii care ilustrează epoca lui Vlad Țepeș. Din punct de vedere administrativ, Turnul Chindiei se află sub tutela Complexului Național Muzeal „Curtea Domnească” Târgoviște.

Municipioal Târgoviște dispune de un bogat potențial turistic antropic, reprezentând o destinație deosebit de atractivă pentru amatorii de turism cultural și istoric. Numeroasele monumente istorice pot face obiectul unui eventual tur al orașului, care poate fi conceput și de autoritățile locale. Din nefericire, itinerariile turistice urbane din România sunt într-o fază incipientă de aplicabilitate, potențialul turist fiind de cele mai multe ori în situația de a descoperi de unul singur, fără prea mare ajutor din partea indicatoarelor turistice urbane, principalele atracții din oraș. De asemenea mai este prezent: turismul religios sau de afaceri.

Analiza numărului de unități de cazare din Municipiul Târgoviște în intervalul 2000-2016 relevă o creștere a acestora, de la 4 având o capacitate totală de cazare de 400 de locuri - în anul 2002 la 14 în anul 2016 cu o capacitate de cazare de 708 locuri (6 hoteluri, 2 hosteluri și 6 pensiuni turistice). Numarul unitatilor de cazare din Municipiului Târgoviște este destul de scăzut raportat la total judet, relevand o reprezentare slabă la nivel turistic.

Circulația turistică: și în ceea ce privește numărul total de sosiri ale turiștilor în Municipiul Târgoviște, în perioada 2001-2016 se constată o evoluție fluctuantă, până în anul 2009 când a fost atins un minim de 15.664 sosiri. Începând cu anul 2009 se observă o evoluție ascendentă până în anul 2016. Astfel, numărul maxim de sosiri ale turiștilor se înregistrează în anul 2016, respectiv 33.668 persoane.

În perioada 2007-2013 la nivelul Municipiului Târgoviște au fost implementate următoarele proiecte: „Complex Turistic de Natație Târgoviște”; „Centrul național de informare și promovare turistică – Târgoviște”; "Promovarea turistică a bisericilor de la sfârșitul de veac XIX și începutul secolului XX din Târgoviște"; "Promovarea turistică a Bisericilor medievale din secolul XVI din Târgoviște"; "Promovarea turistică a bisericilor medievale: secolele XVII - XVIII din Târgoviște"; "Promovarea turistică a bisericilor medievale secolele XIV - XV din Târgoviște"; „Promovarea turistică a monumentului istoric de importanță națională Curtea Domnească din Târgoviște"; „Promovarea turistică a Mănăstirilor Vechi din zona Târgoviște"; „Promovarea turistică a Muzeelor Târgoviștene".

Din punct de vedere al mestesugurilor și tradițiilor, se mai pastrează anumite tradiții manifestate cu ocazia sărbatorilor religioase sau a evenimentelor majore de tip „milestone” care animă viața culturală din Municipiul Târgoviște: Zilele cetății Târgoviște; Festivalul Național „Ion Dolanescu”; Festivalul Național de Romanțe "Crizantema de Aur"; Sărbătorile de iarnă; Târgul de Mărțișor; Ora Pământului; Sărbătorile Pascale „Calea Luminii”; 1 MAI în familie; Primăvara Clasică Europeană; Zilele Europei; Ziua Copilului - 1 Iunie; Festivalul Internațional de Teatru BABEL F.A.S.T.; Festivalul Medieval Dracula; Festivalul Internațional de Folclor; Festivalul-Concurs Național de creație literară „Moștenirea Văcăreștilor”; Festivalul de interpretare a cântecului popular românesc „Ileana Sărăroiu”; Paștele sailor; Ziua rromilor.

1.5 Locuirea și accesul la utilități

Fondul de locuințe la nivelul Municipiului Târgoviște prezintă următoarele aspecte caracteristice:

1. Construirea masivă de apartamente în blocuri în anii '70 și '80 în clădiri cu regim de înălțime P+4 și peste P+4 a condus la separarea netă a fondului de locuit în două categorii distincte, cu caracteristici și problematici diferite: locuințe colective și individuale pe lot;
2. Zona aferentă locuințelor înalte cu peste P+4-5 niveluri sunt realizate preponderent în anii '80;
3. Zona aferentă locuințelor plurifamiliale medii cu P+3 – 4 niveluri;
4. Zona aferentă locuințelor plurifamiliale mici cu P+2 niveluri;
5. Zona aferentă locuințelor pe lot ocupă suprafața cea mai mare de teren aferentă funcției de locuire a Municipiului Târgoviște

Conform Institutului Național de Statistică, la sfârșitul anului 2016, numărul total de locuințe la nivelul Municipiului Târgoviște era de 36.266 (fata de 33.479 locuințe la nivelul anului 2002), din care:

- 1.165 locuințe în proprietate publică;
- 35.101 locuințe în proprietate privată.

In perioada 2002-2016, din punct de vedere al formei de proprietate se observa ca numărul de locuințe aflate în proprietate publică a scăzut iar numărul de locuințe aflate în proprietate privată a crescut.

În ceea ce privește suprafața locuibilă existentă la sfârșitul anului 2016, cele 36.266 locuințe aveau o suprafață utilă de cca. 1.633.866 mp arie desfășurată (45,05 mp/locuință), din care 35.838 mp în proprietate publică (30,76 mp/locuință publică) și 1.598.028 mp în proprietate privată (45,53 mp/locuință private).

Conform Recensământului Populației și locuințelor din 2011, situația locuințelor din Municipiul Târgoviște se prezintă astfel:

- ▶ 35.866 - numarul total al locuințelor;
- ▶ 35.650 locuințe cu instalatie de alimentare cu apă – 99,4% (din care 1% situate în afara cladirii de locuit) și 236 locuințe fără instalatie de alimentare cu apă – 0,6%;
- ▶ 30.935 locuințe cu instalatie de alimentare cu apă caldă – 86,25% și 4.951 locuințe fără instalatie de alimentare cu apă caldă – 13,80%;
- ▶ 35.136 locuințe cu instalatie de canalizare – 97,96% și 750 locuințe fără instalatie de canalizare – 2,04%;
- ▶ 35.765 locuințe cu instalatie electrică – 99,72% și 121 locuințe fără instalatie electrică – 0,28%;
- ▶ 34.300 locuințe ce utilizează combustibil pentru gătit din rețea publică – 95,63%, 1.035 locuințe ce gătesc la butelie – 2,89%, 316 locuințe ce folosesc combustibil solid – 0,88%, 92 locuințe ce gătesc cu ajutorul electricității – 0,26% și 143 locuințe ce folosesc alt mijloc de gătit – 0,34%;
- ▶ 4.624 locuințe încalzite prin termoficare publică – 12,89%, 23.410 locuințe cu centrală proprie pe gaze - 65,27%, 154 locuințe încalzite cu centrală proprie pe alt tip de energie – 0,43%, 1.098 locuințe încalzite cu aragaz – 3,06%, 2454 locuințe încalzite cu sobe – 6,89%, 947 locuințe încalzite prin energie electrică – 2,64% și 476 locuințe încalzite prin alt mod – 1,32%, 2723 locuințe fără încalzire – 7,59%;
- ▶ 33.683 locuințe care nu sunt prevăzute cu aer conditionat – 93,91%;
- ▶ 689 locuințe care nu au bucătărie/chicineta – 1,92%;
- ▶ 1.138 locuințe care nu au baie – 3,17% și 404 locuințe care au baie în afara locuinței – 1,13%;
- ▶ 1.078 locuințe care nu au closet cu apă – 3%.

Apa livrată în Municipiul Târgoviște este numai din resurse subterane, fiind de calitate superioară. Conform datelor INS de la nivelul anului 2014, rețeaua de alimentare cu apă avea o lungime de 150,80 km.

În ceea ce privește accesul la rețeaua de alimentare cu apă, peste 90% din străzi, alei, bulevarduri și piețe sunt racordate la rețea, 12 străzi cu o lungime de 2.060 metri fiind neracordate/racordate parțial/în curs de execuție.

În ceea ce privește sistemul de canalizare, apele uzate de la populație și de la agenții economici din Municipiul Târgoviște sunt colectate în rețeaua de canalizare municipală și trimise în stațiile de epurare a municipiului. Sistemul de canalizare din municipiu este compus din 146,5 km de

conducă (la nivelul anului 2015), 2 stații de epurare, cu o capacitate de 950 l/s, o stație de repompare ape uzate menajere și industriale în zona industrială de sud și 4 deversoare pentru ape pluviale ce descarcă apele în râul Ialomița.

Municipiul Târgoviște este alimentat cu energie electrică din Sistemul Energetic Național, având ca distribuitor concesionar și licențiat Filiala de Distribuție a Energiei Electrice - Electrica Distribuție Muntenia Nord SA Sucursala de Distribuție a Energiei Electrice Târgoviște. În Municipiul Târgoviște, principalul furnizor de gaze naturale este SC DISTRIGAZ SUD REȚELE SRL. Cantitatea de energie termică livrată a fost într-o continuă scădere începând cu anul 1997, an în care a fost livrata o cantitatea maximă de 319.425 Gigacalorii. În anii următori cantitatea de energie termică a început să scadă până în anul 2013, când au fost livrate 12.925 Gigacalorii. Începând cu anul 2014, o dată cu încetarea activității operatorului economic SC Termică SA în Municipiul Târgoviște nu mai există un sistem centralizat de termoficare.

Rețelele și serviciile de telefonie fixă și mobilă, comunicațiile prin internet și serviciile conexe acestora au înregistrat în ultimii ani un avans indiscutabil, în linie cu tendințele de la nivel național și mondial. Astfel, în Municipiul Târgoviște, rețeaua de cabluri s-a modernizat, prin instalarea de cabluri de fibră optică, investițiile fiind realizate de către operatorii de profil.

1.6 Profilul economic (ocupare și mediul de afaceri la nivel local)

Conform datelor de la Recensământul populației și locuințelor 2011, populația aptă de muncă a Municipiului Târgoviște (15–64 ani) este de 59.974 persoane (inclusiv persoane aparținând minoritatii rome), din care doar 58,46% reprezintă populația ocupată – 35.060 persoane. Populația ocupată, în funcție de domeniul de activitate este repartizată astfel:

Domeniu	Nr. persoane/ procentaj	Domeniu	Nr. persoane/ procentaj
agricultura silvicult și pescuit	1481/ 4,22%	intermediari financiare și asigurări	957/ 2,73%
industria	6733/ 19,20%	tranzactii imobiliare	56/ 0,16%
producerea și furnizarea de energie electrică	592/ 1,69%	activități profesionale științifice și tehnice	1199/ 3,42%
distribuția apei/ salubritate/ gestionare deseuri	410/ 1,17%	servicii administrative și servicii suport	1230/ 3,51%
comerț cu ridicata și amanuntul/ reparare autovehicule	5824/ 16,61%	administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public invatațamant/sănătate/asistență	8558/ 24,41%
constructii	2845/ 8,11%	activități de spectacole culturale și recreative	371/ 1,06%
transport și depozitare	1568/ 4,47%	alte activități de servicii	711/ 2,03%

hoteluri si restaurante	936 / 2,67%	activitati ale gospodariilor	781/
informatii si comunicatii	800 / 2,28%	activitati extrateritoriale	8/ 0,02%

Din punct de vedere al statutului profesional, populatia ocupata de la nivelul Municipiului Targoviste are urmatoarea structura: 31.931 salariati – 91,08%, 409 patroni/angajatori – 1,17%, 2346 lucratori pe cont propriu – 6,69%, 359 lucratori familiali neremunerati – 1,02% si 15 alte situatii – 0,04%.

Nr de someri conform recensamant 2011, era de 4.521 de persoane – 7,54% din populatia intre 15 – 64 ani. Cei mai multi dintre acestia, 3260 persoane (72,10%), avand o vechime de cel putin 9 luni de somaj. Conform datelor de la INSSE – Tempo Online, la nivelul anului 2017, luna august, numarul de someri era de 463 persoane, in scadere fata de luna ianuarie cand atingea numarul de 867 de persoane. Însă acest trend provine și ca urmare a trendului demografic și migraționist negativ.

Conform datelor furnizate de AJOMF Dmbovita, cei mai multi someri au un nivel redus de pregatire profesionala. Astfel, la nivelul anului 2015, din cei 733 de someri inregistrati in cadrul institutiei, 472 de persoane (64,39%) nu au studii sau acestea sunt doar primare, generale sau profesionale.

Educația și nivelul scăzut de instruire al locuitorilor se reflectă în calitatea forței de muncă din Municipiul Târgoviște. Deseori un nivel scăzut al formării reprezintă un factor restrictiv pentru dezvoltarea economică din această zonă pentru ca diversificarea activităților economice nu este susținută de lucrători cu formare sau experiență specifică diverselor tipuri de meserii. Un motiv pentru aceasta problemă este chiar sistemul educațional care nu este adaptat în timp real conform cerințelor specifice activităților economice locale.

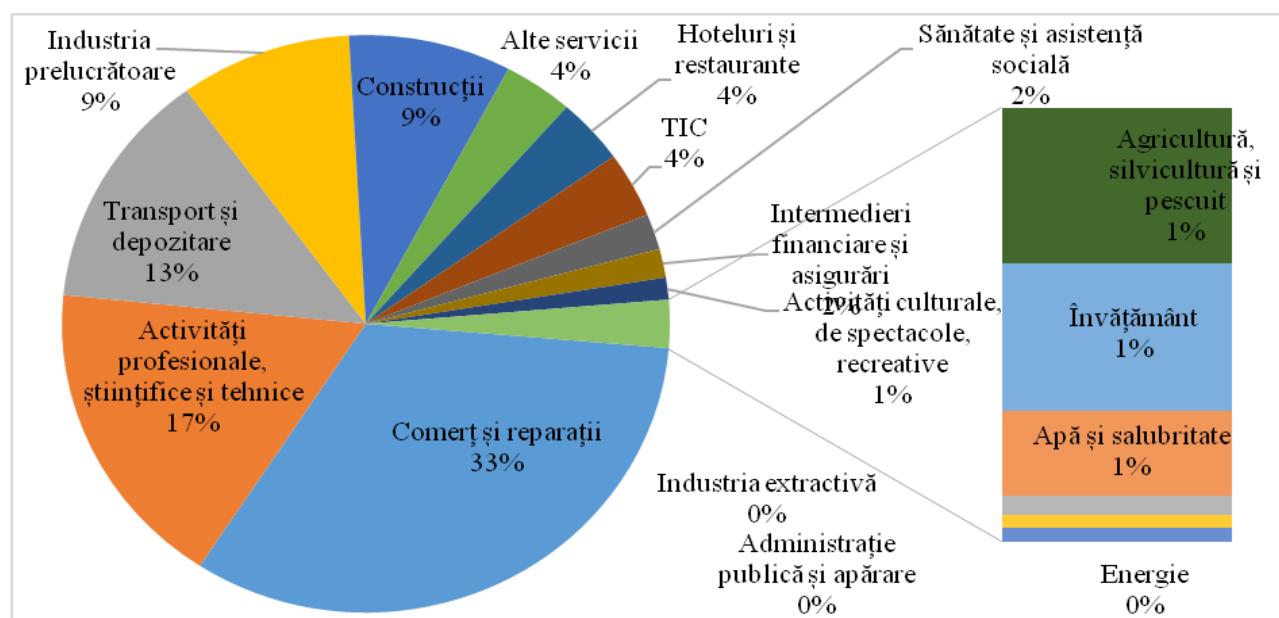
Capitalul uman prezintă o importanță deosebită pentru diversificarea economiei și dezvoltarea integrată urbană deoarece aceste două concepte depind într-o manieră semnificativă de nivelul educației, al cunoștințelor și calificării. Deși îmbunătățirea și menținerea unui nivel adekvat al infrastructurii de bază este un element important în dezvoltarea socio-economica a mediului rural, formarea profesională reprezintă „motorul” pentru o bună dezvoltare.

Numarul mediu de salariati a cunoscut in perioada 2002 - 2015 o evolutie inegală. Astfel in intervalul 2002-2007 se observa o crestere a acestui indicator, de la 43.497 persoane la 46.429 persoane, dupa care urmeaza o scadere majora pana la 37.783 persoane (anul 2011). Din 2012, numarul de salariati incepe din nou sa creasca, atingand valoarea de 41.454 in 2015. (sursa: TEMPO ONLINE – INSSE). Aceste cifre sunt suplimentate de persoanele care muncesc fara o forma legala. Între anii 2013 și 2015, au fost aplicate un număr de 286 de amenzi în valoare de 3.390.500 de RON și 53 de avertismente, ceea ce arată faptul că acest fenomen profund negativ este prezent în rândul economiei locale. (Sursa – ITM Dambovita)

Din punct de vedere al mediului de afaceri, pe aria municipiului Targoviste, cea mai mare pondere o au micro-intreprinderile (2436 – 97,2%), urmate de intreprinderile mici (57 – 2,3%). Intreprinderile mijlocii sunt in numar de 11 si exista o singura intreprindere mare. (Sursa: Registrul Comertului – anul 2015).

Un indicator prin care se poate evalua nivelul antreprenorial dintr-un anumit teritoriu reprezintă densitatea unităților locale active în raport cu volumul populației. În anul 2015, în Târgoviște existau 26,5 companii la 1.000 de locuitori (în scădere de la 29,4 față de anul precedent).

Principalele sectoare economice din Municipiul Târgoviște după numărul de întreprinderilor sunt: Comerțul și reparațiile (33%); Activitățile profesionale, științifice și tehnice (17%); Transport și depozitare (9%), Industria prelucrătoare (9%) și Construcții (9%). Din numărul total de 2.505 de societăți comerciale active în 2015, 2.017 activau în sectorul serviciilor (80,5%), 461 în sectorul secundar (industria și construcții - 18,4%) iar restul de 27 de societăți activau în sectorul primar (agricol și extractiv – 1,1%). (Sursă: Registrul Comerțului). Structura detaliată a numărului de societăți comerciale este prezentată în Figura de mai jos:

Sursă: Registrul Comerțului

Însă ceea ce determină sectoarele pe care se fundamentează economia locală este cifra de afaceri anuală realizată. Conform datelor Registrului Comerțului, în 2015, cea mai mare parte a cifrei de afaceri a fost realizată în comerț (1.424,9 milioane de RON) și în industria prelucrătoare (1.045,6). Aceste cifre arată importanța majoră pe care o au aceste două sectoare economice pentru dezvoltarea urbană. Aceste cifre arată importanța majoră pe care o au aceste două sectoare economice pentru dezvoltarea urbană. Însă, aşa cum datele o arată, firmele ce desfășoară activități de comerț sunt de regulă micro-întreprinderi fără posibilități majore de dezvoltare intensivă sau extensivă și fără perspective majore de export. În schimb, la nivelul producției industriale, există anumite aspecte pe baza căror Municipiul Târgoviște se poate dezvolta din punct de vedere economic: (1) posibilitățile mai ridicate de integrare pe verticală și pe orizontală în cadrul lanțurilor de producție industriale și formarea unui cluster de competitivitate local; (2) posibilitatea dezvoltării unor economii de scală și alte externalități pozitive (creșterea locurilor de muncă, atragerea de noi investiții); (3) creșterea capacitații de producție și export a municipiului. Probleme și nevoi de dezvoltare identificate: densitatea întreprinderilor la 1.000 de locuitori redusă indică un nivel antreprenorial și un grad de dezvoltare economică mai scăzut; necesitatea creșterii numărului de afaceri și produse inovative, pentru a contribui la dezvoltarea relațiilor

comerciale dintre agenții economici și de a spori gradul de integrare și asociativitate dintre producătorii locali; necesitatea utilizării cât mai eficiente a surselor de finanțare prevăzute în programele de finanțare de la nivel național și european (cadrul financiar 2014-2020), în vederea creării de noi întreprinderi, noi locuri de muncă precum și modernizării celor existente, creșterea volumului de investitii; prezența fenomenului de muncă fără forme legale.

1.7 Instituții locale și servicii publice

În Municipiul Târgoviște, învățământul este organizat într-un sistem complet și complex, care poate asigura școlarizarea la toate nivelurile: de la creșă și grădiniță până la învățământ post-liceal și universitar. Conform datelor de pe Tempo online – INSSE, la nivelul Municipiului Târgoviște, în anul 2016, rețeaua unităților de învățământ este formată din 42 unități de învățământ publice (16 din sistemul prescolar, 11 primar și gimnazial, 14 liceal, 1 invataamt universitar) și 5 unități de învățământ private (2 prescolar și 3 postliceal). În incinta tuturor unităților de învățământ există apă potabilă, grup sanitar și încălzire termică.

Evoluția bazei materiale în unitățile de învățământ din Municipiul Târgoviște în intervalul 2007-2015

Infrastructură învățământ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sali de clasa	798	826	796	773	799	795	847	959	911	983
Laboratoare	195	211	224	226	219	222	217	228	275	249
Sali de gimnastică	29	28	28	26	26	26	26	26	22	23
Ateliere scolare	82	82	78	78	84	89	77	72	67	70
Terenuri de sport	31	33	25	21	27	27	26	29	30	29
Nr de pc-uri	1833	2450	2653	2626	2801	2894	2862	3220	3321	3318

În aceste unități de invataamt, la nivelul anului 2016, populația scolară totală era de 24.910 persoane, în scadere constantă de la nivelul anului 2002, cand era de 35.285 de persoane. Personalul didactic este și el tot în scadere (de la 1964 persoane la 1646 persoane). Raportat însă la numarul de elevi corespunzători pentru un cadru didactic, acesta a scăzut de la 17,96 la 15,33. Conform datelor furnizate de Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița, la nivelul anului 2016, în Municipiul Târgoviște funcționează următoarele unități sanitare: Spitale: 1 (Spitalul Județean de Urgență Târgoviște); Cabinete medicale individuale (CMI) medicina de familie: 41; Cabinete medicale individuale (CMI) medicina dentară: 56; SRL-uri medicina dentară: 29; Cabinete medicale individuale de specialitate: 50; SRL cu obiect de activitate asistenta medicală ambulatorie: 26; Cabinete medicale școlare medicină generală: 7, inclusiv cabinetul studențesc. Cabinete medicale școlare medicina dentară: 9; Centru de Transfuzie Sanguină (CTS): 1. De asemenea, pe teritoriul Municipiului există numeroase puncte farmaceutice și Cabinete stomatologice. În cadrul Spitalului Județean de Urgență Târgoviște activează 226 medici și alt personal medical cu studii superioare, 880 asistenti medicali și 864 alt personal medical. Analizând datele de la INSSE – Tempo online, se

poate observa ca in ultimii ani personal medical ce activeaza in sistemul public are o dinamica negative, iar personalul medical din sistemul privat are o dinamica pozitiva.

Din punct de vedere al serviciilor sociale, la nivelul Primariei Targoviste funcționează Direcția de Asistență Socială. În cadrul Direcției de Asistență Socială sunt organizate servicii specializate pe categorii de activități specifice asistenței sociale: Serviciul asistență socială (Protecția și promovarea drepturilor copilului, Protecția adultului aflat în dificultate, Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, varstnice, Asistenta medicală comunitara, Gestionarea dosarelor asistaților prin Cantina de Ajutor Social, Înregistrare și verificare dosare subvenție, Serviciul Prestații Sociale).

Totodata in Municipiul Targoviste intalnim numeroase spatii de recreere: 3 parcuri unde exista terenuri de tenis, spatii verzi, locuri de joaca pentru copii, o gradina zoologica. In timpul liber oamenii pot vizita Muzeu sau pot merge la Biblioteca (in numar de 39 la nivelul anului 2015). Baza sportive este si ea diversificata: Complex de Natatie, Stadion Municipal, Sala Polivalenta, Club Sportiv Scolar, Sala de lupte, 12 Sali de sport. Serviciul de transport public din Municipiul Târgoviște se asigură cu autobuze și microbuze, respectiv de companiile private de taximetrie. Municipiul nu deține un sistem de transport urban informatizat și nici un parc de autobuze propriu. Locurile de parcare, desi existente, sunt insuficiente in raport cu aglomerarea urbana.

1.8 Organizații ale societății civile

ONG-urile de pe teritoriul Municipiului Targoviste se implica activ in luarea anumitor decizii care ii privesc pe cei din jur si incearca sa asigure echilibrul si comunicarea dintre administratia publica si cetateni. Dintre organismele care desfășoară intervenții în domeniul susținerii comunităților /populației vulnerabile sau în situații de risc de pe raza orașului/ municipiului, amintim:

- ▶ Asociatia "Ambasadorii prieteniei" care are ca scop educatia intercultural, civica, pentru drepturile omului referitoare la legea membrilor comunitatii, sprijinirea membrilor comunitatii si dezvoltarea locala. Aceasta a avut un rol important in sprijinul educatiei copilor, schimburi de experienta in randul elevilor, ajutorarea copiilor cu posibilitati material scazute, organizarea de ateliere de vara pentru copii defavorizati.
- ▶ Asociatia de Sprijinire a Comunitatii Lazuri – are ca scop ingrijirea persoanelor varstnice din comunitatile lazuri, la domiciliu prin oferirea de: servicii igienico-medicale, servicii sociale, activitati de petrecere a timpului liber.
- ▶ Asociatia de Scleroza Multipla Dambovita - are ca scop cresterea calitatii vietii in randul persoanelor afectate de scleroza multipla prin infomare, consiliere, reabilitare, cercetare si tratament.
- ▶ Fundatia Dezvoltarea Popoarelor Filiala Dambovita – are ca scop prevenirea abandonului scolar, promovarea ocuparii durabile, dezvoltarea initiativelor de economie scolara. Principalele proiecte derulate prin intermediul programului POSDRU: "Servicii integrate pentru promovarea ocuparii durabile in 5 regiuni din Romania", "Parteneriat pentru ocuparea in mediul rural", "Parteneriate active pentru dezvoltarea economiei sociale", "Parteneriat multiregional pentru prevenirea parasirii timpurii a scolii".

► Asociatia NewProject – are ca scop cresterea participarii tinerilor si adultilor la viata societatii sub toate formele de manifestare ale acesteia: economica, civica si politica, culturala, participarea la educatie, mobilitate. Aceasta Asociatie a derulat in cadrul activitatii sale numeroase proiecte “Tineri, aveti o sansa!”, “InfoGates”, “Omul si Natura”, “CIA InfoGates”, “Omul si Natura”, Editarea revistei “New projects”.

► Asociatia de Sprijin a Somerilor – are ca scop sprijinirea tinerilor, persoanelor aflate in cautarea unui loc de munca, a categoriilor defavorizate (rromi, persoane cu dizabilitati, someri de lunga durata). Asociatia promoveaza initierea si dezvoltarea de programe aditionale in domeniul protectiei sociale, de reconversie profesionala precum si proiecte pentru furnizarea de informatii, asistenta tehnica, instruire si sprijin financiar menite sa sprijine comunitatile . Programele derulate au vizat integrarea economica – sociala a persoanelor provenite din diverse categorii sociale: someri, rromi, student, etc. Proiecte derulate: “Dezvoltarea serviciilor de formare profesionala in calificari specific rromilor din judetul Dambovita”, “Formare profesionala pentru personalul operativ din intreprinderile judetului Dambovita”, “Dezvoltarea activitatilor de formare profesionala in intampinarea nevoilor tinerilor someri si somerilor de lunga durata – PROFORMARE”, “Centrul de Orientare, Formare si Reconversie Profesionala PROFOR”, “Centrul de Consultanta si Asistenta in Infiintarea de IMM-uri pentru rromi”, “Centrul de Mediare a Muncii pentru personalul disponibilizat colectiv”, Sub – Consultant pentru “EUROFEM – promovarea culturii, cunostintelor si aptitudinilor manageriale moderne in randul femeilor defavorizate din judetul Dambovita si sprijinirea lor sa patrunda pe piata europeana si globala”.

► Asociatia Sutter – are ca scop managementul global al protectiei persoanelor varstnice si a familiilor acestora in vederea integrarii sociale. Principalele obiective sunt: Centrul de zi, Scoala de arte si meserii, Casa pentru batrani, Ferma biodinamica.

Asociatia Targoviste spre Europa – are ca scop ajutorarea persoanelor vulnerabile sau aflate in dificultate prin informare, consiliere si training. Proiecte derulate: “Dezvoltarea serviciilor de ocupare a fortelei de munca prin retele regional si nationale”, “Retea de centre de dezvoltare a resurselor umane in mediul rural”, “Servicii de integrare socio – profesionala pentru femeile de etnie rroma care executa o pedeapsa private de libertate”.

Societatea Nationala de Cruce Rosie din Romania – asigura asistenta umanitara in caz de dezastre si vine in sprijinul persoanelor vulnerabile. Principalele proiecte derulate: Pregatire si interventie in caz de dezastre, Furnizare de servicii sociale varstnicilor si persoanelor vulnerabile, Training si formare profesionala, Educatie pentru sanatate, Cursuri de prim ajutor.

Asociatia ROMANES - are ca principal scop sprijinirea comunitatilor de rromi din judetul Dambovita.

1.9 Experiența locală privind proiectele cu finanțare europeană

Titlul proiectului:	Consiliere, Formare Ocupare
Perioada:	Martie 2014 - Septembrie 2015
Bugetul (în lei):	2.171.414,61
Sursa de finanțare:	POSDRU/129/5.1/G/130242

Aplicantul:	Directia de Asistenta Sociala Targoviste
Partenerii:	-
Principalele activități:	Management;Achizitii bunuri si servicii;Promovarea proiectului; Derularea de activitati de mediere, informare si consiliere profesionala; Infiintarea a 2 grupuri zonale de sprijin; Derularea de cursuri formare profesionala; Actiuni de consultanta si asistenta in vederea dezvoltarii antreprenoriatului.
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	300 de persoane (120 de someri de lunga durata si 180 de persoane in cautarea unui loc de munca
Zona distinctă din teritoriu:	regiunea: Sud Muntenia, judetele Dambovita si Arges
Stadiul:	Finalizat
Titlul proiectului:	Consiliere si formare - o sansa la ocuparea in munca
Perioada:	Mai 2014 – Noiembrie 2015
Bugetul (în lei):	2.138.033,10
Sursa de finanțare:	POSDRU/129/5.1/G-127463
Aplicantul:	Directia de Asistenta Sociala Targoviste
Partenerii:	-
Principalele activități:	Management;Achizitii bunuri si servicii;Promovarea proiectului; Derularea de activitati de mediere, informare si consiliere profesionala; Infiintarea a 2 grupuri zonale de sprijin; Derularea de cursuri formare profesionala; Actiuni de consultanta si asistenta in vederea dezvoltarii antreprenoriatului.
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	252 de persoane: 152 de someri de lunga durata si 100 de persoane inactive;
Zona distinctă din teritoriu:	Grupul tinta a provenit din regiunea Sud Muntenia
Stadiul:	Finalizat
Titlul proiectului:	Eu – Sper – Dezvoltarea Integrata a Comunitatii Marginalizate Romlux
Perioada:	2017-2020
Bugetul (în lei):	19.190.787,17 lei
Sursa de finanțare:	POCU 4.1 COMUNITATI MARGINALIZATE ROME
Aplicantul:	Municipiul Targoviste
Partenerii:	Colegiul National Constantin Cantacuzino; Gradinita cu program prelungit nr. 15; Directia de Asistenta Sociala; SC Intratest SA; Asociatia Partnet; Asociatia Targoviste spre Europa;
Principalele activități:	Sprijin pentru cresterea accesului si participarii la educatie:educatia timpurie (de nivel ante-prescolar si prescolar), invatamant primar si secundar, inclusive a doua sansa si reducerea parasirii timpurii a scolii prin acordarea unor pachete integrate; Sprijin pentru accesul si/sau mentionarea pe piata muncii – masuri de sprijin pentru gasirea unui loc de munca;Sustinerea antreprenoriatului in cadrul comunitatii, inclusive a ocuparii pe cont propriu; Sprijinirea dezvoltarii/furnizarii de servicii sociale/furnizarea de servicii, inclusiv in cadrul centrelor comunitare integrate (medico-sociale);Activitati de imbunatatire a conditiilor de locuit ale persoanelor din grupul tinta – Sprijin pentru reabilitarea locuintelor; Activitati de asistenta juridica pentru reglementari acte; Campanii de informare si

	constientizare/actiuni specifice in domeniul combaterii discriminarii si actiuni de implicare activa si voluntariat a membrilor comunitatii in solutionarea problemelor cu care se confrunta comunitatea
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	570 persoane, din care: 136 copii și elevi (96 – scoala dupa scoala;40 – prescolari); 350 persoane aflate in cautarea unui loc de munca;84 persoane varstnice si persoane cu dizabilitati; Din total grup tinta, 420 de persoane sunt de etnie româna
Zona distinctă din teritoriu:	Cartier Romlux
Stadiul:	Finantat

Implementarea proiectelor prezentate mai sus si nu numai influenteaza in sens pozitiv dezvoltarea socio-economica a Municipiului Targoviste si contribuie la imbunatatirea calitatii vietii a locuitorilor, ajutandu-i pe acestia sa capete anumite cunostinte care sa le permita gasirea unui loc de munca sau desfasurarea unei afaceri pe cont propriu. De asemenea expertiza capatata de catre departamentele/ organizatiile civile ale Municipiului Targoviste implicate in implementarea acestor proiecte va fi utilizata pentru proiectele similar desfasurate in cadrul teritoriului SDL pentru comunitatile in risc de saracie.

2. Identificarea teritoriului vizat de Strategia de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC

2.1 Prezentarea generală a teritoriului SDL

Teritoriul Strategiei de Dezvoltare Locală în conformitate cu cerințele DLRC este reprezentat de Municipiul Targoviste (alcatuit din Zone Urbane Marginalizate și zona funcțională aferentă acestora). Acesta se încadrează în prevederile Regulamentului (UE) nr. 1303/2013, art. 33 alin 6, având la 1 ianuarie 2017 o populație alcătuită din 92.850 persoane și vizează o zonă urbana coerenta din punct de vedere economic, social și fizic.

2.1.1 Delimitarea teritoriului SDL și întocmirea planului

Teritoriul SDL, reprezentat de Municipiul Targoviste, cuprinde 5 Zone Urbane Marginalizate și zona funcțională aferentă acestora.

- ▶ **ZUM 1** - denumita **Zona Urbana Marginalizata Prepeleac** – reprezentată de perimetru următoarelor străzi: Strada Luceafărului, Strada Fluierasi, Strada Oltului, Strada Fructelor, Strada Ion Neculce, strada Petru Cercel;
- ▶ **ZUM 2** - denumita **Zona Urbana Marginalizata I. E. Florescu** – reprezentată de perimetru străzii I. E. Florescu;
- ▶ **ZUM 3** - denumita **Zona Urbana Marginalizata Micro 11** – reprezentată de perimetru următoarelor străzi: strada George Cair, strada Ion Cioranescu, strada Radu de la Afumati, strada Vlad Tepes, strada Vasile Blendea;
- ▶ **ZUM 4** - denumita **Zona Urbana Marginalizata Micro 9** – reprezentată de perimetru următoarelor străzi: Str. Avram Iancu, strada Alee Grivita;
- ▶ **ZUM 5** - denumita **Zona Urbana Marginalizata Laminorului** – reprezentată de perimetru străzii Laminorului;

Strazile Laminorului (din cadrul ZUM 5) și Petru Cercel (din cadrul ZUM 1), fac parte din Zona industrială a Municipiului Targoviste.

Perimetru tuturor celorlalte străzi aparținătoare de Municipiul Targoviste reprezintă zona funcțională din cadrul teritoriului SDL, din care putem menționa că și zone distincte:

- ▶ **Zona comercială centrală** - delimitată de perimetru străzilor: strada Locotenent Stancu Ion, Bulevardul Mircea cel Batran, Strada Poet Grigore Alexandrescu, Strada Revolutiei, Bulevardul Libertății;
- ▶ **Zona rezidențială** – reprezentată de Cartier Priseaca (Calea campulung) și Aleea Manastirii;
- ▶ **Cartier Matei Voievod** - Calea Ploiești, Str. Sarbilor, Str. Udrea Balcescu, Str. Barbu Lautaru, Str. Plevnei, Str. Gradinari, Str. Legumelor;
- ▶ **Cartier Romlux**: Str. Ialomitei, Str. Zorilor, Str. Liliacului, Str. Ciocarliei;
- ▶ **Micro 3**: Constantin Brâncoveanu, Str. Maior Spirescu, Poet Toma Georgescu, Bulevardul Eroilor, Calea Campulung, Bulevardul Unirii);
- ▶ **Cartier Suseni** - Calea Domneasca, Str. Vasile Alecsandri;
- ▶ **Micro 4** - Calea Domneasca, Radu Popescu, Tudorica Popescu;
- ▶ **Cartier Teis** - Bulevardul Eroilor;
- ▶ **Microraiونul 10** - Bld Independentei, Str. 9 Mai;

► Micro 6 - Bld. Unirii, Str. Tudor Vladimirescu, Str. Dumitru Oprescu.

Avand în vedere ca PUG-ul Municipiului Targoviste este unul foarte vechi (1997), iar anumite denumiri de strazi sau UTR-uri nu mai sunt de actualitate, delimitarea teritoriului SDL s-a facut prin referirea strica la denumirea actuala a strazilor componente.

2.1.2 Principalele caracteristici geografice

Din punct de vedere al așezării geografice, teritoriul SDL – reprezentant de Municipiul Targoviste este unul omogen, situat în partea centrală a jud. Dâmbovița, în câmpia subcolinară, la zona de contact dintre Subcarpații Getici și Câmpia Română, în apropierea paralelei de 45°, anume 44°56' latitudine nordică și meridianul 25°26' longitudine estică. Prima mențiune a orașului datează din anul 1396 și este făcută de cruciatul bavarez Johann Schiltberger, care a vizitat orașul cu ocazia pregătirilor pentru lupta de la Nicopole. Reședință domnească și capitală între 1396 și 1714, orașul a deținut mai bine de trei secole statutul de cel mai important centru economic, politico-militar și cultural-artistic al Țării Românești. În perioada contemporană, după anul 1960, Municipiul Târgoviște a fost dezvoltat ca un important centru industrial. Printre obiectivele industriale, cele mai importante au fost: Uzina de Utilaj Petrolier (UPET), Combinatul de Oteluri Speciale (COS) și Uzina de Strunguri "SARO", Fabrica de vopseluri Victoria. Aceste profil industrial a influențat formarea Zonelor Urbane Marginalizate. Toate cele 5 zone marginalizate prezentate anterior se gasesc în vecinătatea imediata a centrelor industriale. Acestea s-au format în jurul locuințelor construite pentru muncitorii din aceste centre (ZUM 3, ZUM 4, ZUM 5) sau pe suprafețe întinse nelocuite unde cei fără posibilități materiale, în special comunitatile de rromi s-au stabilit (ZUM 1: Aceasta zonă este situată la ieșire din oraș, langa fosta zonă industrială. Initial comunitatea de aici a locuit în corturi, iar ulterior oamenii au început să-si construiască case mici din chirpici, însă fără a detine acte de proprietate). ZUM 2 este situată în apropierea Unitatii militare comuniste unde au fost impuscatii sotii Ceausescu.

2.1.3 Patrimoniul natural

Din punct de vedere hidrografic, teritoriul SDL se încadrează între două bazine hidrografice: Ialomița-Buzău cu râul Ialomița și affluentul său - pârâul Milioara și cel al râului Argeș - care este ca affluent principal râul Dâmbovița. Suprafața totală de spații verzi este de 100,7 hectare. La nivelul Municipiului Târgoviște nu există zone clasificate drept arii naturale protejate sau rezervații naturale și au fost identificate următoarele parcuri: Parcul Chindia are o suprafață de 140.331 mp, Parcul Mihai Bravu are o suprafață de 50.072 mp, Parcul Mitropoliei are o suprafață de 25.233 mp, Grădina zoologică are o suprafață de 39.000.

Municipioal Târgoviște se încadrează în categoria zonelor cu nivel de poluare mediu. Principalele surse de poluare sunt: industria și traficul rutier și activitățile menajere. Pe teritoriul Municipiului Târgoviște există o stație de monitorizare automată a calității aerului, a carei rezultate sunt transmise și procesate continuu în rețeaua națională. Potrivit legislației în vigoare, monitorizarea calității apelor de suprafață și subterane se realizează de către Administrațiile Bazinale de Apă, aflate în subordinea Administrației Naționale „Apele Române”. Supravegherea calității apelor din

Municipiul Târgoviște se realizează de către Laboratorul Sistemului de Gospodărire a Apelor Dâmbovița din Târgoviște.

2.1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural

Pe teritoriul GAL există numeroase monumente și muzee, cele mai multe dintre acestea fiind concentrate în centrul Municipiului. Turnul Chindiei este cea mai importantă atracție turistică și totodată simbolul orașului, elemente specifice edificiului fiind prezente pe stema orașului, în partea de sus, dar și în partea de jos.

Din punct de vedere al mestesugurilor și tradițiilor, se mai păstrează anumite tradiții manifestate cu ocazia Sarbatorilor religioase sau a evenimentelor majore de tip „milestone” care animă viața culturală din Municipiul Târgoviște, însă cultura și tradițiile nu sunt promovate suficient de mult.

2.2. Comunitatea marginalizată din teritoriul SDL (inclusiv ZUM)

2.2.1. Studiul de referință reprezentativ la nivelul populației din teritoriul SDL

Studiul de referință la nivelul teritoriului SDL, s-a fundamentat pe baza a două surse: date statistice exacte puse la dispozitie de INS Dambovita de la Recensământul Populației și Locuitorilor din anul 2011, din discuțiile cu specialisti locali și reprezentanți din instituții și realizarea unui studiu în luna noiembrie 2017 de către o firmă specializată, ce a avut ca scop obținerea unor rezultate de tip diagnoză pentru situația socio-economică regăsită la nivelul localității Târgoviște din județul Dâmbovița. Studiul folosește metoda anchetei sociologice bazată pe chestionar. Întrebările de cercetare din cadrul studiului au avut în vedere: culegerea de date relevante privind situația persoanelor aflate sub incidență ridicată a vulnerabilităților socio-economice (sărăcie, persoane inactive și/sau somere, condiții precare de locuit, analfabetism, abandon școlar, participare școlară redusă, risc de îmbolnăviri cronice etc.); Culegerea de date relevante despre educația, sănătatea, nivelul de trai, locuirea. Studiul a fost realizat în trei etape importante:

1. Realizarea designului cercetării, proiectarea metodologiei, realizarea instrumentelor de cercetare, pregătirea echipei de operatori de teren: Universul cercetării a fost reprezentat de populația cu domiciliu în orașul Târgoviște, în vîrstă de cel puțin 18 ani, împliniți la momentul colectării datelor. Eșantionul a avut un volum total de 600 de persoane, fiind un eșantion probabilist, monostadial, stratificat în funcție de micro-zone urbane, cu nivel de încredere 95% și $\pm 4\%$ eroare de eșantionare. Unitatea primară de eșantionare a studiului a fost secția de votare.

Fiecarei secții alese aleator i-a fost alocat spre intervieware un număr de persoane proporțional cu numărul de alegători înscrîși pe listele de votare în respectiva secție. În ceea ce privește selectarea persoanelor, s-a optat pentru metoda drumului aleator (random route).

2. Culegerea datelor din teren; realizarea instrumentului de cercetare: Întrebările de cercetare au fost operaționalizate în itemi destinația fi aplicați prin intermediul chestionarelor. Versiunea finală a chestionarului dedicat localității Târgoviște a cuprins un număr de 44 de întrebări principale, o parte din acestea constituind seturi de sub-întrebări destinate surprinderii detaliilor și diferențelor. Chestionarul a fost proiectat pentru aplicare față-în-față, la domiciliul respondenților, activitate realizată de operatori instruiți în acest sens.

3. Analiza și interpretarea datelor, pregătirea raportului de cercetare: Rezultatele obținute în urma analizei datelor culese în teren sunt prezentate după cum urmează: O secțiune dedicată descrierii universului general al cercetării, respectiv situația populației de cel puțin 18 ani din municipiu Târgoviște; Calculul la nivelul micro-zonelor urbane a indicatorilor specifici pe baza cărora acestea pot fi încadrate în categoria ZUM; Concluzii și recomandări.

Datele de la INS Dambovita, furnizate pe total Municipiu Târgoviște, dar și separate pe străzi componente ale ZUM-urilor și alte străzi considerate reprezentative (din zona comercială – centrală a Municipiului sau zona rezidențială) împreună cu datele rezultate din Studiul pe baza de chestionar, au fost suficiente în astă fel încât să se poată analiza teritoriul SDL în întregimea acestuia, dar și zonile urbane marginalizate sau alte zone distincte.

2.2.2. Validarea și declararea zonei/ zonelor urbane marginalizate

Sectoarele de Recensămant din teritoriul SDL identificate ca fiind marginalizate conform Atlasului Zonelor Urbane Marginalizate sunt următoarele:

- ▶ Mapa 653510023: Strada Fructelor, Strada Luceafărului, Strada Oltului, Strada Petru Cercel, Strada Prof. Valerica Dumitrescu;
- ▶ Mapa 653510106: Strada Ion Cioranescu;
- ▶ Mapa 653510157: Aleea Grivita;
- ▶ Mapa 653510166: B-dul Unirii;
- ▶ Mapa 653510208: Strada dr. Dumitru Oprescu;
- ▶ Mapa 653510389: Strada Laminorului;
- ▶ Mapa 653510394: Calea Campulung, Calea Ialomiței, Strada Ciocarliei, Strada Curcubeului, Strada Liliacului, Strada Zorilor;
- ▶ Mapa 653510001: Strada Dambovitei, Strada Infratirii, Strada Prisecii, Strada Soarelui, Strada Stupilor.

Conform Studiului de referință realizat la nivelul teritoriului pe baza de chestionar și a datelor de la Recensămantul Populației și Locuitorilor, au fost validate următoarele Zone Marginalizate care indeplinesc condițiile minime:

ZONA URBANA MARGINALIZATA 1 - PREPELEAC (str. Luceafărului, str. Fluierasi, str. Oltului, str. Fructelor, str. Ion Neculce, str. Petru Cercel) - se suprapune parțial cu Mapa 553510023;

ZONA URBANA MARGINALIZATA 2 - I. E. FLORESCU (str. I.E.Florescu);

ZONA URBANA MARGINALIZATA 3 - Micro 11 (str. George Cair, str. Ion Cioranescu, str. Radu de la Afumati, str. Vlad Tepes, str. Vasile Blendea) - se suprapune parțial cu Mapa 653510106;

ZONA URBANA MARGINALIZATA 4 - Micro 9 (Str. Avram Iancu, strada Alee Grivita) - se suprapune parțial cu Mapa 653510157;

ZONA URBANA MARGINALIZATA 5 - Laminorului (str. Laminorului) - se suprapune integral cu Mapa 653510389;

Criteriu/ Dimensiune	Indicator cheie	Prag minim	ZUM	INS (%)	Stud iu (%)

Capital uman ZUM 1 si ZUM 5 indeplinesc toti 3 indicatorii ZUM 2,3,4 indeplinesc cel putin 2 indicatori fiecare	Proportia popулaiei de 15-64 de ani care a absolvit maxim 8 clase (gimnaziu)	22%	1	26,26	26,7
			2	23,09	26,7
			3	20,05	26,7
			4	26,46	23,5
			5	28,73	78,6
	Proportia persoanelor cu dizabilitati, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitatele zilnice	8%	1	-	10,9
			2	-	10,9
			3	-	10,9
			4	-	11,9
			5	-	9,4
	Proportia copiilor și adolescentilor (0-17 ani) din populația total	20,5%	1	23,8	-
			2	20,49	-
			3	17,71	-
			4	18,63	-
			5	28,50	-
Ocuparea fortei de munca Indicatorul este indeplinit de toate cele 5 ZUM-uri	Proportia persoanelor de 15-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ	22,5%	1	52,76	27%
			2	43,63	27%
			3	44,24	27%
			4	45,38	25,7
			5	46,02	28,5
Locuire Cel putin un indicator este indeplinit de toate cele 5 ZUM-uri	Proportia locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m ² /pers)	54%	1	-	-
			2	-	-
			3	-	-
			4	-	-
			5	-	-
	Nesiguranta locativa: proportia persoanelor ce nu detin locuinta in proprietate personala	12%	1	-	26,9
			2	-	26,9
			3	-	26,9
			4	-	33,6
			5	-	60%
ZUM roma/non roma	Pondere populatiei apartinand minoritatii rome din total populatiei de la nivelul comunitatii	10%	1	20,65	
			2	1,74	
			3	3,07	
			4	7,5	
			5	12,74	

Pentru validarea ZONELOR URBANE MARGINALIZATE au fost luate in considerare fie datele de la INS aferente Recensamant 2011, fie datele rezultante din studiu, in functie de cele care au putut fi

obtinute si prelucrate. In situatia in care s-au obtinut date din ambele surse, s-au luat in considerare ca referinta datele rezultate in urma studiului, acestea fiind cele mai recente. La anumiti indicatori cheie nu au putut fi calculate valorile in urma studiului realizat pe baza de chestionar, deoarece la intrebarile relevante, nu au raspuns un numar suficient de persoane interviewate, in asa fel incat rezultatul sa fie unul relevant. Acest fapt nu a influentat insa validarea si declararea zonelor urbane marginalizate, din datele detinute reusind sa extragem valoarea numarului minim de indicatori necesari pentru validare.

Toate aceste 5 Zone Urbane Marginalizate au fost validate si declarate, urmand ca asupra lor sa se faca interventii DLRC. Pe langa aceste 5 Zone Urbane Marginalizate validate si declarate, exista o Zona Urbana Marginalizata validata – Cartier Romlux (str. Ialomitei, str. Zorilor, str. Liliacului, str. Ciocarliei), inclus in totalitate in Mapa de recensamant nr. 653510394. Comunitatile din cadrul acestui ZUM au in desfasurare un proiect POCU pe masura 4.1 COMUNITATI MARGINALIZATE ROME „EU – SPER – DEZVOLTAREA INTEGRATA A COMUNITATII MARGINALIZATE ROMLUX”, astfel **acest ZUM nu va fi declarat si nu va beneficia de nicio interventie prin intermediul AP 5/ PI 9.vi/ OS 5.**

2.3 Analiza diagnostic a nevoilor, resurselor si problemelor popулaїiei din teritoriului SDL

2.3.1 Populaїia si caracteristicile demografice

Conform Studiului realizat pe baza de chestionar, la nivelul teritoriului SDL, întâlnim o populaїie cu o pondere mai mare a femeilor (53,6%) si cu un grad mare de omogenitate din punctul de vedere al etniei (94,5% declarându-se români). În ceea ce privește distribuїia pe grupe de vîrstă (calculata la nivelul persoanelor peste 18 ani), observăm o bună reprezentare a grupelor de tineri și adulți – cea mai mare categorie fiind cea a persoanelor cu vîrstă cuprinsă între 35 și 44 de ani (21,6%).

Conform datelor de la INS Recensamant 2011, populatia totala a ZUM-urilor este de 12.170 persoane (15,29% din total teritoriu) repartizata pe grupe de varsta astfel: 19,7% (0-17 ani), 73,73% (18-64 ani) si 6,57% peste 64 ani. O pondere foarte mare a persoanelor intre 0-17 ani in raport cu persoanele de peste 64 ani se gaseste in zonele ZUM 1 (23,80% - 5,39%), ZUM 2 (20,49% - 2,92%), ZUM 3 (17,71% - 4,75%) si ZUM (28,51% - 2,75%). Desi la nivelul Municipiului Targoviste populatia imbatranita este mai numeroasa decat populatia tanara, faptul ca in aceste zone raportul este invers, cu o diferenca substantiala, reliefaiza aglomeratia urbana in cadrul ZUM-urilor, majoritatea familiilor avand numar mare de copii. ZUM 4 si zona rezidentiala prezinta procentaje mai apropiate la nivelul tinerilor in raport cu cei peste 64 ani, iar in zona comerciala – centrala a Municipiului procentul celor in varsta il depaseste pe cel al tinerilor. Analizand intrebarile de perceptie din cadrul chestionarului aplicat, peste 50% din respondenti cred ca cei mai multi tineri se gasesc in cadrul ZUM 1, 2 si 3, 38,6% cred ca tinerii cei mai multi se gasesc in ZUM 5, 30,5 % in cartierul Teis, 14,5% in ZUM 4. In celealte zone, sub 10% din cei chestionati cred ca se gasesc cei mai multi tineri.

Din punct de vedere a structurii etnice, 3,36% (2674 persoane) din totalul teritorului s-au declarat la Recensamant a fi de etnie româna. 31,52% din acestia (843 persoane) sunt din cadrul celor 5 ZUM – uri. In cadrul zonei comerciale – centrale se gasesc doar 8 romi iar in zona rezidentiala 7.

Analizand populatia de 10 ani si peste dupa nivelul institutiei de invatamant absovite la RPL 2011, se pot deduce urmatoarele concluzii:

- La nivelul teritoriului SDL, populatia stabila de 10 ani si peste – 71.797 persoane, dupa nivelul de educatie se imparte astfel: studii superioare – 19.067 persoane - 26,56% din care 15.419 persoane studii universitare de licenta – 21,48%, post liceal si maistri- 4265 persoane – 5,94%, invatamant secundar – 41.923 persoane – 58,39% (din care liceu – 23.774 persoane – 33,11%, scoala profesionala si de ucenici – 7.234 persoane – 10,08%, gimnazial – 10.915 persoana – 15,20%), primar – 4.936 persoane – 6,87%, fara scoala absolvita – 1.616 persoane – 2,24% (din care analfabeti 574 persoane – 0,8%);
- La nivelul celor 5 ZUM –uri populatia stabila de 10 ani si peste – 8.899 persoane, dupa nivelul de educatie se imparte astfel: studii superioare – 1218 persoane – 13,69% scoala de postliceal si maistri - 286 persoane – 3,21%, liceu – 2629 persoane – 29,54%, scoala profesionala si de ucenici – 1020 persoane – 11,46%, gimnazial – 1851 persoane – 20,80%, primar – 1.089 persoane – 12,24%, altele 485 persoane – 5,45% si analfabeti 321 persoane – 3,61%.
- Din totalul persoanelor analfabete (321), 54,52% (175 persoane) sunt romi. Persoanele analfabete din cadrul ZUM-urilor reprezinta 55,92% din totalul persoanelor analfabete din teritoriu
- Persoanele cu studii superioare din cadrul ZUM-urilor reprezinta doar 6,39% din totalul persoanelor cu studii superioare. In cadrul ZUM-uri cele mai multe persoane cu studii superioare se gasesc in ZUM 2 (22,8%) cele mai putine in ZUM 5 – 7,40%.
- Procentul cel mai ridicat in cadrul ZUM-uri il constituie persoanele care au doar gimnaziul sau liceul, procentul acestora fiind foarte aproape de 50%.
- La nivelul zonei comerciale din centrul orasului au studii superioare peste 50%, iar in zona rezidentiala 43,75%.

Conform studiului pe baza de chestionare, din punct de vedere al persoanelor care au cel mult 8 clase, ponderea cea mai mare se regaseste in cartier Romlux – 89,3% zona unde deja s-a intervenit printr-un proiect), 78,6% in ZUM 5, intre 20-30% in ZUM 1,2,3,4, sub 20% in celelalte zone.

Conform persoanelor chestionate in cadrul studiului, peste 65% cred ca in ZUM 1, 2, 3 se gasesc cele mai multe persoane care nu urmeaza nicio forma de invatamant, 40% cred ca in ZUM 5 se gasesc aceste persoane, 32,8% in cartierul Teis, 16,1% in ZUM 4, sub 10% in celelalte zone.

In cadrul teritoriului SDL sunt prezente abandonul scolar si parasirea timpurie a scolii, motivele principale ale acestora fiind: slabe resurse material care nu permit asigurarea rechizitelor/hainelor (3,8%), distant pana la scoala prea mare (3,4%), discriminarea (3,4%), nu cunosc limba romana (3,4%), altele (2,7%).

In urma studiului realizat, s-au identificat pe teritoriul GAL o serie de persoane cu dizabilitati, boli cronice sau alte afectiuni care le limiteaza activitatatile zilnice. Cea mai mare pondere a acestora este la nivelul cartierului Romlux (27,1%), urmat de ZUM 4 (11,9%), ZUM 1,2,3 (10,9%) ZUM 5 (9,4%), Microraiionul 12 (8,5%) si Microraiionul 6 (7,1%). Restul zonelor au un procent sub 5%.

2.3.2 Ocupare, mediul de afaceri si protectie sociala

Conform studiului pe baza de chestionar, datele culese indică faptul că la nivelul teritoriului SDL peste 30% dintre membrii comunității sunt pensionari, iar peste 10% își încadrează statutul

ocupațional ca fiind cel de casnic(ă). Această stare de inactivitate pe piața muncii este completată de procentele șomerilor înregistrați și neînregistrați (6%). Statutul occupational este totodata foarte diversificat, majoritatea ocupatiilor incadrandu-se în procente sub 10% (muncitori calificați 8,3%, tehnicieni sau maistri 5,9%, ocupatii intelectuale – 5,6%, lucratori în servicii, comerț 3%, functionari în administrația publică 3%, lucrator pe cont propriu în domenii neagricole 2,9%, mestesugari și mecanici 2,5%, cadrul militar 2,3%, elevi și studenți 2%, muncitori necalificați 2%, zilieri 0,9%. De asemenea, există și 0,9% persoane în incapacitate de munca. În cadrul ZUM—urilor și a altor zone distincte, din punct de vedere al ocupatiilor, au rezultat urmatoarele: la nivelul ZUM 1, 2, 3 din persoanele peste 18 ani, 41,5% sunt pensionari, 5,3% someri, 12,4% casnici, iar restul activează în diverse domenii, doar 3,9% din acestia având ocupatii intelectuale; la nivelul ZUM 4 din persoanele peste 18 ani, 43,7% sunt pensionari, 6% someri, 9,6% casnici, iar restul activează în diverse domenii. Există de asemenea un procent de 8,6% elevi și studenți; la nivelul ZUM 5 din persoanele peste 18 ani, 38,3% sunt pensionari, 9,2% someri, 15% casnici, iar restul activează în diverse domenii. (muncitori calificați/necalificați, tehnicieni, maistrii, lucratori în service/comerț, etc); în celelalte zone întâlnim pe lângă meseriaile din ZUM-uri și lucratori pe cont propriu, patroni cu angajați, functionari, cadre militare. Cei mai puțin pensionari sunt în Micro 3 – 24,4%.

Analizând totodata și datele de la INS Dâmbovița – Recensământ 2011, avem urmatoarele rezultate: la nivelul teritoriului SDL, din cei cu varsta de 15-64 ani – 59.974 persoane, 58,46% reprezintă populația ocupată (35.060 persoane), iar 7,54% (4521 persoane) sunt someri. În schimb, la nivelul total ZUM-uri, din totalul persoanelor cu varsta de 15 – 64 ani (9.355 persoane), 54,36% (5.085 persoane) reprezintă populația ocupată, iar numărul somerilor este de 868 persoane – 9,28%. Din totalul somerilor, 312 sunt tineri cu varsta de 15-24 ani – 35,94%, iar 109 sunt de etnie romă – 12,56%. Dintre cele 5 ZUM-uri, cel mai mare procent al populației ocupate se regăseste în cadrul ZUM 2 (56,37%), urmată de ZUM 3 (55,76%), ZUM 4 (54,62%), ZUM 5 (53,98%), iar cel mai mic procent se regăseste în cadrul ZUM 1 (47,24%). Cel mai mare procent de someri – 11,71% se găseste la nivelul ZUM 1, cel mai mic – 7,79% la nivelul ZUM 3, iar în ZUM 2, 4 și 5 aproximativ 10%. La nivelul zonei comerciale centrale, populația ocupată reprezintă 65,71% iar somerii 4,55%, iar în zona rezidențială avem 67,40% populație ocupată și 2,96% someri.

Conform întrebărilor perceptive din cadrul chestionarelor, pe teritoriul GAL există numeroase persoane care nu sunt încadrate formal pe piata muncii. Cei mai mulți dintre acestia – peste 60% cred că în ZUM1, 2 și 3 și Cartier Romlux se întâlnesc cele mai multe persoane care lucrează fără acte. 35,4% cred că în ZUM 5 se gasesc aceste persoane, 27% în Cartier Teis, 15,1% în ZUM 4 iar în restul zonelor sub 10% din respondenți.

În strânsă legătură cu munca fără acte este și lipsa unui loc de muncă. Peste 65% din populație consideră că în cartierul Prepeleac și zona Micro 11 trăiesc mulți șomeri, zone următoare de Romlux (menționată în 62,1% din cazuri) și Laminorului, de 40,2% dintre respondenți. Din punct de vedere al persoanelor sub 65 de ani care nu sunt încadrate pe piata formală a muncii, acestea ocupă un procent de aproximativ 27% la nivelul ZUM-urilor 1,2,3, 13% la nivelul cartierului Romlux, 25,7% la nivelul ZUM 5, 25,7% la nivelul ZUM 4, 10% în Microraionul 3, 5% în cartier Susani, 16% în Microraionul 4, 10% în Microraioanele 6 și 5, 15% în Microraionul 12.

Un indicator foarte important pentru înțelegerea situației economice a locuitorilor municipiului Târgoviște este cel referitor la veniturile înregistrate la nivelul gospodăriilor. Astfel, 51% din populație trăiește în gospodării ce cumulează maximum 2000 de lei pe lună (19% trăiesc în gospodării cu venituri totale de cel mult 1000 de lei pe lună, iar 32% în gospodării cu venituri cuprinse între 1000 și 2000 de lei pe lună).

Calitatea vieții locuitorilor municipiului Târgoviște, măsurată prin prisma puterii de cumpărare de care dispun gospodăriile, indică procente mari ale persoanelor care în decursul ultimului an au întâmpinat dificultăți în situații precum efectuarea unor cheltuieli neprevăzute (41%), plata facturilor la utilități (32%), încălzirea adecvată a locuinței (28%), cumpărarea medicamentelor (26%) sau a hainelor (25%). De asemenea, în 38% din cazuri a fost imposibilă înlocuirea unui bun de folosință îndelungată care s-a stricat (televizor, mașină de spălat etc).

Răspândirea acelei situații economice precare este confirmată și de datele cu privire la evaluarea veniturilor gospodăriei. Astfel, pentru 21% acestea nu ajung nici pentru acoperea strictului necesar, iar pentru aproape 27% acestea sunt suficiente doar pentru cheltuielile de strictă necesitate. Principalele surse de venit ale populației sunt (variante multiple): salariu în domeniu privat (38%), salariu la stat (37,8%), pensie de stat (37,8%), alocatii copii (34,2%), profit din afacere (21,9%), munca ocazionala (21,8%), ajutor de somaj (18,1%), salariu compensator (17,6%), activitati neagricole pe cont propriu (17,6%), pensie CAP (17,1%), activitati agricole (16,4%), altele (18,9).

Alături de lipsa veniturilor (44%) și a unui loc de muncă (24%) care se detașează ca fiind problemele larg răspândite, alte dificultăți la nivelul populației municipiului Târgoviște sunt lipsa unei calificări profesionale (13%), a studiilor (13%), practicarea unei meserii fără căutare pe piața forței de muncă. 54% dintre respondenți nu au participat niciodată la un curs de calificare, iar 76% se declară interesați de astfel de oportunități de formare (cursuri de operator calculator, manichiurist/pedichiurist, confectionar domeniu textile, comunicare, lucratori, antreprenoriat, mecanici, tamplari, zugrav, frizer, lucrator constructii, altele).

Din punct de vedere a afacerilor locale, în perioada contemporană Municipiul Târgoviște a fost dezvoltat ca un important centru industrial. În prezent, o parte din activitatea industrială a orașului s-a restrâns, extinzându-se activitățile legate de comerț și turism. Sectorul industrial este însă în continuare reprezentat de societăți având ca profil: obținerea de oteluri speciale, confecții, mobilier, produse chimice, construcții, industria lemnului și industria alimentară.

2.3.3. Locuire și acces la utilități

Conform datelor de la INS Dambovita – Recensămant 2011, situația locuințelor și accesul la utilități se prezintă astfel (situația la întregul teritoriului SDL a fost prezentată în cap.1.5):

- În cadrul celor 5 ZUM-uri se gasesc un număr total de 5839 locuinte (16,10% din totalul locuințelor), din care 94,88% sunt în proprietate privată (cu sau fără act de proprietate) și 5,12% în proprietate de stat. Cel mai mare procent al locuințelor publice se gasesc în ZUM 5 (20,39%) urmat de ZUM 2 (10,88%). În ZUM 4 sunt 6,49%, iar în restul zonelor sub 1%.
- Din punct de vedere a tipului de clădiri: ZUM 1 este mixt (195 clădiri individuale și 27 blocuri), iar ZUM 2,3,4,5 preponderent de blocuri (253 blocuri, 3 clădiri individuale, o însiruită, 2 clădiri

private de grup). Zona comerciala centrala este una mixta (80 individuale si 71 blocuri), cea rezidentiala de cladiri individuale, iar celelalte zone sunt impartite in mixte sau zone cu blocuri/zne individuale.

► Din punct de vedere al accesului la utilitati, 0,36% din locuintele din ZUM-uri nu au electricitate, 3,19% nu au canalizare, 2,6% nu au baie, 5,02% nu u bucatarie si 0,97% nu au apa deloc, iar 0,99% au apa in afara cladirii in care locuiesc. Cele mai mari procente privind aceste lipsuri ale utilitatilor si dotarilor cladirilor se gasesc in ZUM 1 si ZUM 4. La nivelul celoralte zone acesti indicatori au valori sub 1%.

Conform studiului realizat pe baza de chestionar, in teritoriul GAL avem urmatoarele rezultate:

► La nivelul municipiului Târgoviște, 76% din totalul populației locuiește în imobile proprietate personală și 18% în imobile aflate în proprietatea părinților/rudelor (procentul de 84,6% dintre cei care declară că la nivelul gospodăriei au acte de proprietate asupra locuinție reprezintă o sumă de situații de acest tip, respectiv respondenți care fie au acte de proprietate, fie locuiesc cu părinții care la rândul lor au acte de proprietate). Întâlnim și persoane care locuiesc în imobile în chirie, locuințe sociale sau chiar fără a avea acte în acest sens. Un procent de 83% din populația totală locuiește în apartamente la bloc/garsonieră, iar 16,6% la casă. Cea mai mare parte a locuințelor au o suprafață cuprinsă între 41 și 60 mp, existând însă și locuințe care au sub între 21 și 40 mp sau până în 20 mp (13%, respectiv 3,2%). Un procent de 65% dintre locuințe sunt construite din BCA, 29% din cărămidă, iar 2,2% din chirpici.

► În ceea ce privește situația locuinței, studiul realizat reflectă următoarele: peste un sfert dintre locuințele din municipiul Târgoviște nu au cadastru/intabulare (27%); mai mult de jumătate dintre locuințele respondenților nu sunt asigurate (57%); cea mai mare parte a locuințelor au energie electrică și sunt racordate la sistemul de canalizare.

► 2,2% din totalul caselor sunt construite din chirpici, 94% din caramida sau BCA si restul din alte material. Cel mai mare procent al caselor din chirpici se gaseste in ZUM-uri.

► Din punct de vedere a dotarilor, 35% din gospodarii nu detin un calculator sau conexiune la internet, 46% nu detin autoturism, 9% nu au masina de spalat, 14% nu detin un aspirator.

► 83,3% dintre locuitorii municipiului Târgoviște locuiesc în garsoniere sau apartamente de bloc. Gradul acestora de satisfacție cu privire la anumite aspecte specific acestui tip de locuire cuprinde: peste un sfert dintre respondenți sunt mai degrabă nemulțumiți de îngrijirea subsolului blocului și de aspectul exterior al acestuia; aproape un sfert dintre cei care locuiesc la bloc în Târgoviște sunt nemulțumiți de starea părților comune ale instalațiilor; 17% sunt mai degrabă nemulțumiți de modul în care se realizează curățenia în spațiile comune ale blocului; aspectul exterior al blocului reprezintă un aspect mai degrabă mulțumitor, în cazul a 46% dintre cei care stau în locuințe collective

► În ceea ce privește modul în care locuitorii din Târgoviște apreciază starea împrejurimilor casei și a zonelor în care locuiesc, se reflectă o serie de probleme, printre care enumerăm: oportunitățile de a găsi un loc de muncă în apropierea zonei în care aceștia locuiesc sunt apreciate ca fiind foarte slabe sau destul de slabe de către 72% dintre locuitori; situația spațiilor de agrement și de petrecere a timpului liber, precum și a celor verzi din jurul blocului este apreciată

ca fiind foarte sau destul de proastă de către locuitori; situația locurilor de joacă este de asemenea apreciată ca fiind foarte sau destul de proastă de către 30,9% dintre persoane

► Principalele aspecte pe care populația din Târgoviște le consideră ca fiind probleme în zonele în care locuiesc cuprind câinii vagabonzi (pentru 36%), poluarea aerului (pentru 30,9%), depozitarea necorespunzătoare a gunoaielor (pentru 25,7%), calitatea apei potabile (pentru 25,7%) , aspectul neîngrijit al blocurilor (pentru 14,3%).

► Nivelul de satisfacție general al persoanelor din municipiul Târgoviște cu privire la locuința lor este scăzut, mai mult de jumătate dintre aceștia declarându-se foarte nemulțumiți de locuința lor, iar 32% mai degrabă nemulțumiți. În ceea ce privește zona în care locuinesc, doar 11% se declară mulțumiți, restul de 89% fiind foarte și mai degrabă nemulțumiți . Siguranța locuinței și a zonei în care persoanele locuiesc este evaluată de asemenea mai degrabă negativ. 95,2% dintre respondenți se simtă în nesiguranță în casa/apartamentul unde locuiesc, iar 91,4% în zona în care locuiesc.

► Doar un procent redus dintre localnici consideră că în următorii trei ani starea atât a locuinței, cât și a zonei în care locuiesc se va îmbunătăți, 4% respectiv 5%. Mai mult de jumătate consideră că starea locuinței și a zonei nu va suferi modificări, nici în bine nici în rău, bazându-se pe menținerea la același nivel a statutului socio-economic al gospodăriei din care fac parte (în ceea ce privește locuința proprie) sau pe lipsa de intervenție a autorităților publice în ceea ce privește zona în care aceștia locuiesc.

► În ciuda opiniei pregnante că în următorii 3 ani situația locuinței și a zonei se va înrăutăți, peste 80% dintre respondenți nu intenționează să se mute din blocul sau din zona în care locuiesc, în special din cauza accesului redus la resurse financiare și la locuri de muncă bine plătite care să susțină o dinamică în acest sens; în ultimele 12 luni, 32% din persoanele chestionate s-au aflat în situația de a nu păti la timp facturile de utilități

2.3.4 Accesul la instituții și servicii publice

Cea mai mare parte a populației din ZUM-uri are un acces dificil la serviciile publice de sănătate, cu accent pe populația de etnie romă, ce are o stare de sănătate mai proastă față de populația generală, și întâmpină dificultăți: în accesarea serviciilor de sănătate, în menținerea sănătății. Totodata, acestia nu dețin informații insuficiente cu privire la riscuri și la drepturile existente. Conform studiului realizat, din punct de vedere al asigurării medicale, cele mai multe persoane neasigurate sunt la nivelul Micro 12 (43,5%), ZUM 1,2,3 (36,7% din membrii comunității), ZUM 5 (34,6%), Micro 5 (26%), ZUM 4 (21,5%). Majoritatea persoanelor sunt înscrise la un medic de familie (peste 90% în cele mai multe zone), mai rau la acest capitol stand Micro 5 (6,9% neinscrisi) și ZUM 5 (6,1%). Cele mai puține persoane care nu și-au facut analize în ultimul an și controale de rutina (peste 10%) provin din zonele Micro 3, Suseni, ZUM 4, ZUM 5, Micro 6, Micro 5, alte zone. Aproape jumătate din membrii gospodăriilor cu vârste de până în 14 ani nu au toate vaccinurile la zi (41,5%).

Din punct de vedere educational, există toate tipurile de unități pe teritoriul GAL (creșe, gradinite, unități pentru învățământ primar, gimnazial, liceal, școli postliceale, licee, Universitate), aparținând atât sistemului public cât și privat. Însă mareala majoritatea a acestora sunt concentrate

in centru Municipiului, pentru anumite zone acestea fiind greu sau deloc accesibile. Totodata, desi unele unitati au fost modernizate, nu suficiente insa pentru a putea deveni functionale si pentru a deservi copiii din toate comunitatile. Probleme privind acest aspect se reflecta la nivelul ZUM-urilor, sau cartierelor Micro 3, Matei Voievod, alte zone (Sagricom)). O alta problema din sistemul educational este mediul de acasa care nu încurajeaza participarea scolară, părinții nu se implică în motivarea și educarea copiilor. Totodata, un alt aspect destul de important este ca majoritatea institutiilor urmaresc strict programa scolară de cursuri, fara a desfasura activitati extrascolare in afara orelor de curs care sa contribuie la desfasurarea abilitatilor si competentelor elevilor.

Cea mai importanta institutie sociala este Directia de Asistenta Sociala din cadrul Primariei Targoviste (care colaboreaza cu diversi parteneri apartinand societatii civile). Aceasta are in administrare Centru de zi pentru copii cu dizabilitati, Centrul rezidențial de primire în regim de urgență pentru victimele violenței domestice "Împreună vom reuși", Cantina de ajutor social, Birou de ingrijire la domiciliu pentru persoanele varstnice, Centru social pentru persoanele varstnice "Sf. Elena", Centrul social de urgență pentru persoane fără adăpost „Speranța”, Centrul Social Integrat „Sf. Maria”, Centrului de zi pentru persoane adulte cu dizabilități, Serviciul Creșe. Astfel personalul din cadrul Directie detine destula expertiza cu privire la desfasurarea de actiuni sociale, insa de cele mai multe ori, locurile disponibile in aceste centre nu acopera necesarul si nu pot raspunde tuturor problemelor existente in randul grupurilor vulnerabile.

Dupa cum a fost prezentat in cap. 1, la nivelul teritoriului exista atat evenimente culturale cat si spatii destinate recreerii, insa majoritatea acestora sunt construite in partea centrala a orasului, astfel cei din zonele marginalizate nu au prea mare acces, copiii petrecandu-si timpul mai mult pe strazi sau zone necorespunzatoare. In urma studiului a reiesit de asemenea ca o parte a comunitatilor este numultumita de promovarea indeajunsa a culturii si a traditiilor locale. Rețeaua traseelor mijloacelor de transport în comun insuficient dezvoltată, în prezent acesta desfășurându-se doar pe marile artere de circulație, gradul de acoperire a diferitelor zone având de suferit, iar locurile de parcare sunt insuficiente in raport cu necesarul.

2.3.5. Analiza problemelor comunitare ale diferitelor zone distincte din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM

2.3.5.1. Persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială

La nivelul teritoriului SDL, exista numeroase persoane aflate in risc de saracie sau deprivare materiala severa. Aceste persoane au un venit disponibil echivalat situat sub pragul riscului de sărăcie, care este stabilit la 60% din mediana la nivel național a venitului disponibil (după transferurile sociale) per adult echivalent. S-au identificat 19% din totalul gospodariilor cu minim 2 persoane care au sub 1.000 lei/gospodarie/luna. Există totodata numeroase persoane, al caror venit principal il constituie alocatia copiilor (34,2%), ajutorul de somaj (18,1%), salariu compensatoriu (17,6%), munca ocazionala (21,8). (intrebare cu raspunsuri multiple). Din punct de vedere al veniturilor/gospodarie, doar 5,4% reusesc sa-si cumpere tot ce isi doresc fara nicio restrictive, 14,6% reusesc sa achizitioneze si bunuri mai scumpe, dar trebuie sa se restrictioneze la altele, 32,1% au un trai decent, 26,9% au doar strictul necesar, iar 21% nu au nici macar strictul necesar.

Calitatea vieții locuitorilor municipiului Târgoviște, măsurată prin prisma puterii de cumpărare de care dispun gospodăriile, indică procente mari ale persoanelor care în decursul ultimului an au întâmpinat dificultăți în numeroase situații. Un numar semnificativ de persoane au declarat ca nu detin venituri suficiente pentru a-si putea cumpara anumite bunuri: 2% nu detin televizor, 8% nu detin un telefon mobil, 46% nu detin un autoturism. De asemenea, în ultimele 12 luni, 15% din populație s-a aflat în imposibilitatea de a cumpara carne sau peste, 45% nu și-au permis un concediu, 25% nu și-au cumpărat haine, 26% nu au putut să cumpere medicamentele necesare, 32% au avut restante (sau nu au plătit deloc) utilitatile. Cel puțin 2% din aceste persoane (aproximativ 1857 persoane) s-au regăsit în cel puțin 6 din situațiile prezentate mai sus. Acestea provin în cea mai mare parte din următoarele zone ale teritoriului: ZUM 1,2,3,4,5, Cartier Teis, Cartier Romlux, Cartierul Suseni.

Persoanele care trăiesc în gospodării cu o intensitate extrem de redusă a muncii sunt de asemenea pe teritoriul SDL. O prima categorie a acestora o consideră somerii (în număr de 463 persoane la sfârșitul lunii august 2017, conform INS Tempo), persoanele casnice, persoanele care nu au muncit niciodată, cei care au abandonat școala și nici nu s-au angajat în nicio formă de munca. Dacă ne referim la persoanele casnice, numarul acestora este mai ridicat în următoarele zone: aproximativ 1.000 persoane la nivelul ZUM 1, 2, 3, 285 persoane la nivelul ZUM 4 și 103 persoane la nivelul ZUM 5.

Tipuri de persoane care se încadrează în grupul tinta pentru intervențiile propuse prin SDL:

► **Persoane adulte somere și inactive:** Conform datelor de la INS Dambovita – Recensământ 2011, avem următoarele rezultate: la nivelul teritoriului SDL, din cei cu varsta de 15-64 ani – 59.974 persoane, 41,55% reprezintă populația neocupată (24.914 persoane) din care 4521 persoane sunt someri. În schimb, la nivelul total ZUM-uri, din totalul persoanelor cu varsta de 15 – 64 ani (9.355 persoane), 45,64% (4.270 persoane) reprezintă populația neocupată, iar numarul somerilor este de 868 persoane. Din totalul somerilor, 312 sunt tineri cu varsta de 15-24 ani – 35,94%, iar 109 sunt de etnie romă – 12,56%. Cel mai mare procent de someri – 11,71% se găsește la nivelul ZUM 1, cel mai mic – 7,79% la nivelul ZUM 3, iar în ZUM 2, 4 și 5 aproximativ 10%. La nivelul zonei comerciale centrale, populația ocupată reprezintă 65,71% iar somerii 4,55%, iar în zona rezidențială avem 67,40% populație ocupată și 2,96% someri.

► **Familii fără o situație clara a actelor de proprietate:** 15,4% din persoanele din cadrul ZUM și a altor cartiere mai sărace nu detin act de proprietate asupra locuinței și peste 20% nu detin act de proprietate asupra terenului pe care este situată locuința.

► **Persoane cu dizabilitati.** Aproximativ 10,2% din persoane au un handicap/deficient/dizabilitate. Totodata există și numeroase persoane cu handicap, dar care nu au certificate de handicap (aproximativ 8,7%). Zonele care detin cele mai multe persoane cu handicap/deficient/dizabilitati, sunt: Romlux (27,1%), ZUM 4 (11,9%), ZUM 1,2,3 (10,9%), ZUM 5 (9,4%), Microraiionul 12(8,5%), Microraiionul 6 (7,1%).

► **Persoane varstice aflate în stare de dependență** – 9% la nivelul teritoriului SDL. Cei mai numerosi sunt în ZUM-uri, Cartier Suseni, Micro 12.

► **Ante-preșcolari/preșcolari/ elevi,** în special copii din grupurile vulnerabile, cu accent pe copiii aparținând minorității romă; copiii din comunitățile dezavantajate socio-economic. La nivelul ZUM,

există 404 copii cu varste de 0 – 2 ani, mulți dintre ei aparținând familiilor sărăcilor. Numarul acestora este mult mai mare decât capacitatea de locuri existente în crențele de la nivelul teritoriului (în anumite zone acestea lipsesc cu desăvârsire).

► **Copiii care au părăsit școala pentru a munci** (inclusiv în gospodărie), copiii care nu au fost înscrise la școală – analfabetii. Conform datelor de la statistica Recensământ 2011, la nivelul ZUM existau 75 de persoane somere cu varsta de 15-19 ani. Având în vedere procentajul pare la nivelul ZUM al copiilor, probabil în prezent numarul acestora a crescut.

► **Persoane care au părăsit de timpuriu școala și care participă la programe de tip a două șansă,** din categoriile: tineri cu vîrstă cuprinsă între 12-16 ani care au depășit cu cel puțin 4 ani vîrstă corespunzătoare clasei neabsolvite; tineri cu vîrstă cuprinsă între 16-24 ani care au un loc de muncă dar care nu au absolvit învățământul obligatoriu; adulți cu vîrstă cuprinsă între 25-64 ani care nu au absolvit învățământul obligatoriu; Procentul cel mai ridicat în cadrul ZUM-urii îl constituie persoanele care au doar gimnaziul sau liceul, procentul acestora fiind foarte aproape de 50%

► **Persoane fără adăpost.** Pe teritoriul Municipiului Târgoviște, există numeroase persoane fără adăpost, copii și tineri ai străzii. Conform Directiei de Asistență Socială Târgoviște, în perioada ianuarie – octombrie 2017 au beneficiat de ajutor în cadrul Adăpostului de noapte „Speranță” și CRAR/RSPPFA „Sf. Maria” 229 persoane cu varsta de 18 – 35 ani. Numarul acestora însă este mai mare, dar o mare parte nu beneficiază de ajutor datorită deficitului de locuri dar și datorită lipsei cunoștințelor privind existența acestor centre, mai ales dacă se află la o distanță apreciabilă față de zonele de unde provin cele mai multe persoane vulnerabile.

În afara acestora, au fost identificate și alte categorii de persoane vulnerabile :

► Membrii cu vîrstă sub 14 ani care nu au toate vaccinurile la zi. În cadrul teritoriului SDL, există numerosi copii cu vîrstă sub 14 ani care nu au vaccinurile la zi, acest fapt crescând riscul în randul acestora de a transmite și de a contacta o boala infectioasă gravă. Cele mai multe cazuri de acest fel se întâlnesc în zonele urbane marginalizate sau cartiere precum Suseni, Micro 6, Micro 12, Micro 5, altele.

► Gospodarii cu mame minore însarcinate: 0,6% cazuri prezente în teritoriul SDL, la nivelul cartierului Micro 6 și alte zone.

► Persoane dependente de alcool, droguri sau alte substanțe toxice: 0,2%

Făcând o centralizare a problemelor cu care se confruntă persoanele în risc de săracie, aceste sunt: lipsa unei calificări profesionale, lipsa unui loc de munca, lipsa veniturilor, practicarea unei meserii fără cauțare pe piața muncii, incapacitatea de munca, lipsa studiilor, dependentă de ajutorul social, lipsa accesului la servicii medicale, lipsa accesului la servicii de învățamant sau juridice, lipsa unui spațiu adecvat locuirii.

2.3.5.2. Problemele comunitare din perspectiva cetățenilor și a autorităților/instituțiilor

1. Infrastructura rutieră degradată. În anumite zone există numeroase străzi și alei pietonale neASFALTATE (ex. în cadrul ZUM 1 și nu numai). **2. Lipsa spațiilor verzi, de parcuri, locuri joacă pentru copii.** Lipsa acestora face ca majoritatea copiilor să petreacă cea mai mare parte a timpului pe stradă. Autoritățile și ONG-urile au depistat din acest punct de vedere, o lipsă de conștientizare a

importantei spatiilor verzi si protejarii arborilor din teritoriul GAL. **3. Condiții de locuire precară.** Referitor la sectorul locuire, principalele probleme identificate in zonele urbane marginalizate din municipiul Targoviste se refera la nesiguranta locativa, calitatea locuintelor si racordarea la retelele de utilitati publice. **4. Gradul redus de ocupare a forței de muncă în sectorul formal.** La nivelul SDL exista putine oportunitati de gasire a unui loc de munca si un numar ridicat de muncitori necalificati/someri, care doresc sa urmeze cursuri de formare profesionala, scoli de ucenicie. Cei din sistemul privat au ridicat o problema privind necesitatea instruirii in informarea si consilierea profesionala sau medierea muncii, posibilitatea obtinerii de ajutoare de minimis. **5. Locuri insuficiente si dotarea necorespunzatoare a anumitor gradinite/crese.** In anumite zone locurile existente nu acopera numarul de copiii care traiesc in comunitatile respective sau functionalitatea lor nu poate deservi nevoile comunitatilor din apropierea lor (ZUM-URI, Micro 3, Matei Voievod, Sagricom). **6. Neparticipare școlară și risc mare de abandon școlar în rândul copiilor și tinerilor.** Mediul de acasă nu încurajează participarea școlară, părinții nu se implică în motivarea și educarea copiilor. Riscul de abandon este în primul rând cauzat de lipsurile materiale ale familiilor cu multi copii. De asemenea, este alimentat și de elementul cultural al căsătoriilor la vârste fragede. (probleme existente in special in comunitatile ZUM, dar si in alte zone) **7. Analfabetismul și nivelul scăzut de educație al adulților.** Existenta putinilor posibilitati de continuare a studiilor de catre tinerii/adultii care au abandonat scoala timpuriu si momentan sunt angrenati in alte activitati profesionale. **8. Accesul redus la servicii medicale.** Cea mai mare parte a populației din ZUM-uri are un acces dificil la serviciile publice de sănătate, cu accent pe populația de etnie romă, ce are o stare de sănătate mai proastă față de populația generală, și întâmpină dificultăți: în accesarea serviciilor de sănătate, în menținerea sănătății. Totodata, acestia nu dețin informații insuficiente cu privire la riscuri și la drepturile existente. **9. Acces redus al persoanelor vulnerabile la protecție socială și servicii sociale.** Veniturile multor familii depind de alocațiile universale pentru copii. Participarea școlară redusă a copiilor din zonă scade și mai mult accesul la beneficii sociale. Locuri insuficiente in cadrul unor centre de zi pentru copii si adulti, camine de batrani, locuinte/centre sociale. In anumite zone aceste centre lipsesc cu desavarsire. (probleme ridicate atat de membrii comunitatilor, de autoritatile publice sau scietatea civila. **10. Discriminare percepță în spații publice, școli, în relația cu autoritățile locale, la locul de munca** (in special in ZUM 1 SI 5 care sunt comunitati rome). **11. Promovarea insuficienta a culturii si a traditiilor locale** – problema ridicata in special de catre reprezentanti ai autoritatilor/institutiilor de specialitate.

2.4. Acțiunile desfășurate anterior în teritoriul SDL

Politice de Dezvoltare Locală intreprinse in interiorul teritoriului SDL (la nivelul Municipiului Targoviste) sunt in stransa corelare cu liniile directoare ale dezvoltării social – economice la nivel European, national, regional judetean si local. Acestea urmaresc intarirea coeziunii economice si sociale a municipiului, prin obiectivele si actiunile implementate urmarind reducerea diferențelor existente intre diferitele zone distincte. Politica de coeziune economica si sociala este si instrumental principal utilizat de Comisia Europeana pentru creșterea competitivității globale a economiei europene. Printre liniile directoare care guverneaza dezvoltarea locala a teritoriului amintim:

► Carta de la Leipzig pentru Orașe Europene Durabile. Cele mai importante direcții de acțiune exprimate în cadrul Cartei sunt: 1. Folosirea mai frecventă a abordărilor integrate în dezvoltarea urbană (Crearea și asigurarea unor spații publice de bună calitate; Modernizarea rețelelor de infrastructură și creșterea eficienței energetice; Inovație proactivă și politici educaționale); 2. Acordarea unei atenții deosebite pentru zonele defavorizate în contextul orașului ca un tot unitary (Urmărirea unor strategii de dezvoltare a cadrului fizic; Consolidarea economiei locale și a politicii locale legată de piața forței de muncă; Politici de educație proactivă și pregătire pentru copii și tineri; Promovarea unui transport urban eficient și ieftin.)

► Strategia Europa 2020. O parte din obiectivele majore ale Strategiei Europa 2020 sunt creșterea ratei ocupării forței de muncă a populației cu varsta cuprinsă între 20 și 64 ani, reducerea ratei de abandon scolar și majorarea procentajului persoanelor cu vârstă cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii superioare, promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei.

- Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României. Orizonturi 2013, 2020, 2030
- Programul Operațional Regional 2014-2020 (POR)
- Programul Operațional Competitivitate 2014-2020 (POC)
- Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 (POIM)
- Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 (POCU)
- Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020 (POCA)
- Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate 2014-2020 (PO APD)
- Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL)
- Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020
- Strategia Națională în Domeniul Politicii de Tineret 2015-2020
- Strategia Națională de Sănătate 2014-2020
- Strategia pentru Transport Durabil pe perioada 2007 – 2013 și 2020, 2030
- Planul de Dezvoltare Regională (PDR) Sud Muntenia
- Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Dâmbovița
- Planul de Mobilitate Urbană Durabilă a Municipiului Targoviste 2014-2020
- Strategia integrată de dezvoltare urbana a Municipiului Targoviste

Principalele proiecte derulate în ultimii 5 ani:

Titlul proiectului:	Consiliere, Formare Ocupare
Perioada:	Martie 2014 - Septembrie 2015
Bugetul (în lei):	2.171.414,61
Sursa de finanțare:	POSDRU/129/5.1/G/130242
Aplicantul:	Directia de Asistenta Sociala Targoviste
Partenerii:	-
Principalele activități:	Management; Achiziții bunuri și servicii; Promovarea proiectului; Derularea de activități de mediare, informare și consiliere profesională; Înființarea a 2 grupuri zonale de sprijin; Derularea de cursuri formare profesională; Actiuni de consultanță și asistență în vederea dezvoltării antreprenoriatului.

Numărul și tipul grupului țintă vizat:	300 de persoane (120 de someri de lunga durata si 180 de persoane in cautarea unui loc de munca
Zona distinctă din teritoriu:	regiunea: Sud Muntenia, judetele Dambovita si Arges
Stadiul:	Finalizat
Titlul proiectului:	Consiliere si formare - o sansa la ocuparea in munca
Perioada:	Mai 2014 – Noiembrie 2015
Bugetul (în lei):	2.138.033,10
Sursa de finanțare:	POSDRU/129/5.1/G-127463
Aplicantul:	Directia de Asistenta Sociala Targoviste
Partenerii:	-
Principalele activități:	Management; Achizitii bunuri si servicii; Promovarea proiectului; Derularea de activitati de mediere, informare si consiliere profesionala; Infiintarea a 2 grupuri zonale de sprijin; Derularea de cursuri formare profesionala; Actiuni de consultanta si asistenta in vederea dezvoltarii antreprenoriatului.
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	252 de persoane: 152 de someri de lunga durata si 100 de persoane inactive;
Zona distinctă din teritoriu:	Grupul tinta a provenit din regiunea Sud Muntenia
Stadiul:	Finalizat
Titlul proiectului:	DARE TO START! – Dezvoltarea Antreprenoriatului prin Resurse umane Educate
Perioada:	2017 - 2020
Bugetul (în lei):	17.833.438,06 RON
Sursa de finanțare:	POCU 2014-2020 AP.3.O.S. 3.7
Aplicantul:	Asociația PartNET – Parteneriat pentru Dezvoltare Durabilă
Partenerii:	Consiliul Județean Dâmbovița, AGRAFICS COMMUNICATION SRL, Municipiul TÂRGOVIȘTE, Municipiul PLOIEȘTI și Asociația Europa pentru Dezvoltare Umană – AEDU
Principalele activități:	Derularea a 7 campanii județene de informare cu privire la oportunitatile oferite prin proiect cu privire la dezvoltarea antreprenoriatului si conditiile de accesare ; Selectia a 600 de persoane in vederea includerii in grupul tinta al proiectului; Furnizarea cursurilor de Competente Antreprenoriale pentru 600 de persoane din grupul tinta; Organizarea de workshop-uri privind dezvoltarea durabila si egalitatea de sanse si nondiscriminare pentru 600 de persoane din grupul tinta; Organizarea de seminarii motivationale cu agenti economici; Constituirea comisiilor

	de evaluare si selectarea a 73 de planuri de afaceri in vederea finantarii acestora; Derularea stagilor de practica in intreprinderi existente pentru 73 de persoane din grupul tinta;Acordarea serviciilor personalizate de consiliere/ consultanta/ mentorat catre 73 de persoane din grupul tinta in vederea completarii cunostintelor ; Furnizarea cursurilor de Comunicare in Limba Engleza pentru 73 de persoane din grupul tinta;Furnizarea cursurilor de Competente IT pentru 73 de persoane din grupul tinta; Asigurarea infiintarii si demararii intreprinderilor ; Monitorizarea de catre administratorii schemei de antreprenoriat a functionarii si dezvoltarii afacerilor finantate ; Acordarea a 73 de subventii in vederea dezvoltarii afacerilor; Actiuni de monitorizare si evaluare a functionarii si dezvoltarii afacerilor finantate; Managementul proiectului si coordonarea activitatilor; Activitatea aferenta cheltuielilor indirecte, inclusiv informarea si publicitatea proiectului.
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	600 persoane care să se formeze în scopul dezvoltării antreprenoriatului și creșterea ocupării pe cont propriu în mediul urban la nivelul regiunii Sud Muntenia, prin inființarea a 73 de întreprinderi cu profil non-agricol, în vederea creării de noi locuri de muncă durabile și de calitate și promovării mobilității lucratelor
Zona distinctă din teritoriu:	Grupul tinta a provenit din regiunea Sud Muntenia
Stadiul:	In desfasuare
Titlul proiectului:	Eu Sper – Dezvoltarea Integrata a Comunitatii Marginalizate Romlux
Perioada:	2017-2020
Bugetul (în lei):	19.190.787,17 lei
Sursa de finanțare:	POCU 4.1 COMUNITATI MARGINALIZATE ROME
Aplicantul:	Municipiul Targoviste
Partenerii:	Colegiul National Constantin Cantacuzino; Gradinita cu program prelungit nr. 15; Directia de Asistenta Sociala; SC Intratest SA; Asociatia Partnet; Asociatia Targoviste spre Europa;
Principalele activități:	Sprinjîn pentru creșterea accesului și participării la educație:educația timpurie (de nivel ante-prescolar și prescolar), invatamant primar și secundar, inclusive a două sansă și reducerea parasirii timpurii a scolii prin acordarea unor pachete integrate; Sprinjîn pentru accesul

	si/sau mentinerea pe piata muncii – masuri de sprijin pentru gasirea unui loc de munca; Sustinerea antreprenoriatului in cadrul comunitatii, inclusive a ocuparii pe cont propriu; Sprijinirea dezvoltarii/furnizarii de servicii sociale/furnizarea de servicii, inclusiv in cadrul centrelor comunitare integrate (medico-sociale); Activitati de imbunatatire a conditiilor de locuit ale persoanelor din grupul tinta – Sprijin pentru reabilitarea locuintelor; Activitati de asistenta juridica pentru reglementari acte; Campanii de informare si constientizare/actiuni specifice in domeniul combaterii discriminarii si actiuni de implicare activa si voluntariat a membrilor comunitatii in solutionarea problemelor cu care se confrunta comunitatea
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	571 persoane, din care: 136 copii si elevi (96 – scoala dupa scoala; 40 – prescolari); 350 persoane aflate in cautarea unui loc de munca; 84 persoane varstnice si persoane cu dizabilitati; Din total grup tinta, 420 de persoane sunt de etnie româna
Zona distinctă din teritoriu:	Cartier Romlux
Stadiul:	Finantat

Implementarea proiectelor prezentate mai sus si nu numai influenteaza in sens pozitiv dezvoltarea socio-economica a Municipiului Targoviste si contribuie la imbunatatirea calitatii vietii a locuitorilor ajutandu-i pe acestia sa capete anumite cunostinte care sa le permita gasirea unui loc de munca, sau desfasurarea unei afaceri pe cont propriu.

Una din problemele intampinate de catre autoritatile publice si organizatiile civile in procesul de implementare al proiectelor a fost scepticismul unei parti a grupului tinta, care nu aveau o educatie a cunoasterii modului de functionare a proiectelor cu fonduri europene. Pe de alta parte, cel mai important element care a dus la finalizarea cu success a proiectelor (pentru cele finalizate) a fost dorinta membrilor grupului tinta de a prospera, de a iesi din situatia precara in care se aflau in scopul de a se stabiliza si a putea sa-si faca un viitor sau sa-l asigure pentru familiile lor.

2.5. Elemente complementare privind prezentarea teritoriului SDL

In afara zonelor cu comunitati rromane, pe teritoriul SDL exista cartierul Matei Voievod, situat în partea de sud-est a orașului Târgoviște, unde trăiesc aproximativ 3000 de locuitori, în proporție de 80% de origine bulgară. Ocupația principală a locuitorilor din această zonă este agricultura.

O parte a zonelor urbane marginalizate reprezinta zone de tip mahala cu adăposturi improvizate. In spate, acestea sunt cartiere vechi, care s-au extins după 1990, cu comunități extrem de sărace (rome, dar nu numai). Astfel, pe lângă casele de prostă calitate (din chirpici), au fost ridicate

numeroase cocioabe și/sau adăposturi improvizate (din plastic și cartoane cu o oarecare structură din lemn) fie în curțile vechilor case, fie pe domeniul public din imediata vecinătate a cartierului. Deși casele și adăposturile sunt în general foarte mici, cu o suprafață cuprinsă între 6 și 40 de metri pătrați, în ele locuiesc familii mari, cu mulți copii. Casele sunt amplasate haotic, una lângă alta, cu foarte puțin spațiu între ele. În majoritatea cazurilor, aceste zone includ comunități rome tradiționale ale căror membri vorbesc limba romani. Din cauza calității proaste a materialelor de construcții și a proximității locuințelor (lipite unele de altele), un incendiu cât de mic izbucnit într-o locuință poate provoca daune altor zeci de case din zonă deoarece se poate răspândi cu mare ușurință.

Unele mahalale sunt mai liniștite, în special cartierele vechi, în timp ce altele sunt destul de nesigure și periculoase, numeroase persoane fiind practic "slave" ale liderilor informali. Această categorie se referă în general la zone care au avut în perioada comunistă o concentrare mare de întreprinderi. Majoritatea locuitorilor din aceste zone au un nivel de educație mediu și dețin diverse calificări profesionale, în general, în domeniul industriei. Însă, după 1990 aceștia s-au confruntat cu închiderea fostelor întreprinderi sociale. În ciuda existenței unei forțe de muncă profesional calificată, aceste zone au avut parte de puține investiții private în ultimii douăzeci de ani și, drept consecință, există oportunități reduse de angajare în sectorul formal.

În afara proiectelor descrise la capitolele 1.9, respective 2.4, Municipiul Târgoviște a întreprins numeroase acțiuni atât în ultimii 5 ani cat și mai vechi, precum: Modernizare drumuri de exploatare Agricola, Reabilitare infrastructura în zona periurbană Cartier Priseaca- Canalizare, reabilitare, modernizare, dezvoltare și echipare a infrastructurii educaționale din zece unități de învățământ preuniversitar din Municipiul Târgoviște, prin Programul Operațional Regional 2007-2013, Modernizare și inaugurare clădiri din cadrul Universitatii Valahia, Reabilitarea și modernizarea Spitalului Județean Dâmbovița, Reabilitare și modernizare infrastructura utilități publice urbane, reabilitarea și modernizarea spațiilor publice urbane în zona "A" a zonei de acțiune urbană din Municipiul Târgoviște, județul Dâmbovița, Reabilitare și modernizare infrastructura utilități publice urbane, reabilitarea și modernizarea spațiilor publice urbane în zona "B" a zonei de acțiune urbană din Municipiul Târgoviște, județul Dâmbovița, Modernizarea și reabilitarea drumului de centura al Municipiului Târgoviște, organizarea de cursuri de initiere, calificare, perfectionare, specializare în 21 de domenii de calificare de către AJOFM, "Complex turistic de Natatie Târgoviște", Centrul național de informare și promovare turistică – Târgoviște, promovari turistice.

3. Analiza SWOT

► Poziționarea geografică

Puncte tari	Puncte slabe
<p>Teritoriul SDL – important nod al cailor de comunicatii rutiere;</p> <p>Situarea in apropierea unor centre importante: Bucuresti, Ploiesti, Brasov;</p> <p>Resedinta de judet;</p> <p>PUG in curs de reactualizare;</p> <p>Existența unei zone centrale, cu funcțiuni complexe și cu o mare concentrare de obiective turistice;</p>	<p>Pozitionare ZUM-uri in zone periferice ale orasului;</p> <p>Discrepante de dezvoltare intre centrul si zonele periferice;</p> <p>Existența unor străzi total sau parțial nemodernizate, precum și lipsite de zone pietonale (trotuare) corespunzătoare (ex.ZUM 1);</p> <p>Lipsa in anumite zone a spatiilor verzi, parcurilor, locuri de joaca pentru copii;</p>
Oportunitati	Riscuri
Existenta in apropierea ZUM-urilor a unor cartiere mai dezvoltate;	<p>Risc de inundatii in zonele din apropierea Ialomitei;</p> <p>Accentuarea segregarii din perspectiva spatial;</p>

► Populația și caracteristicile demografice

Puncte tari	Puncte slabe
<p>Structură relativ omogenă a populației;</p> <p>Ponderea ridicata a populației aptă de muncă din ZUM-uri (18-64 ani) detine aproximativ 73,73%;</p> <p>Populatie imbatranita la nivelul teritoriului SDL;</p>	<p>Scăderea numărului de locuitori in ultimii ani;</p> <p>Numar ridicat de copii in ZUM-uri si alte cartiere mai sarace;</p> <p>Nivel ridicat de saracie in ZUM-uri si alte cartiere (Matei Voievod, Suseni, etc.);</p>
Oportunitati	Riscuri
Revenirea în oraș a persoanelor plecate să muncească în străinătate;	<p>Amplificarea fenomenului de migrație urban-rural și cel de suburbanizare existent în municipiu</p>

► Ocuparea, mediul de afaceri la nivel local și protecția socială

Puncte tari	Puncte slabe
<p>Structura terțiară (comerț, servicii profesionale, tehnice, etc.) și industrială diversificată;</p> <p>Cursurile organizate de AJOFM Dâmbovița contribuie la stimularea ocupării și specializării forței de muncă;</p>	<p>Număr semnificativ de persoane provenind din grupuri defavorizate cu dificultăți la accesul pe piața muncii;</p> <p>Procesul de dezindustrializare început odată cu diminuarea activității de bază la întreprinderi de prestigiu și cu pondere mare în ocuparea forței de muncă; Venituri scazute;</p> <p>Rata somajului mai ridicata in anumite zone;</p> <p>Numar ridicat de pensionari si persoane casnice;</p> <p>Existenta muncii la negru</p>

Oportunitati	Riscuri
Proximitatea față de marii poli industriali (București, Ploiești sau Pitești); Dorinta de a urma cursuri de calificare;	Reducerea treptată a numărului de salariați ca în perioada 1991-2006 urmare a restructurării activității economice;

► Educația

Puncte tari	Puncte slabe
Rețeaua educațională reprezentată la toate nivelurile, densă, diversificată și completă; Raport elevi/cadru didactic similar celui național (primar, gimnazial, liceal; Situarea municipiului într-o zonă apropiată față de centrul de învățământ București;	Infrastructura și dotarea deficitară a unor unități de învățământ; Oferta redusa a programelor de formare profesională continuă; Rata abandonului școlar; Putine persoane cu studii superioare in ZUM-uri; Existenta persoanelor analfabete; Veniturile slabe ale unei parti a populației nu permit achizitionare rechizite, deplasarea la unitati de invatamant;
Oportunitati	Riscuri
Instrumentele europene pentru stimularea învățării pe parcursul vieții și programele oferite gratuit de diferite centre de formare; Dezvoltarea proiectelor care au ca țintă grupurile defavorizate;	Nivelul scăzut al veniturilor din familiile sărace conduce la părăsirea timpurie a școlii și axarea copiilor pe îndeplinirea activităților aducătoare de venit;

► Locuirea și accesul la utilități

Puncte tari	Puncte slabe
In cea mai mare parte a municipiului există utilitatile necesare; Interes crescut pentru dezvoltare rezidențială	Unele zone ale orașului nu sunt racordate la sistemul de apă, canalizare și gaze naturale; nu au baie, bucătarie, apa calda (ZUM); Deficitul de locuințe sociale și pentru tineri; Lipsa actelor de proprietate asupra locuintelor; Conditii de locuire precara in anumite zone
Oportunitati	Riscuri
Posibilitatea de accesare fonduri europene prin intermediul Programelor	Lipsă curățenie în zonă – potențial de a se transforma în focar de infecție; Risc de evacuare pentru familiile care au acumulat datorii la plata chiriei și a utilităților;

► Accesul la instituții și servicii publice (în principal servicii sociale, medicale/ medico-sociale)

Puncte tari	Puncte slabe
Existența la nivelul municipiului a unei rețele spitalicești care acoperă în linii mari necesarul de servicii medicale pentru cetățenii municipiului; Existența unei direcții de asistență socială în cadrul Primariei care asigură servicii complexe pentru persoanele supuse riscului de excluziune socială	Multe clădiri publice (ale unităților de învățământ, sanitare, culturale, administrative, etc.) cu fațade deteriorate; Dotarea deficitară a unor unități medicale, în contextul progresului rapid al tehnologiilor din domeniu; Numărul de locuri din creșe și centrele sociale insuficient în raport cu nevoile
Oportunitati	Riscuri
Posibilitatea accesării unor programe de finanțare pentru modernizarea și dotarea infrastructurii de sănătate și sociale dar și pentru calificarea și formarea personalului	Creșterea numărului de probleme medicale ca urmare a procesului de îmbătrânire al populației; Reducerea bugetului alocat sistemului sanitar și social;

► Organizarea și coeziunea comunității și relațiile cu exteriorul

Puncte tari	Puncte slabe
Existența la nivelul Primariei Municipiului a unor structuri specializate care comunică cu diferite categorii de persoane	Persoanele care trăiesc în ZUM-uri reclamă insuficiența ajutorului oferit de autoritățile locale, raportat la nevoi; Discriminarea persoanelor de etnie în spațiile publice
Oportunitati	Riscuri
Existența a numeroase ONG-uri care se implică active în rezolvarea problemelor persoanelor vulnerabile de diverse categorii	Acordarea de beneficii doar pentru o parte a membrilor comunităților sărace; Comunitățile din ZUM-uri sunt reticente cu privire la acțiunile realizate de Primarie și ONG-uri; Dificultatea în mobilizarea comunităților

► Proiecte desfășurate anterior în zonă

Puncte tari	Puncte slabe
Volumul important de finanțări nerambursabile atrase de municipalitate; Existența unor departamente specializate pe proiecte europene	lipsa încrederii în autoritățile locale; reticența față de ONG-urile sau prestatorii de servicii sociale care realizează proiecte în zonă
Oportunitati	Riscuri
Disponibilitatea fondurilor europene pentru realizarea de proiecte de investiții	lipsa sustenabilității proiectelor; implicarea comunității în proiecte este condiționată de remunerare

4. Procesul de implicare a comunității

4.1. Formarea și organizarea Grupului de Acțiune Locală (GAL)

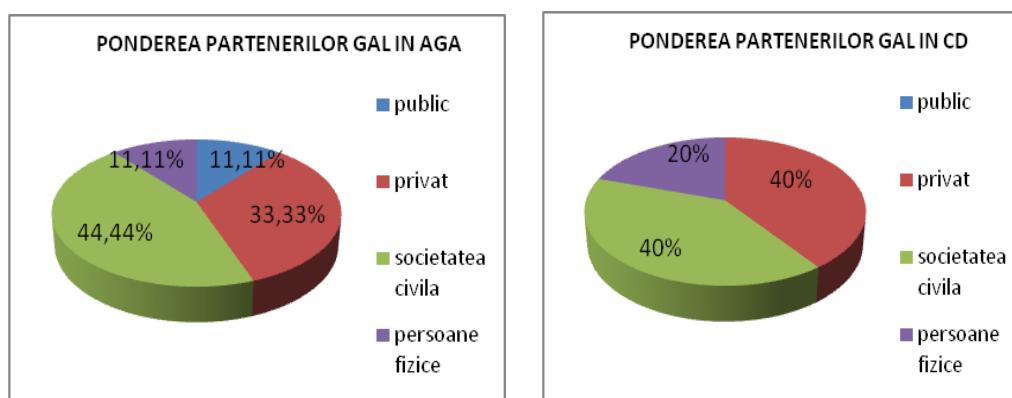
Asociația GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ – „TÂRGOVIȘTEA EGALITĂȚII DE ȘANSE” a luat ființă în anul 2017, în temeiul OUG 26/2000, pe durata nedeterminată, având ca membri fondatori următoarele entități: MUNICIPIUL TÂRGOVIȘTE (partener public), SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE CRUCE ROȘIE - Filiala Dâmbovița, ASOCIAȚIA ROMANES, ASOCIAȚIA ZAEDNO a bulgarilor din Târgoviște (parteneri societatea civilă).

Scopul asociației este implementarea măsurilor/operațiunilor integrate, la nivelul teritoriului municipiului Târgoviște, respectiv teritoriul SDL, pentru promovarea drepturilor și îmbunătățirea condițiilor de viață, îmbunătățirea calității serviciilor, infrastructurii, atragerea fondurilor europene pentru finanțarea investițiilor necesare realizării acestora, dar și inițiative de cooperare și dezvoltare de parteneriate care să promoveze potențialul zonei, împreună cu membrii comunității. Municipiul Târgoviște numără o populație de 79.293 locuitori conform Recensământului Populației și Locuințelor din 20 octombrie 2011 și de 92.859 locuitori la 01.01.2017.

În vederea cooptării de noi membri și a organizării GAL conform cerințelor DLRC, cele 4 entități partenere fondatoare au conlucrat cu un facilitator angajat la nivelul partenerului SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE CRUCE ROȘIE - Filiala Dâmbovița. În acest scop au fost organizate o serie de întâlniri cu participarea implicită a comunității marginalizate de la nivelul teritoriului SDL, din care a rezultat aderarea la GAL a următoarelor entități: ASOCIAȚIA CLUBUL DE DANS SPORTIV ALL FOR DANCE (partener societatea civilă), SC ROMSERV INVEST SRL, SC RADUCANU PROD COM SRL, Darman Vasile Silviu Întreprindere Individuală (parteneri privați) și MINESCU VIORICA (partener persoană fizică, reprezentând ZUM).

Documentele de constituire în baza cărora s-a obținut personalitatea juridică a GAL, cu numărul de înscrisere 23/I/A/2017 în Registrul asociațiilor și fundațiilor, au fost actualizate prin completarea lor cu noile entități asociate la GAL, în conformitate cu actele aditionale.

Prin urmare, în prezent, GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ – „TÂRGOVIȘTEA EGALITĂȚII DE ȘANSE” are în componență 1 entitate aparținând sectorului public, 3 entități aparținând sectorului privat, 4 entități aparținând societății civile și 1 persoană fizică, reprezentând ZUM. Referitor la componența Comitetului Director, situația este următoarea: 2 entități aparținând sectorului privat, 2 entități aparținând societății civile și 1 persoană fizică, reprezentând ZUM, respectiv MINESCU VIORICA.

Astfel, nici autoritățile publice, niciun alt grup nu au drept de vot mai mare de 49% în ceea ce privește luarea deciziei (la nivel de Adunare Generală și Comitet Director). Dintre membrii Comitetului Director, minim 20% sunt reprezentanți ai ZUM, respectiv MINESCU VIORICA.

Privitor la conflictul de interes și prevenirea apariției acestuia, toți membrii Comitetului Director al GAL (și organizațiile pe care le reprezintă) își declară interesul în proiecte și nu participă la deciziile care îi privesc direct.

Pe de altă parte, cel puțin 50% din voturile ce țin de selecția propunerilor de proiecte vor aparține obligatoriu partenerilor din sectorul non-public.

În ceea ce privește echipa operativă a GAL, au fost angajate două persoane pentru îndeplinirea funcțiilor de bază, un manager și un asistent administrativ. Atât facilitatorul cât și managerul și asistentul administrativ au competențe necesare în domeniile vizate de SDL/ DLRC și experiență în managementul administrativ al proiectelor conform documentelor de studiu anexate.

În acord cu art. 34 din RDC nr. 1303/2013, precum și cu designul mecanismului CLLD în România, sarcinile pe care le va îndeplini GAL pentru implementarea SDL vizează: consolidarea capacității actorilor locali de a dezvolta și implementa proiecte; conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente; pregătirea și publicarea de cereri de propunerile de proiecte; primirea și evaluarea cererilor de propunerile de proiecte; selectarea fișelor de proiecte care vor fi propuse pentru finanțare din POR/POCU; asigurarea, cu ocazia selectării fișelor de proiecte, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității; monitorizarea implementării strategiei și efectuarea de activități specifice de evaluare.

În vederea desfășurării activității, GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ – „TÂRGOVIȘTEA EGALITĂȚII DE ȘANSE” are sediul în Târgoviște, Județul Dâmbovița, str. Calea Domnească, nr. 216, camera 3, disponând de următoarele dotări: 2 laptopuri, 1 imprimantă, 2 birouri, 2 scaune, 1 dulap, conform Protocol de colaborare nr. 6035/B/23.11.2017 și a Procesului verbal de transfer nr. 6036/B/23.11.2017.

4.2 Animarea partenerilor locali și mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul SDL

4.2.1 Animarea partenerilor locali

Procesul de animare a partenerilor locali s-a derulat după calendarul de întâlniri nr.4/07.11.2017, conform căruia au fost organizate acțiuni de informare a potențialului grup țintă cu privire la obiectivele DLRC în mai multe cartiere aferente teritoriului SDL, respectiv Prepeleac, Micro 11, I.E. Florescu, Matei Voievod, Teiș, Suseni, Micro 4, Micro 3, Micro 9, Laminorului, Micro 6, dar și întruniri publice tematice în Zonele Urbane Marginalizate selectate, respectiv Zona Urbană Marginalizată Prepeleac, Zona Urbană Marginalizată I.E.Florescu, Zona Urbană Marginalizată Micro 11, Zona Urbană Marginalizată Micro 9, Zona Urbană Marginalizată Laminorului.

Acțiunile de informare s-au adresat totodată reprezentanților instituțiilor publice, ai societății civile, ai sectorului privat, publicului larg în general, având și scopul cooptării de noi membri parteneri în GAL. Așadar, celor 4 membri fondatori s-au alăturat alte 5 entități, Adunarea Generală a GAL numărând astfel 9 membri, iar Comitetul Director fiind creat pe o structură de 5 membri dintre care 1 reprezentant ZUM, respectiv persoana fizică Minescu Viorica.

Tabelul 5. Evoluția numărului de membri ai Adunării Generale GAL

Parteneri locali	Număr membri AGA la data înființării (20-11-2017)	Număr membri AGA după implementarea activităților de animare/mobilizare (29-11-2017)			
Autorități locale	1				
Sector public		3			
Sector privat					
Societate civilă	3	1			
Cetățeni de pe raza ZUM		1			
Cetățeni de pe raza teritoriului SDL					
Persoane aparținând minorității roma					
Tineri (16-29 ani)					
Reprezentanți ai grupului țintă (persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială)					
Componența Comitetului Director					
Nume și prenume	Tip partener local	Instituția	Funcția în instituție	Funcția în C.D.	<i>Doar dacă GAL-ul a fost înființat juridic anterior Membru al GAL-ului din anul ...</i>
Minescu Viorica	P.F.	ZUM I.E. Florescu	-	Președinte	2017
Costache Marian Ilarie	ONG	Asociația Zaedno a Bulgarilor din Târgoviște	președinte	Vicepreședinte	2017
Moise Vasile	ONG	Asociația Romanes	președinte	Secretar general	2017
Răducanu Tudorică	SRL	SC Răducanu Prod SRL	administrator	Membru CD	2017
Darman Vasile Silviu	II	Darman Vasile Silviu Întreprindere Individuală	administrator	Membru CD	2017

Intrunirile publice din ZUM-urile selectate au fost realizate cu sprijinul facilitatorului, conform listelor de prezență au presupus participarea a cel puțin 50 persoane de pe raza ZUM, printre care femei (cel puțin 40%), tineri (în jur de 20%), romi (corespunzător cu ponderea lor în populația totală a zonei) și au abordat teme specifice, legate de:

- ▶ delimitarea teritoriului SDL, identificarea zonelor distincte incluse în teritoriul SDL și declararea ZUM din teritoriu, precum și organizarea Studiului de referință;
- ▶ principalele rezultate ale analizei diagnostic a nevoilor, problemelor și resurselor identificate în teritoriul SDL, și specific în ZUM, pe baza datelor din Studiul de referință;
- ▶ identificarea soluțiilor posibile și organizarea consultărilor publice în întreg teritoriul SDL;
- ▶ prioritizarea propunerilor de proiecte propuse prin consultări în teritoriul SDL, cu precădere în ZUM și
- ▶ decizie finală cu privire la conținutul SDL și a listei indicative de intervenții.

Temele respective au fost dezbatute ulterior în ședințele Comitetului Director în cadrul cărora facilitatorul a prezentat sinteza întrunirilor publice realizate în ZUM.

4.2.2 Mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială

Activitățile de mobilizare și facilitare desfășurate au ținut cont de situația actuală din teritoriul SDL din perspectiva diferitelor tipuri de relații create atât în interiorul comunității cât și cu autoritățile locale, societatea civilă și presa. Facilitatorul a întreprins o serie de acțiuni adresate diferitelor categorii de persoane din ZUM și au avut scopul de a răspunde problemelor și provocărilor depistate și de a identifica soluții optime de ameliorare.

Aspectele care caracterizează relațiile din interiorul comunității, din perspectiva persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, se referă, printre altele, la accentuarea segregării și a discriminării, violența domestică la femei, auto-izolare și auto-excludere la varșnici, abandon scolar la copii, somaj, dar și deschidere la informare, comunicare, intrajutorare.

Aspectele care caracterizează relația comunității cu autoritățile locale, din perspectiva persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, se referă, printre altele, la existența la nivelul primăriei a unor structuri specializate care comunică cu diferite categorii de persoane, precum și volumul important de finanțări nerambursabile atrase de municipalitate. Pe de altă parte, persoanele care trăiesc în ZUM-uri reclamă insuficienta ajutorului oferit de autoritățile locale, raportat la nevoi, discriminarea persoanelor de etnie în spațiile publice, dar și lipsa încrederii în autoritățile locale uneori.

Aspectele care caracterizează relația comunității cu societatea civilă, din perspectiva persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, se referă, printre altele, la existența a numeroase ONG-uri care se implică activ în rezolvarea problemelor persoanelor vulnerabile de diverse categorii, precum și disponibilitatea fondurilor europene pentru realizarea de proiecte de investiții. Pe de altă parte, comunitățile din ZUM-uri sunt reticente cu privire la acțiunile și proiectele realizate ONG-uri, fiind mobilizate cu dificultate.

Aspectele care caracterizează relația comunității cu presa locală, din perspectiva persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, se referă, printre altele, la existența fenomenului sărăciei în comunitățile din ZUM, discrepanțe de dezvoltare între centru și zonele periferice,

precaritatea infrastructurii publice urbane și a utilităților în ZUM, dificultăți la accesul pe piața muncii, număr ridicat de pensionari, persoane casnice, persoane fără educație. Pe de altă parte, există instrumente europene pentru dezvoltare și cu țintă grupurile defavorizate.

Activitățile de facilitare comunitară desfășurate au vizat diferite categorii de persoane din ZUM, precum tineri și adulți, copii, femei, persoane vârstnice și au abordat tematici precum acordarea primului ajutor, dezvoltarea abilităților de viață ale copiilor care provin din medii defavorizate socio-economice și prevenirea abandonului școlar, drepturile femeilor și tratamentul discriminatoriu, prelungirea vietii active a vârstnicilor, a participării sociale și demne, prevenirea auto-izolării și auto-excluderii.

Pentru prima activitate adresată tinerilor și adulților pe tema acordării primului ajutor, facilitatorul a optat metodic pentru furnizarea de informații, cooptarea participanților la discuții de grup și libere, de la egal la egal, prin adaptarea limbajului la auditor, dar și la medierea și dirijarea acestora. La finalul activității, o parte dintre persoane și-au exprimat părerea cu privire la semnificația primului ajutor care a fost percepțut ca o parte importantă a vietii de zi cu zi la domiciliu, la locul de muncă, la joacă. Referitor la impactul obținut, participanții s-au arătat interesați să învețe noțiunile de baza, au purtat discuții active și au realizat demonstrații practice.

Pentru cea de-a doua activitate adresată copiilor pe tema educației timpurii, a dezvoltării abilităților de viață și prevenirii abandonului școlar, facilitatorul a optat metodic pentru discuții libere în vederea acomodării, activități de grup joc, promovarea unei atmosfere optime din punct de vedere socio-afectiv. Ca impact, copii au fost deschiși la noi experiențe, educație și acumulări calitative și cantitative, evidențiindu-se faptul că acestora le place să se ajute unul pe celalalt, colaborează, se împrietenesc, comunică între ei.

La cea de-a treia activitate adresată femeilor pe teme legate de drepturile acestora și tratamentul discriminatoriu, facilitatorul a optat metodic pentru furnizarea de informații, încurajarea participării la discuții libere, de la egal la egal, pentru împărtășirea opiniei și trăirilor, medierea și dirijarea acestora, prin adaptarea limbajului la auditor. Ca impact, deși reținute inițial, participantele s-au arătat entuziaste și deschise la activități. Activitatea organizată a demonstrat că există un număr important de femei care se confruntă cu discriminarea, violența în familie, lipsa accesului la informații și la servicii specializate.

O ultimă activitate adresată vârstnicilor pentru prelungirea vieții active, a participării sociale și demne, prevenirea auto-izolării și auto-excluderii a utilizat ca metode de interacțiune discuțiile de la egal la egal, prin adaptarea limbajului la auditor, medierea și dirijarea discuțiilor de grup, analiza și sinteza situațiilor apărute, furnizarea de informații. Ca impact obținut, persoanele participante s-au arătat încântate, fiind active atât la discuții cât și la activitățile dinamice precum șah, tenis de masă, dans, manifestându-și totodată interesul pentru alte activități dedicate lor.

5. Obiectivele SDL

Obiectivul general al SDL este reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială în ZUM, alături de îmbunătățirea calității vieții, creșterea coeziunii sociale, îmbunătățirea mediului de viață și creșterea economică în teritoriul SDL.

Obiectivele specifice ale SDL:

OS 1. Creșterea calității vieții și a gradului de confort prin reabilitarea infrastructurii urbane degradate și asigurarea unei infrastructuri urbane moderne și durabile în teritoriul SDL pana in anul 2023;

OS 2. Îmbunătățirea condițiilor de locuire și asigurarea unor condiții de locuit decente pentru persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială pana in anul 2023;

OS 3. Creșterea ratei de ocupare din comunitățile marginalizate, prin masuri active și integrate de informare, formare profesională și masuri de incurajare a investițiilor și promovarea sanselor egale de acces pe o piata a muncii modernă, flexibila și inclusiva pana in anul 2023;

OS 4. Creșterea participării la învățământ, reducerea și prevenirea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii a persoanelor din zonele marginalizate pana in anul 2023;

OS 5. Îmbunătățirea accesului persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială la servicii de sănătate de bază și la servicii sociale pana in anul 2023;

OS 6. Creșterea nivelului de informare și conștientizare a fenomenului de discriminare pe piața muncii, din scoli și institutii publice, în vederea schimbării atitudinii sociale și stereotipurilor referitoare la persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială pana in anul 2023.

Obiectivele specifice au fost identificate în baza unui larg proces consultativ, pornind de la analiza de nevoi și evaluarea problemelor și resurselor sociale, economice și de mediu din teritoriu.

Complementaritatea și sinergia SDL cu strategii mai ample:

Obiectivul specific OS 1 referitor la sectorul infrastructură și spații publice urbane, este în concordanță cu urmatoarele obiective specifice din **Strategia Integrată de dezvoltare urbana a Municipiului Targoviste**: Obiectivul specific 1.1: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport (actiunea: Investiții de reabilitare și modernizare drumuri de interes local); Obiectivul specific 1.3: Protejarea și punerea în valoare a mediului natural și construit, inclusiv a obiectivelor de patrimoniu (actiunea: Crearea de facilități pentru recreere pe terenurile amenajate, inclusiv locuri de joacă pentru copii, piste pentru bicliști, zone speciale pentru sport; Amenajarea spațiilor verzi; Modernizarea și reabilitarea de parcuri și piețe publice).

Obiectivul specific OS 2 referitor la sectorul locuire, este în concordanță cu urmatoarele obiective din **Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2015-2020**: Dezvoltarea sectorului locuirii sociale. Autoritățile locale sunt interesate în extinderea fondului locativ social existent, ca răspuns la cererea locală în creștere continuă.

De asemenea, acest obiectiv specific din SDL este în concordanță cu urmatorul obiectiv specific din **Strategia Integrată de dezvoltare urbana a Municipiului Targoviste**: Obiectivul specific 2.2: Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale, actiunea: Investiții în infrastructura de locuire – construirea, reabilitarea, modernizarea locuințelor sociale.

Obiectivul specific OS 2 este în concordanță cu urmatorul obiectiv din **Strategia Guvernului României de Incluziune a Cetățenilor Români aparținând Minorității Romilor 2012-2020**: Asigurarea condițiilor decente de locuit în comunitățile defavorizate din punct de vedere economic și social, inclusiv în comunitățile de romi, precum și asigurarea accesului la servicii publice și la infrastructura de utilități publice.

Obiectivul specific OS 3 referitor la sectorul ocupare, este în concordanță cu urmatoarele obiective specifice din **Strategia Națională pentru Ocuparea Forte de Munca 2014-2020**: O2. Îmbunătățirea structurii ocupationale și participării pe piața muncii în rândul femeilor și persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, cuprinzând următoarea direcție de acțiune: 2.3. Creșterea participării persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile pe piața muncii prin dezvoltarea de măsuri care să combine suportul social cu activarea; O3. Dezvoltarea unei resurse umane cu un nivel înalt de calificare și competențe adaptate la cerințele pieței muncii, cuprinzând următoarea direcție de acțiune: 3.2. Îmbunătățirea nivelului de competențe al persoanelor șomere și inactive apte de muncă pentru a facilita reintegrarea acestora pe piața muncii.

De asemenea, obiectivul specific OS 3 este în concordanță cu urmatorul obiectiv specific din **Strategia Integrată de dezvoltare urbana a Municipiului Targoviste**: Obiectivul specific 3.1: Dezvoltarea sectorului IMM și a antreprenoriatului, acțiunea: Construcția, modernizarea și extinderea spațiilor de producție și servicii ale firmelor, inclusiv dotare cu active corporale și necorporale.

Totodată, obiectivul specific OS 3 este în concordanță cu urmatoarele obiective din **Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2015-2020**: Activarea persoanelor sărace care nu sunt angajate, nu sunt înscrise în sistemul de învățământ sau formare profesională, precum și Creșterea participării pe piața muncii a categoriilor vulnerabile.

Obiective specifice OS 3.1, OS 3.2 și OS 3.3 sunt în concordanță cu urmatorul obiectiv specific din **Strategia Guvernului României de Incluziune a Cetățenilor Români aparținând Minorității Romilor 2012-2020**: Îmbunătățirea participării pe piața muncii a cetățenilor români aparținând minorității rome.

Obiectivul specific OS 4 referitor la sectorul educatie, este în concordanță cu urmatoarele obiective din **Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2015-2020**: Îmbunătățirea sistemului de educație și îngrijire pentru copiii preșcolari; Creșterea ratei participării și îmbunătățirea rezultatelor obținute de toți copiii cuprinși în învățământul primar și gimnazial prin măsuri cum ar fi: îmbunătățirea funcționării infrastructurii școlare în zonele defavorizate, astfel încât calitatea educației furnizată în aceste medii să fie la nivelul standardelor naționale în domeniu; promovarea unor programe concrete de incluziune, precedate de o analiză detaliată a resurselor necesare; reducerea influenței factorilor socio-economiți asupra rezultatelor școlare.

De asemenea, SDL este în concordanță cu urmatorul obiectiv specific din **Strategia Integrată de dezvoltare urbana a Municipiului Targoviste**: Obiectivul specific 2.1: Promovarea investițiilor în educație, formare și capacitate administrativă (acțiuni de tipul: Îmbunătățirea, reabilitarea, modernizarea, extinderea, echiparea infrastructurii educaționale antepreșcolare și preșcolare (creșe și grădinițe); Construirea, reabilitarea, modernizarea, extinderea, echiparea infrastructurii

educaționale pentru învățământul profesional și tehnic și învățarea pe tot parcursul vieții; Măsuri de instruire, formare profesională, stagii de practică, integrare pe piața forței de muncă a tinerilor).

Obiectivul specific OS 4 este în concordanță cu urmatoarele obiective din **Strategia Guvernului României de Incluziune a Cetățenilor Români aparținând Minorității Romilor 2012-2020**: Reducerea decalajului de acumulare educațională (nivel de cunoștințe) și participare școlară la toate nivelurile (preșcolar, primar, gimnazial, liceal, terțiar) între cetățenii români aparținând minorității rome și restul populației, Creșterea ponderii elevilor romi care beneficiază de suport în cadrul unor programe de tip „școală după școală” și Creșterea ponderii persoanelor aparținând minorității rome care beneficiază de suport în cadrul unor programe de tip „A doua șansă”, pentru creșterea nivelului educațional.

Obiectivul specific OS 5 referitor la sectorul acces la servicii, este în concordanță cu urmatoarele obiective specifice din **Strategia Integrată de dezvoltare urbana a Municipiului Targoviste**: Obiectivul specific 2.2: Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale, actiunea: Reabilitarea, modernizarea, extinderea, dotarea infrastructurii de servicii sociale fără componenta rezidențială (centre de zi, centre de tip respiro, centre de consiliere, centre/ servicii de abilitare, reabilitare, cantine sociale).

Obiectivul specific OS 5 este în concordanță cu urmatoarele obiective din **Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2015-2020**: Îmbunătățirea furnizării de servicii de sănătate în arii de intervenție relevante pentru grupurile sărăce sau vulnerabile; Creșterea accesului grupurilor vulnerabile la servicii de asistență medicală primară de bună calitate; Consolidarea și îmbunătățirea asistenței sociale la nivelul comunității și Dezvoltarea serviciilor destinate grupurilor vulnerabile.

De asemenea, obiectivul specific OS 5 este în concordanță cu urmatorul obiectiv din **Strategia Guvernului României de Incluziune a Cetățenilor Români aparținând Minorității Romilor 2012-2020**:) Îmbunătățirea accesului cetățenilor români aparținând minorității rome la servicii de sănătate de bază, preventive și curative, integrate și de calitate.

Obiectivul specific OS 6 referitor la sectoarele comunitate și imagine publică este în concordanță cu urmatoarele obiective din **Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2015-2020**: Creșterea toleranței și reducerea discriminării și Creșterea participării la activități de voluntariat cu și pentru grupurile vulnerabile.

6. Planul de acțiune SDL

6.1 Ce măsuri sunt necesare

6.1.1 Sinteza problemelor și măsurilor necesare, grupurile țintă

Principalele probleme identificate la nivelul celor 5 zone urbane marginalizate din municipiul Targoviste prin analiza diagnostic sunt:

► **Problema 1: Infrastructura rutiera degradată:** existența unor străzi și alei pietonale total sau parțial nemodernizate, care necesită lucrări capitale de reparații, reabilitare și modernizare. Conform analizelor efectuate, s-a constatat că situația străzilor deteriorate are implicații la nivelul siguranței populației, mobilitatii și confortul acestora.

► **Problema 2: Lipsa spațiilor verzi, parcuri, locuri joacă pentru copii:** locurile de joacă existente sunt vechi și într-o stare deplorabilă, dotarea și amenajarea acestora este total necorespunzătoare. De asemenea, numarul acestora este insuficient raportat la numarul de copii din teritoriul GAL. Numărul foarte mare de copii și lipsa locurilor de joacă amenajate face ca majoritatea copiilor să petreacă cea mai mare parte a timpului în locuri improprii, neamenajate. De asemenea, teritoriul GAL este ocupat în mare parte de suprafețe construite, la care se adaugă suprafețe ocupate de căi de comunicații, teritoriul confruntându-se cu un deficit de spații verzi și plantate. Zonele verzi și de agrement ocupă o suprafață destul de restrânsă, pe langă faptul că orașul este amplasat într-o zonă de câmpie, lipsită de zone împădurite sau naturale extinse, cu o suprafață extinsă de zone industriale și un trafic intens, reprezentă una dintre principalele probleme ale comunității. Suprafața medie de spațiu verde per locuitor este de circa 10,76 mp/locuitor, sub limita de 26 mp impus prin Legea 24/2007 și Directiva europeană 2008-50-CEE.

► **Problema 3: Condiții de locuire precară:** referitor la sectorul locuire, principalele probleme identificate în zonele urbane marginalizate din municipiul Targoviste se referă la lipsa locuințelor sau condiții de locuire precare: nesiguranța locativa, calitatea locuințelor și gradul scăzut de răcordarea la rețelele de utilități publice. Mare parte din gospodăriile din zonele marginalizate nu au contract (cumpărare sau închiriere) privind locuința în care stau și/sau nu sunt conectate la utilități (apă, canalizare, electricitate și gaze). Locuințele sunt supra-populate, slab dotate cu mobilier și bunuri de folosință îndelungată. Astfel, riscul marginalizării din cauza accesului mai dificil la anumite servicii, în cazul comunităților din ZUM este ridicat.

► **Problema 4: Gradul redus de ocupare a forței de muncă în sectorul formal:** mare parte a locuitorilor din zonele urbane marginalizate din municipiul Targoviste nu sunt angajați și au șanse reduse să fie angajați pe piața formală a muncii. Principalele cauze ale acestei probleme sunt: nivelului redus de educație și calificare; condițiilor precare de locuire; oportunități reduse de ocupare și deficitul de locuri de muncă de pe piața muncii.

► **Problema 5: Locuri insuficiente și dotarea necorespunzătoare a anumitor gradinite/creșe existente:** numărul de locuri din creșe și în gradinite este insuficient în raport cu numărul cererilor, fiind necesară construcția unei noi unități; multe unități din teritoriul GAL necesită lucrări de reabilitare, modernizare, extindere și echipare, astfel încât să corespundă nevoilor unui proces educațional modern și de calitate.

► **Problema 6: Neparticipare școlară și risc mare de abandon școlar în rândul copiilor și tinerilor:** Zonele urbane marginalizate din municipiu Targoviste se confrunta cu o problema pe cat de reala, pe atat de grava: gradul tot mai mare al abandonurilor scolare in randul elevilor, precum si parasirea timpurie a sistemului scolar. In prezent, majoritatii fortei de munca disponibile in ZUM ii lipseste educatia de baza, implicit si o forma de calificare pentru o specialitate sau o meserie. Fenomenul de abandon este cauzat de numerosi factori de influenta cumulati. Dintre acestia, cei mai semnificativi sunt familia, mediul de viata, performantele scolare obtinute pana in prezent, comunitatea integranta etc. Asigurarea accesului la educație pentru copiii cei mai săraci, de la vîrste cât mai fragede, este esențială pentru incluziunea lor socială reală. Multi copii din comunitatile marginalizate, in special romi, nu merg la școală, cel mai frecvent motiv invocat fiind cel legat de lipsa resurselor financiare, precum si discriminarea etnică²³.

► **Problema 7: Analfabetismul și nivelul scăzut de educație al adulților:** mare parte dintre adulți sunt fie analfabeți, fie au cel mult patru clase. Din totalul persoanelor analfabete, 54,52% sunt romi. Persoanele analfabete din cadrul ZUM-urilor reprezinta 55,92% din totalul persoanelor analfabete din teritoriu GAL. Lipsa unui nivel minim de educație duce la excluderea lor ca potențiali beneficiari de cursuri de calificare, prin urmare, excluderea de la obținerea unui loc de munca pe piața formală.

► **Problema 8: Accesul redus la servicii medicale:** Mare parte a populației din zonele urbane marginalizate din orasul Targoviste are un acces dificil la serviciile publice de sănătate. Populatia din ZUM-uri, cu accent pe populatia de etnie romă, are o stare de sănătate mai proastă față de populația generală, și întâmpină dificultăți: în accesarea serviciilor de sănătate, în menținerea sănătății și că dețin informații insuficiente și/sau incomplete cu privire la riscuri, la comportamente sănătoase și la drepturile existente.

► **Problema 9: Acces redus al persoanelor vulnerabile la protecție socială și servicii sociale:** spații insuficiente destinate cazării și activităților destinate grupurilor vulnerabile și starea de degradare a spațiilor existente

► **Problema 10: Discriminare percepță în spații publice, școli, în relația cu autoritățile locale, la locul de munca:** În locurile publice, dar și în privința accesului la servicii publice (educație, servicii de sănătate și în relația cu autoritățile locale), categoriile cele mai vulnerabile în fața actelor de discriminare sunt reprezentate de femeile romă, femeile vîrstnice și femeile sărace.

► **Problema 11: Discriminare percepță în spații publice, școli, în relația cu autoritățile locale, la locul de munca:** lipsa unor actiuni in vederea folosirii și păstrării limbii minoritare, păstrarea/dezvoltarea culturii scrise și a mass-media etnice, conservarea patrimoniului material (colecții muzeale și etnografice), păstrarea patrimoniul imaterial (artele spectacolului, meșteșuguri tradiționale, tezaure umane vîi, sărbători, festivaluri).

Resurse sociale, umane, economice si de mediu ce pot fi utilizate pentru a solitiona problemele identificate vor fi puse la dispozitie de partenerii GAL, de comunitate, precum si de beneficiirii viitoarele proiecte.

Acțiuni necesar de întreprins pentru rezolvarea problemelor dintr-o zonă urbană marginalizată

-
1. Modernizarea infrastructurii rutiere și pietonale (OS 1);
  2. Dezvoltarea și modernizarea spațiilor publice urbane degradate, inclusiv cu participarea comunității (OS 1);
  3. Dezvoltarea infrastructurii de locuințe sociale, astfel încât persoanele din categoriile defavorizate să poată beneficia de spații de locuire, inclusiv cu implicarea acestor persoane în construcția/reabilitarea locuințelor respective (OS 2);
  4. Furnizarea de servicii specializate pentru stimularea ocupării (OS 3);
  5. Sprijinirea inițiatiilor antreprenoriale prin acordarea de sprijin finanțier pentru înființarea/dezvoltarea unor noi afaceri în vederea creării de noi locuri de muncă (OS 3);
  6. Dezvoltarea capacității unitatilor de invatație anteprescolar și prescolar pentru dezvoltarea și diversificarea serviciilor oferite (OS 4);
  7. Diversificarea serviciilor oferite la nivelul unitatilor de invatație primar și gimnazial (OS 4);
  8. Dezvoltarea serviciilor privind accesul la educație continuă (OS 4);
  9. Dezvoltarea serviciilor în domeniul culturii și tradițiilor locale (OS 4);
  10. Cresterea capacitatii centrelor sociale și dezvoltarea serviciilor oferite la nivelul acestora (OS 5);
  11. Dezvoltarea serviciilor medicale și sociale în comunitate (OS 5);
  12. Combaterea discriminării în comunitate (OS 6);
-

Pentru masurile avute în vedere, grupurile țintă vizate în etapa a III-a a mecanismului DLRC sunt:

- persoane adulte șomere sau inactive;
- persoane cu dizabilități;
- persoane vârstnice aflate în situații de dependență, mai ales persoanele vârstnice care locuiesc singure și/sau nu sunt autonome și nu beneficiază de sprijin în gospodărie;
- copii în situații de dificultate (ex. ante-preșcolari/preșcolari/elevi, în special copii din grupurile vulnerabile, cu accent pe copiii aparținând minorității roma, copiii din comunitățile dezavantajate socio-economic, copiii din familii cu 3 sau mai mulți copii sau din familii monoparentale, copiii care au părăsit școala pentru a munci (inclusiv în gospodărie), copiii care nu au fost înscrisi la școală, care au abandonat sau au părăsit timpuriu școala etc.), mame minore, adolescenți cu comportamente la risc, copii și tineri ai străzii;
- persoane care au părăsit de timpuriu școala și care participă la programe de tip a doua șansă, din categoriile:
  - ❖ tineri cu vârstă cuprinsă între 12-16 ani care au depășit cu cel puțin 4 ani vârsta corespunzătoare clasei neabsolvite;
  - ❖ tineri cu vârstă cuprinsă între 16-24 ani care au un loc de muncă dar care nu au absolvit învățământul obligatoriu;
  - ❖ adulții cu vârstă cuprinsă între 25-64 ani care nu au absolvit învățământul obligatoriu;
- familiile fără o situație clară cu privire la actele de proprietate asupra locuinței și/sau terenului pe care locuiesc, precum și persoanele fără adăpost.

6.1.2 Corelarea cu documentațiile strategice, inclusiv cu Planul de Mobilitate Urbană

Masurile 1 si 2 sunt complementare cu urmatoarele interventii propuse prin Planul de Mobilitate Urbana Durabila pentru Municipiul Targoviste:

1. Denumire investitie: Reabilitarea si modernizarea drumurilor de interes local in Cartierul Prepeleac, Municipiul Targoviste

Scurta descriere: Acesibilitatea teritoriului reprezinta unul dn factorii majori care influenteaza dezvoltarea unei zone. Proiectul propus care ca obiectiv reabilitarea si modernizarea urmatoarelor strazi din cartierul Prepeleac: Str. Cocorilor, Str. Fluierasi, Str. Fructelor, Str. Oltului, Str. Luceafarului, Str. Miron Costin, Str. Valerica Dumitrescu, Str. Ioan Neculce, Str. Cronicarilor, Str. Porumbeilor. Prin realizarea proiectului se urmareste imbunatatirea accesului la caile principale de transport, cresterea mobilitatii pe arterele rutiere principale aflate in legatura directa cu DN71 si DN72, facilitarea legaturilor de la nivelul retelei principale de strazi cu reteaua de drumuri adiacenta municipiului, reducerea timpului si costurilor de transport marfuri si calatori, imbunatatirea sigurantei rutiere la nivel de reglementari de circulatie prin completari si imbunatatiri la nivelul semnalizarii orizontale si verticale.

2. Denumirea investitiei: Plantare de perdele vegetale verzi de-a lungul principalelor artere rutiere in vederea reducerii emisiilor de CO2 si a poluarii generate de traficul rutier

Scurta descriere: Plantarea de arbori cu capacitate mare de retentie a CO2, in aliniament cu arterele majore de circulatie si de-a lungul axelor de cartiere cu rol de bariere naturale, in vederea reducerii impactului activitatii de transport asupra mediului. Selectia speciilor de arbori si arbusti care vor constitui perdelele verzi se va face in functie de consitiile pedo-climatiche specifice Municipiului Targoviste si de gradul de adaptare a speciilor propuse la aceste conditii.

6.1.3 Contribuția măsurilor la temele secundare FSE

Masura propusa	Tema orizontala FSE	Modul in care contribuie
Masura 12 „Combaterea discriminarii in comunitate”	Nediscriminare	Masura contribuie direct la aceasta tema secundare, prin intermediul ei putand sa se realizeze actiuni precum organizarea de campanii privind discriminarea la locul de munca, in scoli, institutii publice, etc.
Masurile 3 - Dezvoltarea infrastructurii de locuințe sociale, astfel încât persoanele din categoriile defavorizate să poată beneficia de spații de locuire, inclusiv cu implicarea acestor persoane în construcția/reabilitarea locuințelor	Nediscriminare Inovare sociala	Infrastructurile nou dezvoltate vor fi adresate tuturor categoriilor defavorizate din punct de vedere al etniei si sexului. De asemenea, masura poate contribui la tema orizontala Inovare sociala printr-o interventie referitoare la un program de consiliere si regulament de ordine

respective		interioara.
Masura 4 - Furnizarea de servicii specializate pentru stimularea ocupării	Nediscriminare	Serviciile specializate pentru stimularea ocuparii vor fi adresate tuturor categoriilor de persoane indiferent de sex sau etnie. Persoanele ce vor beneficia de aceste servicii vor avea un aport in imbunatatirea competitivitatii IMM-urilor
Masura 5 - Sprijinirea inițiativelor antreprenoriale prin acordarea de sprijin finanțiar pentru înființarea/ dezvoltarea unor noi afaceri în vederea creării de noi locuri de muncă	Nediscriminare	Orice persoana poate beneficia de aceste interventii, indiferent de etnie sau sex, iar la finalul implementarii lor, vor putea ajuta la imbunatatirea competitivitatii IMM-urilor
Masura 7 - Diversificarea serviciilor oferite la nivelul unitatilor de invatamant primar si gimnazial	Nediscriminare	Servicii oferite tuturor categoriilor de persoane indiferent de etnie, sex sau varsta.
Masura 8 - Dezvoltarea serviciilor privind accesul la educatie continua	Nediscriminare	Servicii oferite tuturor categoriilor de persoane indiferent de etnie sau sex
Masura 10 - Cresterea capacitatii centrelor sociale si dezvoltarea serviciilor oferite la nivelul acestora	Nediscriminare	In centrele sociale vor putea fi primite toate categoriile de persoane defavorizate indiferent de etnie, sex, varste, etc. Prin crearea unui magazin social, se va contribui la inovarea sociala
Masura 11 - Dezvoltarea serviciilor medicale si sociale	Nediscriminare Inovare sociala	Servicii oferite tuturor categoriilor de persoane indiferent de etnie, sex sau varsta. De asemenea, masura poate contribui la tema orizontala Inovare sociala printr-o interventie referitoare la crearea unui magazin social, care sa functioneze in urmatorul mod: persoane fizice sau juridice doneaza diverse tipuri de produse (alimentare, produse igienico-sanitare, rechizite, mobilier, electrocasnice, jucării sau haine) iar în schimbul lor primesc puncte. Cu

		<p>ajutorul acestor puncte, generozitatea donatorilor este răsplătită prin intermediul mai multor servicii pe care proprietarii magazinului le pot oferi. Pentru a putea intra în posesia bunurilor necesare din magazinul social, persoanele din grupurile defavorizate, trebuie să presteze o serie de activități necesare comunității, iar la final se primesc puncte. Prin intermediul lor, beneficiarii pot achiziționa produsele din magazinul social.</p>
--	--	--

6.1.4 Contribuția măsurilor la temele orizontale

Toate măsurile incluse în Strategia de dezvoltare locală vor contribui la promovarea obiectivelor orizontale legate de dezvoltarea durabilă, egalitatea de şanse, non-discriminarea, egalitatea între femei și bărbați. Prin măsurile propuse nu se realizează nicio deosebire, excludere, restricție sau preferință, indiferent de: rasă, naționalitate, etnie, apartenență politică, orientare sexuală, limita de vîrstă, handicap, limbă, religie, categorie socială, convingeri sau orice alt criteriu. Măsurile propuse nu au ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de Lege în domeniul educațional, economic, social și cultural, sau în orice alte domenii ale vieții publice. Vor fi aplicate sanctiuni disciplinare impotriva celor care nu respectă regulile impuse privind principiul egalitatii de gen sau care produc discriminare. Principiul privind egalitatea şanselor este integrat în elaborarea strategiei și se va regăsi în implementarea acestuia prin componenta grupului țintă și continuând în activitățile derulate pe tot parcursul proiectelor. Strategia promovează valorificarea diversității culturale, etnice și a diferențelor de gen, vîrstă, etc., acestea constituind premise pentru dezvoltarea societății și totodată asigurând un cadru stabil al relațiilor sociale bazate pe valori ca toleranța și egalitatea.

Masura 4 Furnizarea de servicii specializate pentru stimularea ocupării contribuie la temele orizontale prin faptul că munca calificată va fi mai bine remunerată și astfel se va asigura o calitate a vieții mai bună, reducându-se diferențele dintre zonele urbane marginalizate și zonele dezvoltate ale orașului și asigurând stabilitatea și durabilitatea zonelor marginalizate. Dezvoltarea resurselor umane și creșterea competitivității forței de muncă vor determina creșterea nivelului de ocupare pe piața muncii, îmbunătățirea calității vieții, dezvoltarea economică echilibrată și sustenabilă. În cadrul sistemului de pregătire, evaluare și certificare promovat prin proiecte vor fi integrate activități, domenii de studiu și formare, care să asigure principiile dezvoltării durabile, precum socializarea și comportamentul socio-economic corect, protecția mediului natural și social, multiculturalismul, toleranța, cultura și religia. Activitățile de evaluare, certificare și validare a competențelor profesionale dobândite pe alte căi decât cele formale vor contribui la dezvoltarea motivației de învățare, curiozitatea față de nou, creativitatea, dezvoltarea auto-motivantă,

dezvoltarea inovării și utilizarea TIC. Promovarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale (TIC) vor constitui obiective ale programului de învățare continuă. Autoînvățarea și învățarea informală în grup sunt modalități importante de creștere a abilităților și competențelor utilizării tehnologiilor digitale. Folosirea TIC în procesele de evaluare și certificare va asigura utilizarea și exploatarea corectă de către beneficiari, a surselor de informare, precum și a instrumentelor proprii de învățare. În domeniul îmbătrânirii active, proiectul va contribui substanțial la actualizarea cunoștințelor persoanelor în vârstă și punerea lor în situația de a deveni activi la același nivel cu cei tineri. Persoanele în vârstă, vor participa pentru prima dată la acțiuni de actualizare a cunoștințelor, îmbunătățirea deprinderilor și atitudinilor. Pe parcursul proiectului se vor combina, astfel, avantajele competențelor diferitelor grupe de vârstă și va crește productivitatea muncii.

Proiectele care vor fi dezvoltate ulterior în cadrul Etapei a III-a a mecanismului DLRC vor trebui să contribuie la aceste teme orizontale și să detalieze în cererea de finanțare această contribuție.

6.1.5 Combaterea segregării rezidențiale

La nivelul implementării SDL, au fost propuse o serie de acțiuni legate de construire de infrastructură de locuire, de mobilitatea urbană sau de educație care prezintă riscul formării unor noi zone segregate și/sau segregării în școli. Pentru a combate aceste riscuri, vor fi luate în considerare urmatoarele aspecte:

► Se va acorda atenție poziționării geografice a clădirilor realizate în astfel încât acestea să nu fie situate într-o zonă izolată de structura vitală a orașului sau într-o zonă expusă la riscuri de mediu, într-o zonă care oferă doar servicii locative, care este populată de o singură categorie de populație definită în termeni etnici, sociali, economici sau culturali, care prezintă un potențial redus de dezvoltare, care depinde de un serviciu anume;

Astfel, în cazul masurii 3 Dezvoltarea infrastructurii de locuințe sociale, relocarea nu trebuie să ducă la segregare și de aceea următoarele reguli trebuie respectate: din punct de vedere social, nu pot fi construite toate locuințele într-un singur loc pentru a evita formarea unei noi comunități marginalizate sau alimentarea unei comunități marginalizate existente; din punct de vedere teritorial este de preferat ca noile locuințe să fie integrate în zone deja construite și nu segregate undeva la marginea de municipiu sau în afara acestuia.

► Se va avea în vedere nesepararea comunității marginalizate de restul comunității, atât din punct de vedere geografic cât și al evenimentelor/cursurilor/programelor scolare/informarilor la care membrii lor vor participa sau din punct de vedere al serviciilor oferite către membrilor comunităților;

► Activitățile desfășurate în cadrul implementării SDL se vor face în comun de membrii grupului vulnerabil segregat și ai comunității majoritare cu scopul de a îmbunătăți relația dintre cele două comunități;

► Vor fi organizate o serie de campanii privind discriminarea persoanelor care sunt marginalizate (comunități în risc de segregare) cu scopul de a îmbunătăți atitudinea comunității majoritare, a vecinilor sau a părinților copiilor față de cei care sosesc în vecinătatea sau în școală lor;

- Vor fi organizate discuții, activități comune, care să vizeze o mai bună cunoaștere a comunității segregate și găsirea de modalități de interacțiune între adulți și între copii;
- În cazul acțiunii de promovare a culturii și tradițiilor, se va lua în calcul promovarea culturii și tradițiilor atât a comunității majoritare, cât și a structurilor entice minoritare. Astfel, în cadrul masurii 9 - Dezvoltarea serviciilor în domeniul culturii și tradițiilor locale, se urmărește organizarea de cursuri de educație alternativă (ex. sport, muzică, artă, activități de auto-cunoaștere și de cunoașterea celuilalt, etc) în care participă membrii din comunitatea segregată și din comunitatea majoritară, precum și activități de cunoaștere a membrilor grupului segregat – de ex. istoria romilor, obiceiuri locale, etc.

În cazul masurii 7 - Diversificarea serviciilor oferite la nivelul unităților de învățământ primar și gimnazial, aceasta se va adresa atât componentei de îmbunătățire a educației, cât și componentei de desegregare. Astfel, activitățile de tip școală după școală vor asigura participarea copiilor din comunitatea segregată și din comunitatea nesegregată.

6.1.6 Asigurarea sustenabilității intervenției DLRC

Rezultatele strategiei de dezvoltare locală, privind domeniile de intervenție (infrastructura, educație, ocuparea forței de muncă, dezvoltarea și furnizarea de servicii sociale/ medicale, îmbunătățirea condițiilor de locuit, comunitate și imagine publică), vor fi prezentate sub forma unui plan de sustenabilitate care va fi înaintat autorităților publice locale, cu scopul de a fi inclus în planurile și strategiile locale de dezvoltare.

De asemenea, planul de acțiunea SDL conține activități de construire și întărire a comunității marginalizate, bazate pe participarea voluntară a rezidenților, inclusiv lucrări de infrastructură: Dezvoltarea infrastructurii de locuințe sociale, astfel încât persoanele din categoriile defavorizate să poată beneficia de spații de locuire, inclusiv cu implicarea acestor persoane în construcția/ reabilitarea locuințelor respective, Dezvoltarea și modernizarea spațiilor publice urbane degradate, inclusiv cu participarea comunității.

Implicarea comunității marginalizate va fi asigurată pe tot parcursul implementării strategiei. În acest scop, activitățile cu caracter intangibil (soft), în special cele de dezvoltare comunitară, vor fi programate de-a lungul întregii perioade de implementare a strategiei.

Sustenabilitate servicii de ocupare și formare profesională: Sustenabilitatea acestei activități se va realiza prin oferirea de cursuri de calificare și formare profesională pentru persoanele care aparțin comunității marginalizate din teritoriul GAL, cursurile fiind finanțate de beneficiarii proiectelor. Vor fi asigurate în continuare servicii de consiliere, orientare și mediare pe piața muncii. Toate aceste activități vor fi derulate pentru o perioadă de cel puțin 6 luni de la finalizarea operatională a activitatilor proiectului.

Serviciile introduse prin proiecte precum și calitatea proceselor specifice dezvoltate în fiecare organizație vor constitui premisele pentru valorificarea ulterioară a rezultatelor prin furnizarea în continuare, contra cost, a serviciilor furnizate prin proiect și după încheierea finanțării. Astfel, cursurile vor fi oferite, în continuare atât grupurilor țintă cât și altor potențiali beneficiari producând venituri ce vor asigura autosușinerea programelor de formare dezvoltate în cadrul proiectului. Programele de formare furnizate vor fi mereu actualizate/ îmbunătățite pentru a

răspunde nevoilor beneficiarilor în raport cu piața muncii. Se vor identifica periodic competențele solicitate de angajator și se vor autoriza și furniza programe de formare pentru adresarea nevoilor reale din teritoriul GAL.

Totodata vor fi identificate și surse de finanțare complementare care să accelereze rezultatele propuse în noua etapă de acțiune, după încheierea finanțării nerambursabile.

Din punct de vedere instituțional, după finalizarea implementării proiectului, fiecare organizație va beneficia de know how-ul acumulat în cadrul proiectului și de dotările logistice, informaționale etc, ceea ce va permite desfășurarea în continuare, în condiții optime, a activităților structurilor dezvoltate prin proiect. Costurile generate de întreținerea spațiilor și salariile angajaților vor fi suportate din sursele fiecărui beneficiar de proiect conform bugetelor anuale planificate care sunt asigurate prin măsuri de sustenabilitate financiară.

In ceea ce priveste sustenabilitatea masurii de sprijinire a inițiativelor antreprenoriale prin acordarea de sprijin finanțier pentru înființarea/ dezvoltarea unor noi afaceri în vederea creării de noi locuri de muncă, proiectele finanțare vor avea o perioadă de sustenabilitate de minim 12 luni intreprinderile noi înființate vor fi funcționale cel puțin 12 luni de la încheierea perioadei implementării proiectului. Masura creează premisele finanțării unor afaceri care vor aduce un plus de valoare comunității, contribuind la creșterea veniturilor la bugetele locale, dar și la creșterea ocupării în teritoriul GAL, prin faptul că fiecare afacere va angaja minim 1 persoană în cautarea unui loc de muncă.

Pe perioada de sustenabilitate echipa de implementare a proiectului, va asigura monitorizarea constantă și va sprijini beneficiarii prin consiliere, pentru cel puțin 6 luni după încheierea intervenției de subvenționare.

Sustenabilitate servicii sociale/ medicale: Sustenabilitatea acestor servicii va fi asigurată de către entitățile care vor aplica pe aceste măsuri, în colaborare cu Municipiul Targoviste, prin compartimentul de asistență socială, pentru o perioadă de minim 6 luni. Serviciile oferite vor fi similare și vor servi acelorași scopuri, asigurând sprijin adecvat unui număr mai mare de persoane cu nevoi sociale și socio-medicale. Se vor realiza periodic acțiuni de informare a cetățenilor cu privire la dreptul la sănătate, asistență socială, implicare comunitară.

Sustenabilitate servicii educationale: De asemenea, serviciile educationale finanțate în cadrul proiectului vor continua să funcționeze minimum 6 luni de la finalizarea implementării proiectelor. Din punct de vedere instituțional, după finalizarea implementării proiectului, fiecare organizație va beneficia de know how-ul acumulat în cadrul proiectului implementat și de dotările logistice, informaționale etc, ceea ce va permite desfășurarea în continuare, în condiții optime, a activităților structurilor dezvoltate prin proiecte.

6.2 Măsuri prioritare

6.2.1 Prioritizarea măsurilor

Prin Strategia de Dezvoltare Locală se urmărește dezvoltarea durabilă și armonioasă a zonelor urbane marginalizate din municipiul Targoviste, în funcție de analiza situației socio-economice. Măsurile locale de dezvoltare au la bază nevoile identificate la nivel local printr-o consultare "de

jos în sus". Fiecare comunitate a contribuit printr-o viziune strategică clară în toate domeniile vizate, urmărindu-se implicarea tuturor factorilor de decizie.

Întocmirea strategiei a fost subiect al consultării cu partenerii, reprezentanții administrației locale, ONG, organizații profesionale și cetățeni, având la bază următoarele principii generale: transparentă, subsidiaritatea, obiectivitatea, durabilitatea și continuitatea demersului, tratamentul egal și nediscriminarea, coerența.

În cadrul SDL se propune un set coerent de măsuri adaptate problemelor și priorităților specifice comunităților vizate. În urma consultărilor realizate cu partenerii și actorii relevanți de la nivelul teritoriului GAL, în cadrul reuniunilor publice derulate la nivelul ZUM-urilor, precum și pe baza analizei diagnostic și analizei SWOT, au fost identificate o serie de nevoi de dezvoltare locală care și-au găsit soluționarea în 12 măsuri relevante, specifice teritoriului aferent GAL. Astfel, cele 12 măsuri, în ordinea priorității pentru satisfacerea nevoilor identificate, contribuie la realizarea obiectivelor stabilite.

Astfel, cu ocazia intrunirilor publice organizate în ZUM-urile selectate, conform calendarului de întâlniri nr. 4/07.11.2017, comunitatea a putut participa, printre altele, și la stabilirea unor măsuri prioritare de prevazut în SDL, pentru a răspunde nevoilor și problemelor identificate. Astfel lista de măsuri a fost elaborată tinându-se cont de parerea și ideile provenite din teritoriu, în spatele din partea comunității persoanelor marginalizate, aflate în risc de săracie sau excluziune socială.

Măsurile priorizate se vor realiza în perioada 2018-2023, responsabili pentru implementarea lor fiind Grupul de acțiune locală, comunitatea precum și beneficiarii eligibili pe fiecare tip de măsura.

■ Mare ■ Medie ■ Scăzută

Prioritate
conform ...

	Măsuri necesare pentru rezolvarea problemelor dintr-o zonă urbană marginalizată (ZUM)			
	APL	ZUM	S.P. & S.C.	
1	Modernizarea infrastructurii rutiere și pietonale	■	■	■
2	Dezvoltarea și modernizarea spațiilor publice urbane degradate	■	■	■
3	Dezvoltarea infrastructurii de locuințe sociale, astfel încât persoanele din categoriile defavorizate să poată beneficia de spații de locuire, inclusiv cu implicarea acestor persoane în construcția/reabilitarea locuințelor respective	■	■	■
4	Furnizarea de servicii specializate pentru stimularea ocupării	■	■	■
5	Sprijinirea inițiatiivelor antreprenoriale prin acordarea de sprijin financiar pentru înființarea/dezvoltarea unor noi afaceri în vederea creării de noi locuri de muncă	■	■	■
6	Dezvoltarea capacității unitatilor de invatație anteprescolar și prescolar pentru dezvoltarea și diversificarea serviciilor oferite	■	■	■
7	Diversificarea serviciilor oferte la nivelul unitatilor de invatație primar și gimnazial	■	■	■
8	Dezvoltarea serviciilor privind accesul la educație continuă	■	■	■
9	Dezvoltarea serviciilor în domeniul culturii și tradițiilor locale	■	■	■
10	Cresterea capacitatii centrelor sociale și dezvoltarea serviciilor oferte la nivelul	■	■	■

acestora			
11	Dezvoltarea serviciilor medicale si sociale in comunitate	■	■
12	Combaterea discriminarii in comunitate	■	■

6.2.2 Abordarea integrată

Strategia de Dezvoltare Locală are un caracter integrat care rezidă din faptul că măsurile selectate se adresează în același timp rezolvării unor nevoi de dezvoltare locală de natură multisectorială într-o manieră unitară, în cadrul același demers strategic. Caracterul integrat al strategiei este asigurat prin intercorelarea tuturor domeniilor de analiză și acțiune, dar și a tuturor factorilor de influență, astfel încât implementarea masurilor să permită obținerea de beneficii și efecte sinergice. Atragerea fondurilor structurale pentru investiții de tip hard sau de tip soft constituie un obiectiv al prezentului document strategic, însă nu se limitează la acestea. Scopul principal este acela de a realiza un document-cadru cu o direcție clară, care, prin implementare, să determine modificări structurale de impact benefic și multiplicativ în mecanismul urban.

Strategia de Dezvoltare Locală are o abordare integrată pe două dimensiuni: teritorial și pe tipuri de intervenții, aşa cum arată tabelele de mai jos.

Tabel 1. Distribuția măsurilor pe zonele distincte din teritoriul SDL

Măsurile necesare pentru rezolvarea problemelor din teritoriul SDL (sinteza măsurilor de la secțiunea 6.1.1 prioritizate în secțiunea 6.2.1)	Teritoriul SDL	ZUM 1	ZUM 2	ZUM 3	ZUM 4	ZUM 5	Alte zone
1 Modernizarea infrastructurii rutiere și pietonale	■						
2 Dezvoltarea și modernizarea spațiilor publice urbane degradate	■	■	■	■	■	■	
3 Dezvoltarea infrastructurii de locuințe sociale, astfel încât persoanele din categoriile defavorizate să poată beneficia de spații de locuire, inclusiv cu implicarea acestor persoane în construcția/ reabilitarea locuințelor respective	■						
4 Furnizarea de servicii specializate pentru stimularea ocupării	■	■	■	■	■	■	
5 Sprijinirea inițiativelor antreprenoriale prin acordarea de sprijin finanțier pentru înființarea/ dezvoltarea unor noi afaceri în vederea creării de noi locuri de muncă	■						
6 Dezvoltarea capacității unitatilor de invatație anteprescolar și prescolar pentru dezvoltarea și diversificarea serviciilor oferte	■						
7 Diversificarea serviciilor oferte la nivelul unitatilor de invatație primar și gimnazial	■	■	■	■	■	■	
8 Dezvoltarea serviciilor privind accesul la educație continuă	■	■	■	■	■	■	
9 Dezvoltarea serviciilor în domeniul culturii și tradițiilor locale	■						
10 Cresterea capacitatii centrelor sociale și dezvoltarea serviciilor oferte la nivelul acestora	■	■	■	■	■	■	
11 Dezvoltarea serviciilor medicale și sociale în comunitate	■	■	■	■	■	■	
12 Combaterea discriminării în comunitate	■	■	■	■	■	■	

Tabel 2. Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții

	■ Tangibile (Hard)			■ Intangibile (Soft)		
	■ Infrastruct	■ Mobilitate	■ Locuire	■ Ocupare	■ Educație	■ Sănătate & social
Măsurile necesare pentru rezolvarea problemelor din teritoriul SDL (sinteza măsurilor de la secțiunea 6.1.1 prioritizate în secțiunea 6.2.1)						
1 Modernizarea infrastructurii rutiere si pietonale	■		■			
2 Dezvoltarea si modernizarea spatiilor publice urbane degradate	■					■
3 Dezvoltarea infrastructurii de locuințe sociale, astfel încât persoanele din categoriile defavorizate să poată beneficia de spații de locuire, inclusiv cu implicarea acestor persoane în construcția/ reabilitarea locuințelor respective	■		■			■
4 Furnizarea de servicii specializate pentru stimularea ocupării				■		■
5 Sprijinirea inițiativelor antreprenoriale prin acordarea de sprijin finanțier pentru înființarea/ dezvoltarea unor noi afaceri în vederea creării de noi locuri de muncă	■			■		
6 Dezvoltarea capacitatea unitatilor de invatamant anteprescolar si prescolar pentru dezvoltarea și diversificarea serviciilor oferite	■			■		■
7 Diversificarea serviciilor oferte la nivelul unitatilor de invatamant primar si gimnazial	■			■		■
8 Dezvoltarea serviciilor privind accesul la educatie continua				■		■
9 Dezvoltarea serviciilor in domeniul culturii si tradițiilor locale				■		■
10 Cresterea capacitatii centrelor sociale si dezvoltarea serviciilor oferte la nivelul acestora	■				■	■
11 Dezvoltarea serviciilor medicale si sociale in comunitate					■	■
12 Combaterea discriminarii in comunitate				■	■	■

Referitor la complementaritatea între investițiile în infrastructură de tip FEDR și măsurile soft de tip FSE, se va tine cont de urmatoarele aspecte:

- Pe sectorul spatii publice urbane: pe de o parte vor fi finante proiecte de tip hard (ex: modernizarea infrastructurii rutiere si pietonale; dezvoltarea si modernizarea spatiilor publice urbane degradate) si complemetar vor fi finantare si interventii de tip "soft" care sa contribuie la cresterea nivelului de educare in vederea pastrarii curateniei in spatiile publice urbane;
- Pe sectorul locuire, se are in vedere atat construirea de locuinte sociale (hard), cat si educarea si responsabilizarea locatarilor printr-o serie de actiuni de tip „soft”;
- Pe sectorul educatie si acces la servicii: pe de o parte vor fi finante proiecte de construire/ reabilitare/ modernizare unitati de invatamant de tipul crese si gradinite, centre integrate (măsuri hard) si complemetar vor fi finantare si interventii de tip "soft" care sa contribuie la integrarea sociala a grupurilor vulnerabile vizate de proiectele finantate, prin asigurarea complementara a accesului la servicii calitative de educatie si formare profesionala si acoperirea cheltuielilor pentru functionarea si desfasurarea activitatilor aferente investitiilor de tip "hard" finantate.

6.3 Lista indicativă de intervenții

Din măsurile prioritizate (la secțiunea 6.2.1), C.D. al GAL Targoviștea Egalității de Șanse a decis urmatoarea listă indicativă de intervenții pe baza căreia va dezvolta viitoarele proiecte POR sau POCU pe care intenționează să le depună spre finanțare în etapa III a mecanismului DLRC, în cazul în care SDL este selectată în etapa a-II-a:

Masura / Interventia	
M1	Modernizarea infrastructurii rutiere si pietonale
I1	Intervenție POR: Reabilitare strazi si alei pietonale nemodernizate (măsuri hard)
M2	Dezvoltarea si modernizarea spatilor publice urbane degradate
I2	Intervenție POR: Creare/modernizare locuri de joaca pentru copii (măsuri hard)
I3	Intervenție POR: Creare/modernizare spatii verzi (măsuri hard)
I4	Intervenție POCU: Program de educare in vederea pastrarii curateniei in spatiiile publice urbane (măsuri soft)
M3	Dezvoltarea infrastructurii de locuințe sociale, astfel încât persoanele din categoriile defavorizate să poată beneficia de spații de locuire, inclusiv cu implicarea acestor persoane în construcția/reabilitarea locuințelor respective
I5	Intervenție POR: Construire locuinte sociale (măsuri hard)
I6	Intervenție POCU: Program de consiliere si regulament de ordine interioara (măsuri soft)
M4	Furnizarea de servicii specializate pentru stimularea ocupării
I7	Intervenție POCU: Servicii de informare și consiliere profesională (măsuri soft)
I8	Intervenție POCU: Servicii de mediere (măsuri soft)
I9	Intervenție POCU: Programe de formare profesională (măsuri soft)
I10	Intervenție POCU: Programe de ucenicie (măsuri soft)
M5	Sprinjirea inițiativelor antreprenoriale prin acordarea de sprijin finanțiar pentru înființarea/dezvoltarea unor noi afaceri în vederea creării de noi locuri de muncă
I11	Intervenție POR: Construire/ dotare cu echipamente a infrastructurii intreprinderilor de economie socială de insertie (măsuri hard)
M6	Dezvoltarea capacitatei unitatilor de invatamant anteprescolar si prescolar pentru dezvoltarea și diversificarea serviciilor oferite
I12	Intervenție POR: Construire/ reabilitare/ modernizare unitati de invatamant de tipul crese si gradinite (măsuri hard)
I13	Intervenție POCU: Sprijin pentru cresterea accesului si participarii la educatia timpurie / invatamant primar si secundar si reducerea parasirii timpurii a scolii
M7	Diversificarea serviciilor oferite la nivelul unitatilor de invatamant primar si gimnazial
I14	Intervenție POCU: Asigurarea de servicii de școală după școală (măsuri soft)
M8	Dezvoltarea serviciilor privind accesul la educatie continua
I15	Intervenție POCU: Masuri specifice programului "A doua Sansa" (măsuri soft)
M9	Dezvoltarea serviciilor in domeniul culturii si traditiilor locale
I16	Intervenție POCU: Operationalizare centre multifunctionale (măsuri soft)
M10	Cresterea capacitatii centrelor sociale si dezvoltarea serviciilor oferite la nivelul acestora
I17	Intervenție POR: reabilitare/modernizare a centrelor comunitare integrate (măsuri hard)
I18	Intervenție POCU: Operationalizare centre sociale de tip rezidential si de zi pentru copii si adulți (măsuri soft)

M11	Dezvoltarea serviciilor medicale si sociale in comunitate
I19	Interventie POCU: Furnizarea de servicii medicale de catre echipe mobile multi-functionale (măsuri soft)
I20	Intervenție POCU: Operationalizare magazin social (măsuri soft)
M12	Combaterea discriminarii in comunitate
I21	Intervenție POCU: Campanii de combatere a discriminarii la nivelul scolilor, institutiilor publice si la locul de munca (măsuri soft)

Intervențiile propuse în lista indicativă de intervenții răspund nevoilor de dezvoltare identificate pentru soluționarea problemelor ZUM vizate prin SDL. Totodată, acestea sunt coerente cu activitățile eligibile finanțate din POCU (AP 5, Obiectivul specific 5.1) și cu cele din POR (AP 9, Obiectivul specific 9.1.).

Numărul de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială pentru care se intenționează ieșirea din sărăcie sau excluziune socială prin implementarea intervențiilor este de 800 persoane (persoanele care beneficiază de servicii integrate).

Pentru intervențiile propuse spre finanțare din POCU, 500 persoane din grupul tinta (persoanele care beneficiază de servicii integrate) vor beneficia de măsuri de ocupare.

De asemenea, pentru proiectele POCU aferente listei indicative de intervenții asociată SDL, din totalul grupului țintă sprijinit (roma și non-roma), persoanele care au domiciliu/locuiesc în ZUM vor reprezenta un procent cel puțin egal cu ponderea locuitorilor din ZUM în totalul populației din teritoriul SDL (13,10%), respectiv 105 persoane.

Pentru proiectele POCU aferente listei indicative de intervenții asociată SDL, din totalul grupului țintă sprijinit (roma și non-roma), persoanele care au domiciliul/locuiesc în ZUM trebuie să reprezinte un procent cel puțin egal cu ponderea locuitorilor din ZUM în totalul populației din teritoriul SDL (ZUM și zona urbană funcțională).

Metodele prin care GAL-ul va crește șansele de sustenabilitate a intervențiilor propuse în cadrul listei indicative de intervenții vor fi:

- ▶ GAL-ul va include între criteriile de selecție a proiectelor (din etapa III) un criteriu conform căruia organizația care aplică (sector public, sector privat sau societate civilă) să aibă nu doar experiență în domeniu, ci și în lucrul cu grupurile țintă. Astfel, vor primi punctaj suplimentar organizațiile care în ultimele 24 luni au înființat mai multe locuri de muncă pe care au angajat și reținut un număr mai mare de persoane din grupurile vulnerabile ce reprezintă grupuri țintă.
- ▶ GAL-ul va include între criteriile de selecție a proiectelor (din etapa III) un criteriu conform căruia acordă puncte suplimentare organizațiilor care prin aplicație preiau responsabilitatea sustenabilității, din fonduri proprii, pentru o perioadă de cel puțin 12 luni după încheierea perioadei de finanțare prin DLRC.
- ▶ GAL-ul sau anumiți membri GAL își asumă responsabilitatea introducerii unor criterii care să asigure sustenabilitatea activității demarate prin proiect pentru cel puțin 12 luni după încheierea perioadei de finanțare prin DLRC.

7. Monitorizare și evaluare

7.1 Monitorizarea și evaluarea continuă

Monitorizarea SDL va presupune existența unui dispozitiv riguros și transparent de vizualizare a modului în care are loc gestionarea implementării strategiei de dezvoltare, care să permită colectarea sistematică și structurarea datelor cu privire la activitățile desfășurate. Dispozitivul de monitorizare implementat de GAL se va referi la: evaluarea de rutină a activităților în desfășurare, colectarea sistematică de date pentru indicatori specifici, corectarea devierilor în implementarea activităților, informarea periodică și raportarea datelor culese cu scopul luării unor decizii ce duc la îmbunătățirea performanțelor SDL.

Se va monitoriza de asemenea, masura în care sunt atinse obiectivele stabilite în cadrul SDL, dacă acestea au fost indeplinite din punct de vedere al incadrării în termene, indicatorilor prevăzuti și a bugetului. Monitorizarea urmărește implementarea SDL și indeplinirea obiectivelor acesteia.

Prin intermediul monitorizării se examinează toate aspectele care efectează implementarea SDL. În vederea aprobării rapoartelor de evaluare, în scopul efectuarii plășilor se va efectua auditul de către auditorul stabilit.

Monitorizarea Planului de Integrare a comunității marginalizate trebuie să fie continuă și să fie asigurată de personalul permanent al GAL-ului: manager, asistent administrativ, responsabil finanțiar, 2 experti evaluare și implementare, expert tehnic. Aceștia vor fi sprijiniți de reprezentanții firmelor contractate în cadrul serviciilor externalizate.

Monitorizarea va urmări gradul de realizare al indicatorilor de output care reflectă dacă și în ce măsură activitățile din proiect au fost realizate eficace și la timp. Rapoartele de monitorizare vor fi periodice, la fiecare șase luni fiind realizate rapoarte sintetice care să reflecte măsura în care au fost atinse obiectivele specifice la nivel sectorial.

Monitorizarea cu participarea comunității

Comunitatea marginalizată va lua parte activ în activitatea de monitorizare a proiectului. Monitorizarea cu ajutorul comunității reprezintă atât o formă de supraveghere publică a modului în care proiectul a fost implementat, cât și un mod eficient de a mobiliza comunitatea. Membrii comunității pot identifica erori, face sugestii de îmbunătățire, pot solicita date și pot oferi feedback coordonatorilor proiectului, fapt ce va duce și la o creștere a eficienței în procesul de luare a decizilor, oamenii vor fi mai bine informați, mai conștienți de drepturile lor în calitate de beneficiari, cetățeni și ființe umane.

Următoarele instrumente vor fi folosite pentru monitorizarea cu ajutorul comunității:

1. Cutia cetățeanului: Clasica cutie de sugestii și reclamații va fi plasată pe teritoriul SDL. Acestea vor fi analizate împreună cu personalul GAL, iar rezultatele vor fi prezentate atât în ședințele Comitetului Director.
2. Dialogul cu cetățenii: Personalul GAL, dar și reprezentanții partenerilor vor fi în contact și dialog permanent cu membrii comunității din teritoriul SDL și se vor informa asupra aspectelor pozitive și negative din teritoriu, impactului proiectelor implementate, etc.
3. Micul cetățean. Pentru a implica copiii și tinerii în procesul de monitorizare vor fi atrase în proiect școlile frecventate de copiii din comunitate. În cadrul orelor de dirigenție, copiii vor primi

chestionare pe care le vor completa acasă împreună cu părinții. Datele culese vor releva gradul de cunoștere despre intervențiile realizate în comunitate, precum și satisfacția referitoare la aceste intervenții. Chestionarele vor fi înmânate mediatorului școlar care împreună cu personalul GAL le va analiza. Rezultatele vor fi prezentate în ședințele Comitetului Director.

Avantajele monitorizării cu participarea comunității

- ▶ Asigură o implicare activă a comunităților din zonele urbane marginalizate de pe teritoriul Municipiului Targoviste, crește gradul de conștientizare privind dreptul la servicii de calitate; îi face pe membrii comunității participanți direcți în evaluarea și recomandarea de îmbunătățiri ale calității și accesibilității serviciilor existente.
- ▶ Oferă date direct de la nivelul comunității cu privire la eficiența implementării proiectului/politicilor și, legat de aceste servicii: care este gradul real de acoperire, nivelul de accesibilitate, modul în care profesioniștii implicați în proiect tratează persoanele din grupurile urbane defavorizate; care sunt posibilele obstacole cu care aceste comunități se confruntă atunci când utilizează diverse servicii și care sunt zonele în care servicii necesare lipsesc.
- ▶ Este un instrument eficient care poate ajuta la identificarea decalajelor și la îmbunătățirea măsurilor adoptate la nivel național, precum și un instrument eficient de sensibilizare a opiniei publice și de advocacy pentru drepturile grupurilor vulnerabile. Poate servi, de asemenea, ca un ghid pentru stabilirea priorităților și luarea deciziilor în ceea ce privește alegerea de programe, politici și practici pentru creșterea bunăstării comunității.

7.2. Evaluarea de impact

Evaluarea de impact trebuie să fie externă, realizată de o firmă cu experții în domeniu, care să fie angajată special pentru această etapă a proiectului. Evaluarea va consta în măsurarea atingerii obiectivelor stabilite la începutul proiectului. Pentru aceasta, va fi realizat un studiu la începutul proiectului, iar la sfârșitul acestuia se va repeta studiul (sau se vor folosi date statistice, dacă acestea sunt disponibile), măsurându-se același set de indicatori pentru a vedea în ce măsură s-a îmbunătățit situația și au fost atinse obiectivele.

Măsurile adoptate pentru atingerea obiectivelor specifice sectoriale contribuie la consolidarea unuia sau mai multor forme de capital al oamenilor din comunitatea marginalizată: capital uman, capital economic sau financiar, capital social și capital simbolic. Aceste forme de capital sunt interconectate și o creștere la nivelul uneia determină îmbunătățiri în alte forme de capital, de asemenea. De exemplu, creșterea accesului la ocuparea forței de muncă duce la creșterea numărului de persoane angajate în mod oficial, care la rândul său duce la un număr mai mare de persoane cu venituri regulate, suficiente pentru a asigura hrana adecvată pentru întregă familie, și, în același timp, pentru a acoperi costurile legate de școală pentru copiii. Astfel, numărul de persoane în sărăcie scade și, simultan, participarea copiilor la educație se îmbunătățește, ceea ce duce la sporirea şanselor de viață pentru viitor. Ca urmare, nivelul de sărăcie este de așteptat să scadă, în timp ce nivelul de incluziune socială și calitatea vieții sunt așteptate să se îmbunătățească în mod semnificativ în comunitatea marginalizată. De aceea, pentru a măsura succesul programului va fi folosit următorul set de indicatori de rezultat.

Tabel 8. Indicatori de rezultat (*outcome*) proprii SDL

INDICATORI REZULTAT	UM	Nivel de baza	An de baza	Tinta 2020
Scaderea persoanelor aflate in risc de saracie sau excluziune sociala	%	2	2017	<1%
Cresterea numarului de crese existente in GAL	nr.	8	2017	11
Cresterea numarului de locuri existente in crese	nr.	305	2017	140
Cresterea numarului de gradinte	nr.	16	2017	17
Creșterea numărului de scoli care implementeaza Programul Scoala dupa scoala	nr.	-	2017	+4
Cresterea numarului de elevi care beneficiaza de programul Scoala dupa scoala	nr.	-	2017	+200
Cresterea numarului de persoane care beneficiaza de programul a doua sansa	nr.	-	2017	+60
Cresterea gradului de promovare a culturii si a traditiilor locala	nr.	-	2017	+30
Cresterea numarului de persoane care beneficiaza de informare si consiliere profesionala	nr.	-	2017	+500
Cresterea numarului de persoane care beneficiaza de cursuri de formare profesionala	nr.	-	2017	+300
Cresterea numarului de persoane care beneficiaza de programe de ucenicie	nr.	-	2017	+100
Cresterea numarului de persoane care beneficiaza de servicii de mediere a muncii	nr.	-	2017	+150
Cresterea numarului de persoane care beneficiaza de servicii/produse de asistenta sociala	nr.	-	2017	+300
Cresterea numarului de spatii verzi/de agreement/de recreere amenajate	nr.	-	2017	+5
Cresterea numarului de locuinte sociale	nr.	-	2017	+30
Cresterea numarului de intreprinderi care beneficiaza de ajutoare de minimis	nr.	-	2017	+ 3
Scaderea numarului de persoane care apreciaza ca detin un spatiu inadecvat locuirii	%	6	2017	<3
Scaderea numarului de persoane care apreciaza ca nu au acces la serviciile sociale	%	7	2017	<5
Scaderea numarului de persoane care apreciaza ca se confrunta cu practicarea unei meserii fara cautare pe puata muncii	%	12	2017	<9
Scaderea numarului de persoane care apreciaza ca se confrunta cu lipsa unui loc de munca	%	24	2017	<15
Scaderea numarului de persoane care apreciaza ca se confrunta cu lipsa unei calificari profesionale	%	13	2017	<10
Scaderea numarului de persoane care in ultimele 12 luni nu si-au permis sa asigure rechizite scolare pentru copii	%	13	2017	<10
Scaderea numarului de persoane care in ultimele 12 luni nu si-au permis sa mearga intro vacanta	%	45	2017	<30
Scaderea procentului de persoane pentru care principalul venit il	%	21,8	2017	<15

constituie munca ocazională					
Scaderea procentului de persoane pentru care principalul venit il constituie alocațiile copiilor	%	34,2	2017	<25	
Scaderea procentului de persoane pentru care principalul venit il constituie ajutorul de somaj	%	18,1	2017	<10%	
Cresterea în randul populației a gradului de considerare că persoanele de etnie romă nu constituie o problemă pentru comunitate	%	57,6	2017	>80	
Creșterea gradului de apreciere pozitiva a populației a imprejurimilor blocului/casei în care locuiesc din punct de vedere al scolilor existente	%	88,6	2017	>90	
Creșterea gradului de apreciere pozitiva a populației a imprejurimilor blocului/casei în care locuiesc din punct de vedere al gradinitelor sau creselor existente	%	85,7	2017	>90	
Creșterea gradului de apreciere pozitiva a populației a imprejurimilor blocului/casei în care locuiesc din punct de vedere al oportunitatilor de a găsi un loc de munca	%	28	2017	>50	
Creșterea gradului de apreciere pozitiva a populației a imprejurimilor blocului/casei în care locuiesc din punct de vedere al locurilor de joaca pentru copii	%	69,1	2017	>80	
Creșterea gradului de apreciere pozitiva a populației a imprejurimilor blocului/casei în care locuiesc din punct de vedere al spațiilor verzi	%	61	2017	>75	
Creșterea gradului de apreciere pozitiva a populației a imprejurimilor blocului/casei în care locuiesc din punct de vedere al aspectului general al Municipiului Targoviste	%	82,8	2017	>90	
Îmbunătățirea imaginii zonei la nivelul locuitorilor municipiului Targoviste	%	-	2017	+30	

Obiectiv specific / Măsură	Tipuri de intervenții	Durată (ani)	POR (EUR) (FEDR+c ofinanțare națională)	POCU (EUR) (FSE+c ofinanțare națională)	Alte fonduri (EUR)	Cost total estimat (EUR)
	Programe de ucenicie					
Măsura 5: Sprijinirea inițiativelor antreprenoriale	Intervenții de tip POR (hard): Construirea/ dotarea cu echipamente a infrastructurii întreprinderilor de economie socială de inserție se vor finanța în cadrul unei scheme de ajutor de minimis, unde valoarea totală a ajutorului de minimis va fi de maxim 200.000 de euro acordat unei întreprinderi unice	6	600.000	0	0	600.000
Obiectiv specific 4 (Creșterea participării la învățământ, reducerea și prevenirea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii a persoanelor din zonele marginalizate)						
Măsura 6: Dezvoltarea capacitatei unitatilor de invatamant anteprescolar si prescolar pentru dezvoltarea și diversificarea serviciilor oferite	Intervenții de tip POR (hard): Construire/ reabilitare/ modernizare unitati de invatamant de tipul crese si gradinite Intervenții de tip POCU (Soft): Sprijin pentru cresterea accesului si participarii la educatia timpurie / invatamant primar si secundar si reducerea parasirii timpurii a scolii	6	2.500.000	0	0	2.500.000
Măsura 7: Diversificarea serviciilor oferite la nivelul unitatilor de invatamant primar si gimnazial	Intervenții de tip POCU (Soft): Asigurarea de servicii de școală după școală	6	0	250.000	0	250.000
Măsura 8: Dezvoltarea serviciilor privind accesul la educatie continua	Intervenții de tip POCU (Soft): Masuri specifice programului "A doua Sansa"	6	0	150.000	0	150.000
Măsura 9: Dezvoltarea serviciilor in domeniul culturii si tradițiilor locale	Intervenții de tip POCU (Soft): Operationalizare centre multifunctionale	6	0	100.000	0	100.000
Obiectiv specific 5 (Îmbunătățirea accesului persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială la servicii de sănătate de bază si la servicii sociale)						
Măsura 10: Cresterea capacitatii centrelor	Intervenții de tip POR (hard): Reabilitare/ modernizare centre sociale	6	500.000	0	0	500.000

Obiectiv specific / Măsură	Tipuri de intervenții	Durată (ani)	POR (EUR) (FEDR+cofinanțare națională)	POCU (EUR) (FSE+cofinanțare națională)	Alte fonduri (EUR)	Cost total estimat (EUR)
	Programe de ucenicie					
Măsura 5: Sprijinirea inițiativelor antreprenoriale	Intervenții de tip POR (hard): Construirea/ dotarea cu echipamente a infrastructurii întreprinderilor de economie socială de inserție se vor finanța în cadrul unei scheme de ajutor de minimis, unde valoarea totală a ajutorului de minimis va fi de maxim 200.000 de euro acordat unei întreprinderi unice	6	600.000	0	0	600.000
Obiectiv specific 4 (Creșterea participării la învățământ, reducerea și prevenirea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii a persoanelor din zonele marginalizate)						
Măsura 6: Dezvoltarea capacitatea unitatilor de invatamant anteprescolar si prescolar pentru dezvoltarea și diversificarea serviciilor oferite	Intervenții de tip POR (hard): Construire/ reabilitare/ modernizare unitati de invatamant de tipul crese si gradinite Intervenții de tip POCU (Soft): Actiuni de imbunatatire funcionala pentru unitatile de invatamant de tipul crese si gradinite (măsuri soft)	6	2.500.000	0	0	2.500.000
Măsura 7: Diversificarea serviciilor oferte la nivelul unitatilor de invatamant primar si gimnazial	Intervenții de tip POCU (Soft): Asigurarea de servicii de școală după școală	6	0	250.000	0	250.000
Măsura 8: Dezvoltarea serviciilor privind accesul la educatie continua	Intervenții de tip POCU (Soft): Masuri specifice programului "A doua Sansa"	6	0	150.000	0	150.000
Măsura 9: Dezvoltarea serviciilor in domeniul culturii si tradițiilor locale	Intervenții de tip POCU (Soft): Operationalizare centre multifunctionale	6	0	100.000	0	100.000
Obiectiv specific 5 (Îmbunătățirea accesului persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială la servicii de sănătate de bază și la servicii sociale)						
Măsura 10: Cresterea capacitatii centrelor sociale si dezvoltarea	Intervenții de tip POR (hard): Reabilitare/ modernizare centre sociale de tip rezidential si de zi pentru copii si	6	500.000	0	0	500.000

Obiectiv specific / Măsură	Tipuri de intervenții	Durată (ani)	POR (EUR) (FEDR+cofinanțare națională)	POCU (EUR) (FSE+cofinanțare națională)	Alte fonduri (EUR)	Cost total estimat (EUR)
serviciilor oferite la nivelul acestora	adulti					
	Intervenții de tip POCU (Soft): Operationalizare centre sociale de tip rezidențial și de zi pentru copii și adulți	6	0	269.000	0	269.000
Măsura 11: Dezvoltarea serviciilor medicale și sociale în comunitate	Intervenții de tip POCU (Soft): Furnizarea de servicii medicale de către echipe mobile multi-funcționale	6	0	100.000	0	100.000
	Intervenții de tip POCU (Soft): Operationalizare magazin social	6	0	20.000	0	20.000
	Intervenții de tip POCU (Soft): Campanii de combatere a discriminării la nivelul scolilor, instituțiilor publice și la locul de munca	6	0	35.000	0	35.000
Costuri de funcționare legate de gestionarea implementării SDL și animarea comunității			NA	321.000	0	321.000
<ul style="list-style-type: none"> - Activități de monitorizare, evaluare și promovare SDL (Ex. Studiu de evaluare a SDL; monitorizarea implementării SDL cu participarea comunității etc.) - Costuri de administrare GAL (costuri curente, costuri de personal și de formare etc.) 						
TOTAL SDL			4.860.000 (69,43% Total POR+POCU)	2.140.00 (30,57% Total POR+POCU)	0	7.000.000
TOTAL POR+POCU			7.000.000			

9. Lista de anexe ale SDL

- ANEXA 1: Planul cu delimitarea teritoriului vizat de SDL, pe modelul PUG, și fotografii relevante din zonele/comunitățile marginalizate vizate
- ANEXA 2: Declarație pe propria răspundere privind datele utilizate în cadrul Studiului de referință, cu asumarea faptului că, în situația în care, pe parcursul verificărilor, se vor identifica date incorecte/nereale, SDL va fi declarată neeligibilă
- ANEXA 3: Metodologia și instrumentele de cercetare (chestionarul/chestionarele și ghidurile de interviuri/focus grup) folosite în Studiul de referință
- ANEXA 4: Baza de microdate primare rezultată din Studiul de referință, în format .XLSX (Excel)
- ANEXA 5: Decizia GAL privind declararea zonei/lor urbane marginalizate vizată/ vizate din teritoriul SDL (care în prealabil au fost validate)
- ANEXA 6: Minimul de date privind accesul populației din teritoriul GAL la servicii publice și infrastructură socială, în conformitate cu Tabelul 2
- ANEXA 7: Dovada referitoare la organizarea juridică a GAL în conformitate cu prevederile OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2005 cu modificările și completările ulterioare.
- ANEXA 8: Procesul verbal al ședinței Adunării Generale pentru alegerea Comitetului Director și lista participanților (cu semnături)
- ANEXA 9: Componența Comitetului Director, în conformitate cu Tabelul 4
- ANEXA 10: Documente suport care să dovedească organizarea funcțională a GAL-ului: (a) - (k)
- ANEXA 11: Dovada obținerii numărului de înregistrare în registrul electronic de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal de la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, care atestă calitatea de operator de date cu caracter personal, pentru domeniul specific (<http://www.dataprotection.ro/>).
- ANEXA 12: Lista activităților desfășurate de GAL ce au avut în vedere îmbunătățirea competențelor în domeniile vizate de SDL/DLRC, în conformitate cu Documentul suport C aferent Modelului Cadru de SDL (*pentru GAL-urile beneficiare de sprijin pregătitor*). În cazul GAL-urilor care nu au beneficiat de sprijin pregătitor, această anexă va conține dovada privind competențele personalului administrativ GAL (manager, asistent administrativ și, eventual, facilitator/facilitatori) în domeniile vizate de SDL/DLRC, inclusiv în managementul de proiect.
- ANEXA 13: Fișa postului și curriculum vitae al managerului GAL
- ANEXA 14: Documente suport privind conținutul și participarea la ședințele obligatorii ale

Comitetului Director GAL în care au fost abordate cele 5 teme obligatorii

- ANEXA 15: Fișa postului și curriculum vitae al facilitatorului comunitar, dacă a fost angajat un specialist, respectiv contractul pentru activitățile de facilitare comunitară, însotit de acte doveditoare ale experienței relevante, dacă a fost contractată o firmă sau un ONG
- ANEXA 16: Documente suport privind conținutul (minutele întâlnirilor) și participarea la cele întrunirile publice organizate în zona/ele marginalizate adresate
- ANEXA 17: Identificarea și justificarea tipurilor de măsuri necesare pentru a rezolva principalele probleme din teritoriu
- ANEXA 18: Distribuția măsurilor de intervenție pe zonele din teritoriul SDL, în conformitate cu Tabelul 6
- ANEXA 19: Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții, în conformitate cu Tabelul 7
- ANEXA 20: Matrice de corespondență privind complementaritatea intervențiilor propuse în cadrul listei indicative de intervenții cu finanțare din POR, POCU, alte surse
- ANEXA 21: Fișele intervențiilor din lista indicativă
- ANEXA 22: Procedura de monitorizare și evaluare, inclusiv indicatorii POCU și POR
- ANEXA 23: Bugetul SDL
- ANEXA 24: Hotărârea GAL de asumare a SDL